

Verslag openbare ochtend- vergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Datum 8 februari 2024
Locatie Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door C. de Bouter (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag

Aanwezigen

De voorzitters, dhr. R. van der Zweth en dhr. D. Bosch, de wethouders mw. S. Schilderman en mw. L. Voortman, de commissiegriffier mw. W. Kok, de leden mw. M. Al-Saqaff (VVD), mw. L. Bode (VOLT), dhr. D. Bosch (UtrechtNu!), dhr. F. Claasen (GL), mw. V. Dada-Anthonij (D66), dhr. R. van der Graaf (CU), mw. Y. Hessel (Utrecht Solidair), dhr. M. van Heuven (PvdD), dhr. C. Nyqvist (Stadsbelang Utrecht), dhr. J. Otto (EenUtrecht), dhr. V. Paalman (Horizon), mw. I. Raaijmakers (PvdA), dhr. K. Semenzato (UtrechtNu!), dhr. I. Şimşek (DENK), dhr. B. van Steeg (CDA), mw. N. Stylianou (D66), mw. M. Vermeulen (GL), mw. L. de Vries PvdD), mw. B. van der Wilt (D66).

Verslag openbare ochtendvergadering Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Verslag openbare ochtend- vergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	2
1. Opening.....	2
2. Vaststellen van de agenda van 8 februari 2024	2
3. Vaststellen van ingekomen agenderingen	2
3.1 Raadsvoorstel Beleidsnota Financiële bestaanszekerheid 'Gelijke kansen voor een zeker bestaan' 2024-2028	2
3.2 Raadsvoorstel Wijziging Ontwikkelingskader Detailhandel 2012, APV Utrecht 2010, standplaatsen en legesverordening gemeente Utrecht 2024 en raadsbrief voortgang standplaatsenbeleid.....	3
3.3 Raadsvoorstel Zienswijze kaderbrief 2025 GGDrU	3
3.4 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven.....	3
4. Vaststellen verslagen	5

5. Toezeggingen/moties	5
6. Ingekomen stukken	5
7. Debat stand van zaken UW	5

5

1. Opening

De **voorzitter** opent de vergadering om 10.00 uur en heet de aanwezigen en de mensen die thuis kijken welkom. Hij zit de vergadering voor een groot deel van de ochtend voor, maar hij moet op een bepaald moment naar een ander debat, in de commissie EDVW. Zijn medevoorzitter David Bosch, die voor de eerste keer de commissie zal voorzitten, neemt het dan van hem over.

De heer **Claasen** (GL) deelt mee dat hij mw. Kleinrensink vervangt in het debat over UW om een belangenconflict te vermijden. Zij werkt namelijk ook in die sfeer.

2. Vaststellen van de agenda van 8 februari 2024

De **voorzitter** heeft verzoeken ontvangen om de agenda te wijzigen. De agenderende fracties hebben verzocht agendapunt 13 (aanbesteding U-pas) van de agenda af te voeren. Hij ziet dat de commissie hiermee instemt. Dat geeft een halfuur ruimte. De commissie had ook gevraagd om meer tijd te nemen voor het UW-debat (nu 90 minuten). Hij vraagt de commissie echter wel of zij dat haalt in 120 minuten. Er is ook een geheim deel. Lukt het niet dit debat voor 12.30 uur af te sluiten, dan is er wat ruimte omdat voor het agendapunt GGD 60 minuten is gereserveerd en hij schat dat dat lang is. Dan zou de agenda kunnen worden gehandhaafd. Hij stelt vast dat er geen fracties zijn die een grotere bijdrage wensen bij het punt GGD. Dan stelt hij voor het zo te doen, mogelijk duurt het punt UW iets langer. Als het punt UW over het ochtenddeel heengaat, dan zal zijn medevoorzitter David Bosch bij het begin van het middagdeel de commissie polsen over welke punten nog afvallen aan het einde van de agenda.

De heer **Van der Graaf** (CU) heeft wel een gemiddelde inbreng bij het punt GGD.

De **voorzitter** denkt dat er fracties zullen zijn zonder inbreng en met een heel korte inbreng. Volgens hem gaat dat goed.

Mevrouw **De Vries** (PvdD) vraagt zich af, wanneer dan het debat over de U-pas zal plaatsvinden.

De heer **Van der Graaf** (CU) geeft als indiener van het voorstel aan dat zijn fractie voornemens was dit punt helemaal te laten vervallen omdat er in dezelfde vergadering bij het rapport van de Rekenkamer ook over de U-pas is gesproken. Er komt ook een brief aan waarbij de commissie de kans heeft over de U-pas te spreken. Dan wordt het een beetje dubbelop.

De **voorzitter** merkt op dat de nota Financiële bestaanszekerheid op de agenda voor de volgende keer zal komen. Hij concludeert dat de commissie de agenda aldus vaststelt. Als het punt UW langer dan de ochtend neemt, dan overlegt de voorzitter met de commissie over welke agendapunten afvallen. Ook als een woordvoerder er niet is, zijn de fracties nodig om een punt af te voeren. Hij vraagt de fracties zich daarop voor te bereiden.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen

3.1 Raadsvoorstel Beleidsnota Financiële bestaanszekerheid 'Gelijke kansen voor een zeker bestaan' 2024-2028

De **voorzitter** stelt voor dit op de agenda voor de eerstvolgende commissievergadering te zetten waarop er tijd is, voor 120 minuten. Dat is op 14 maart 2024. Hij stelt vast dat de commissie hiermee instemt.

5 **3.2 Raadsvoorstel Wijziging Ontwikkelingskader Detailhandel 2012, APV Utrecht 2010, standplaatsen en legesverordening gemeente Utrecht 2024 en raadsbrief voortgang standplaatsenbeleid**

De **voorzitter** deelt mee dat er ook hiervoor ruimte is in de volgende commissievergadering. Ook hier is het voorstel 120 minuten. Hij ziet dat de commissie hiermee instemt.

10 **3.3 Raadsvoorstel Zienswijze kaderbrief 2025 GGDru**

De **voorzitter** geeft aan dat er ook voor dit punt ruimte is op de agenda van 14 maart 2024. Voorgesteld wordt 60 minuten, maar dat is misschien wat lang. Hij constateert dat de commissie instemt met 60 minuten. Deze punten staan dus nu op de agenda voor 14 maart 2024.

20 **3.4 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven**

De **voorzitter** deelt mee dat er op 5 maart 2024 in principe tijd is voor RIB's (raadsinformatiebijeenkomsten). Er zijn nu geen RIB's of technische bijeenkomsten voorgesteld.

Mevrouw **Vermeulen** (GL) zou wel graag een RIB willen over de voortgangsrapportage passend onderwijs.

De **voorzitter** komt daar zo op terug. Nu vraagt hij of er voor de nota Financiële bestaanszekerheid en voor het standplaatsenbeleid geen verzoek voor een RIB of een technische bijeenkomst is.

Wethouder **Schilderman** deelt mee dat het college voor het standplaatsenbeleid een technische bijeenkomst had aangeboden.

De heer **Semenzato** (UtrechtNu!) wil ook een RIB organiseren voor het standplaatsenbeleid.

De **voorzitter** hoort dat twee dingen worden aangeboden voor het standplaatsenbeleid: een technische bijeenkomst en een RIB. Het kan allebei, het kan ook een van de twee worden. Hij vraagt of het voorstel van UtrechtNu! breder wordt gedragen.

De heer **Bosch** (UtrechtNu!) brengt naar voren dat die agendering is ingediend, mede ondertekend door Horizon en Stadsbelang Utrecht. Zijn collega geeft een toelichting.

De heer **Semenzato** (UtrechtNu!) licht toe dat zijn fractie graag een RIB wil voor de ondernemers van anderhalf uur.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) deelt mee dat haar fractie zich hierbij aansluit.

De **voorzitter** vraagt welke fracties mee willen agenderen voor de RIB en zal vervolgens kijken of er een meerderheid in de commissie is om het te plannen. Hij constateert dat VVD, CDA, Stadsbelang Utrecht, de drie al genoemde fracties, PvdA en EenUtrecht voor een RIB zijn. Dat zijn voldoende fracties, ook om zo'n bijeenkomst te plannen. Deze RIB wordt dus gepland voor 5 maart 2024. De voorgestelde 90 minuten lijkt hem lang voor een onderwerp waarover er al bijeenkomsten zijn geweest.

Mevrouw **Stylianou** (D66) deelt mee dat haar fractie ook graag meedoet met de RIB.

Mevrouw **Vermeulen** (GL) wil de voortgangsrapportage thuiszitters agenderen. Er zijn daarover ook schriftelijke vragen. Haar fractie zou hierover een RIB en een debat willen. Misschien kan het nog in maart, anders mag het ook in april 2024.

De **voorzitter** ziet een dubbele agendering. UtrechtNu! gaat nog de fracties ophalen die mee agenderen voor de RIB en voor de commissie.

5 Mevrouw **Van der Wilt** (D66) vraagt mevrouw Vermeulen wat het doel is van een RIB. Zij is daar niet tegen, maar bij de laatste RIB zag zij dat er qua tijd veel van het onderwijs wordt gevraagd. De commissie moet wel gerichte vragen hebben. Misschien kan het op een andere manier.

10 Mevrouw **Vermeulen** (GL) antwoordt dat haar fractie een RIB wil omdat de commissie het juist heeft over thema's als speciaal onderwijs. Het zijn andere thema's dan die waar de commissie het over heeft gehad. Het raakt ook een andere doelgroep en die heeft de commissie heel weinig binnen gehad.

15 De **voorzitter** vraagt mevrouw Vermeulen of zij sowieso wil verzoeken om het ook voor 14 maart 2024 voor 90 minuten geagendeerde onderwerp leerlingenvervoer op te schuiven.

Voor mevrouw **Vermeulen** (GL) mogen zij allebei opgeschoven worden. Zij vermoedt dat het op 14 maart 2024 niet past.

20 De **voorzitter** meent dat het past op 14 maart 2024. Hij vraagt of mevrouw Vermeulen de onderwerpen in samenhang wil behandelen of dat de agendering van het leerlingenvervoer op 14 maart 2024 blijft staan en het andere onderwerp naar april 2024 gaat.

25 Mevrouw **Vermeulen** (GL) antwoordt dat het laatste kan, maar dat het omdat het om dezelfde doelgroep gaat wel prettig is om het in één vergadering te behandelen.

30 De **voorzitter** vraagt wie mee wil agenderen voor de RIB van mevrouw Vermeulen en of de fracties bereid zijn dit onderwerp op de agenda te zetten. Hij ziet dat alleen de PvdA en EenUtrecht mee willen agenderen. Hij vraagt of de commissie het op de agenda wil zetten. De commissie kan besluiten dat niet te doen. Er kan een gesprek van de woordvoerders komen en dan wordt het op die manier geregeld.

35 Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) merkt op dat, als het maar drie fracties zijn, ook een werkbezoek zou kunnen worden georganiseerd of op een andere manier informatie zou kunnen worden verzameld.

40 De **voorzitter** ziet dat mevrouw Vermeulen ja zegt. Dan wordt het dus dat en dan doet hij geen voorstel, dus niet op 5 maart 2024. Hij komt tot de agendering voor de commissie. Voor 14 maart 2024 staat er al het leerlingenvervoer voor 90 minuten. Dat zou gecombineerd kunnen worden met het net door mevrouw Vermeulen aangegeven onderwerp.

45 Mevrouw **Vermeulen** (GL) wijst erop dat het twee verschillende onderwerpen zijn, wel met raakvlakken. Het wordt niet één debat.

De **voorzitter** geeft aan dat leerlingenvervoer voor 14 maart 2024 is geagendeerd voor 90 minuten. Hij stelt voor dat te laten staan.

50 Mevrouw **Van der Wilt** (D66) vraagt waarom het niet samen kan. Financieel en inhoudelijk is het niet hetzelfde, maar het gaat wel om kwetsbare groepen kinderen die de gemeente graag wil helpen. Zij vindt het mooi om het te combineren.

55 Mevrouw **Vermeulen** (GL) heeft dat gevoel minder, juist omdat het bij het leerlingenvervoer om mogelijke bezuinigingen gaat en om andere keuzes daarin, terwijl het bij schoolverlaters gaat om wat de problematiek is en hoe de gemeente dat kan aansturen. Haar voorkeur is om de twee onderwerpen los van elkaar te maken.

De **voorzitter** voorziet een onmogelijke puzzel en gaat de regie nemen. Het leerlingenvervoer (90 minuten) stond al op de agenda en blijft gewoon staan. Mevrouw Vermeulen komt met een aanvullende agendering. Dat wordt dan april 2024. Hij laat uitzoeken hoeveel tijd er dan is. Hij vraagt wie de tweede agendering van mevrouw Vermeulen steunt, het passend onderwijs. Hij ziet

dat zeven fracties het voorstel van GL steunen. Mevrouw Vermeulen haalt op wie dat zijn en gaat een tekst schrijven. Hij stelt 75 tot 90 minuten voor voor dit onderwerp.

Mevrouw **Vermeulen** (GL) lijkt 75 minuten prima.

De **voorzitter** concludeert dat de commissie het voorstel van 75 minuten steunt. Hij vraagt of er nog andere agenderingen zijn.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) geeft aan dat haar fractie eerder een technische sessie heeft aangekondigd met het expertpanel 'Ongelijk investeren voor gelijke kansen'. Zij begrijpt dat 5 maart 2024 nu vol zit. Haar fractie zal daar dus een ander moment voor zoeken.

De **voorzitter** komt hier zo op terug. Er hing nog een technische bijeenkomst over het standplaatsenbeleid. Hij zou het college willen verzoeken dat op 5 maart 2024 te doen, dan is er een logische combinatie met de RIB. De commissie heeft dan een avondje standplaatsenbeleid. Hij ziet dat de commissie instemt. Dan komt er dus eerst een technische bijeenkomst en daarna de RIB. Hij komt terug op de opmerking van mevrouw Raaijmakers, 5 maart 2024 zit nu inderdaad wel vol. Er wordt dan een ander moment voorgesteld voor die technische bijeenkomst, maar dat hoeft dan niet via het procedurele deel van deze vergadering te verlopen. Via de mail komt er een voorstel. Hij stelt vast dat de commissie alle agenderingen heeft gehad. Hij vat deze samen. Op 5 maart 2024 begint de commissie met een technische bijeenkomst over het standplaatsenbeleid, gevolgd door een RIB over het standplaatsenbeleid. Op 14 maart 2024 heeft de commissie twee debatten over onderwijs, passend onderwijs en leerlingenvervoer. Vervolgens heeft de commissie dan het debat over financiële bestaanszekerheid, het debat over het standplaatsenbeleid en het debat over de GGD-regio Utrecht. Het is misschien veel, maar het past wel.

4. Vaststellen verslagen

De **voorzitter** gaat ervanuit dat iedereen hiermee akkoord gaat, er zijn geen opmerkingen binnengekomen. De verslagen worden vastgesteld.

5. Toezeggingen/moties

De **voorzitter** heeft geen signalen ontvangen van vragen of opmerkingen. De lijst is dus vastgesteld. Hij vraagt de leden de lijst in de gaten te houden en de wethouders scherp te houden

6. Ingekomen stukken

De **voorzitter** deelt mee dat er geen ingekomen stukken zijn.

7. Debat stand van zaken UW

De **voorzitter** zet uiteen dat het hier gaat om de beantwoording van de schriftelijke vragen van 30 januari 2024 en een raadsbrief van 23 december 2023. Het punt is geagendeerd door elf fracties. Dit onderwerp wordt behandeld in één termijn. De behandeling begint met een geheim deel. Er is al veel openbaar geworden wat eerst geheim was. Het geheime deel wordt strikt beperkt tot wat geheim moet worden gehouden. Hij wil het geheime deel kort houden, maar denkt dat dit toch wel een kwartier tot een halfuur neemt. De publieke tribune moet leeg zijn.

De **voorzitter** schorst de vergadering voor het besloten gedeelte om 10.22 uur en heropent het openbare gedeelte om 11.00 uur.

De **voorzitter** deelt mee dat, nu openbaar, de raadsbrief UW, de beantwoording van de schriftelijke vragen van 30 januari 2024 en de raadsbrief van 23 december 2023 aan de orde zijn. Wat de commissie daarnet in het geheime deel heeft besproken blijft geheim. De commissie is

streng geweest ten aanzien van wat geheim moet blijven: alles wat openbaar kan, wordt openbaar behandeld. Het debat bestaat uit één termijn omdat het een raadsbrief is. Er is dus geen tweede termijn. De agenderende fracties komen het eerst aan het woord, daarna zal spreker de andere fracties vragen om een inbreng.

5

De heer **Van der Graaf** (CU) wijst erop dat het Utrechts Werkbedrijf (UW) veel mensen helpt in deze stad en daarbuiten bij het vinden van een passende werkplek. UW kijkt naar het werken van de mens en werkt vanuit vertrouwen. Het klinkt prachtig, maar financieel is de praktijk weerbarstig. Door een gebrekkig financieel beleid en het laten escaleren van uitdagingen en problemen in de organisatie is er een miljoenentekort ontstaan. De gemeente moest dat probleem oplossen omdat anders de betaling van salarissen in gevaar dreigde te komen. Hij is duidelijk: de gemeente had geen andere keus omdat mensen die werken voor UW nooit de dupe mogen zijn van deze tekorten. Voor de CU is het nu belangrijk om grondig uit te zoeken hoe dit heeft kunnen gebeuren en om er verantwoordelijkheid voor te nemen, maar ook moet het anders worden gedaan om herhaling en erger in de toekomst te voorkomen. Het is zijn fractie opgevallen dat UW, zoals blijkt uit het antwoord op vragen, echt op afstand van de gemeente is komen te staan. Op eigen houtje worden grote keuzes gemaakt en de boekhouding lijkt niet gedegen te worden gecontroleerd. De afstand tussen UW en gemeente is ongetwijfeld bewust gekozen, maar is in de praktijk onwerkbaar en onverstandig. Problemen worden te laat gesignaleerd en de financiële problemen komen uiteindelijk op het bordje van de gemeente.

10

15

20

De heer **Van Steeg** (CDA) meent dat, als hij kijkt naar de tijdslijn en het aantal malen dat overleg plaatsvindt, moeilijk kan worden gezegd dat er afstand is. Er is heel veel overleg. Wat bedoelt de heer Van der Graaf, als hij zegt dat UW op afstand van de gemeente staat?

25

De heer **Van der Graaf** (CU) meent dat hieruit blijkt dat overleg niet alleen bijdraagt aan het verkleinen van die afstand. Er is wel overleg, maar kennelijk is er in dat overleg niet voldoende ruimte om escalerende problemen en uitdagingen op tafel te leggen. Er is wel degelijk een afstand.

30

De heer **Van Steeg** (CDA) vraagt de heer Van der Graaf of dat dan ligt aan de kwaliteit van dat overleg of dat de structuur zo is dat UW inderdaad op afstand staat. Van het laatste is volgens hem geen sprake.

35

De heer **Van der Graaf** (CU) vindt dit een interessante vraag. Hij is ook benieuwd naar de reactie van het college. Kennelijk is er wel genoeg ruimte om problemen aan te geven, maar gebeurt dat niet. Dan rijst de vraag of er nauwer moet worden samengewerkt of dat er een andere vorm moet worden gevonden. Er moet naar een manier toe worden bewogen waarin die ruimte er wel is om die escalatie te delen. Als er in een organisatie problemen zijn, worden die gedeeld en dat gebeurt op tijd.

40

De heer **Van Steeg** (CDA) denkt dat in dat overleg wel over een aantal dingen wordt gesproken, maar niet over de meest fundamentele dingen.

45

De heer **Van der Graaf** (CU) denkt dat er dan in de constructie iets niet goed is. Hij vraagt zich ook af of het nuttig is nu weer onderzoek te doen. Er is immers al vrij uitgebreid onderzoek gedaan. Berenschot heeft heel duidelijke adviezen gegeven en daar is ook wel iets mee gedaan, maar kennelijk functioneert deze constructie dan niet voldoende. Spreker komt hierop terug. Problemen worden te laat gesignaleerd en financiële tekorten komen op het bordje van de gemeente, terwijl in de huidige constructie de directeur en de raad van commissarissen daarvoor de verantwoordelijkheid dragen. Dit kan zo niet door blijven gaan. Hoe kijkt de wethouder naar de ontstane afstand en het functioneren van de constructie? Samen met andere fracties heeft de CU een aantal vragen gesteld aan het college. Hij dankt het college voor de uitgebreide beantwoording van de vragen en de tijdslijn daarbij. Dat geeft al een hoop duidelijkheid. Uit de tijdslijn blijkt dat al in het najaar van 2023 steeds duidelijker werd dat er bij UW iets mis ging en dat dit grote financiële gevolgen kon hebben. Waarom wacht het college dan tot 23 december 2023 met het daadwerkelijk informeren van de raad? De raad had veel eerder, eventueel in het geheim, kunnen worden geïnformeerd. Hoe kan het dat bij UW blind wordt uitgegaan van inkomsten die er in de praktijk niet waren? Hoe kijkt de wethouder naar haar eigen rol als aandeelhouder? Het lijkt de CU logisch dat, als de wethouder op 21 september 2023 voor het eerst hierover iets hoort, zij

50

55

60

ervoor zorgt dat de onderste steen bovenkomt. Wat heeft de wethouder vanaf 21 september tot 23 december 2023 daarvoor gedaan? In het vervolg zijn voor de CU twee zaken van belang. Er worden scenario's uitgewerkt voor hoe het verder moet met UW. Deelt de wethouder deze mening en is zij bereid dit mee te nemen in de uit te werken scenario's? Klopt het dat in deze scenario's de aansturing wordt vergeleken en heroverwogen? Tenslotte blijkt uit de antwoorden op de schriftelijke vragen dat gebrek aan financiële expertise bij de gemeente en bij UW een van de oorzaken is van het oplopen van de tekorten. Vorige week heeft de raad een brief ontvangen over grote financiële tekorten bij de gemeente. De CU maakt zich echt grote zorgen over het gebrek aan expertise. Kan de wethouder zeggen of er andere organisaties zijn waar de gemeente in meerdere of mindere mate de verantwoordelijkheid voor draagt waar de financiële expertise onder de maat is en waar de gemeente dus risico's loopt?

De heer **Van Steeg** (CDA) heeft evenals de heer Van der Graaf de vraag waarom de raad pas op 23 december 2023 is geïnformeerd. Vele andere fracties hebben die vraag ook. De heer Van der Graaf stapt er wel gemakkelijk overheen. Eigenlijk zegt hij dat de raad gewoon te laat is geïnformeerd. Wat betekent dat voor hem?

De heer **Van der Graaf** (CU) heeft heel duidelijke woorden gekozen. Wat de CU betreft had het eerder gekund en eerder gemoeten. Als de signalen bij de gemeente terechtkomen, dan kan het college al vrij vroeg in het geheim, zoals nu, de raad informeren. Hij vraagt zich af waarom dat niet is gebeurd. In de antwoorden op de vragen wordt geschetst dat er steeds weer nieuwe informatie was en dat werd overwogen of het verstandig was om die tegelijk mee te nemen. Hij zou liever in een aantal stappen de raad voor een deel informeren dan te lang wachten met volledige informatie.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) vraagt of de CU het niet heel opvallend vindt dat de raad op de zaterdag voor Kerstmis de informatie krijgt. Wat betekent dat?

De heer **Van der Graaf** (CU) begrijpt dat er afwegingen zijn gemaakt, maar het liefst had hij die veel eerder gehad. De brief lag al klaar.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) erkent dat de brief al klaar lag. Maar zij vraagt of het niet heel opvallend is dat die brief bijvoorbeeld niet op 21 december 2024 wordt verstuurd zodat de raadsleden alles goed zouden kunnen uitzoeken. Is het niet erg vreemd dat die brief komt op de eerste dag van het Kerstreces? Bevreemdt hem dit niet?

De heer **Van der Graaf** (CU) antwoordt dat dit hem natuurlijk bevreemdt. Daarom heeft hij in de vragen nadrukkelijk om een tijdslijn verzocht: wat is er gebeurd in de weken voor het Kerstreces, welke inzet is er geweest om informatie boven tafel te krijgen en welke gesprekken zijn er geweest? Dan ziet hij heel duidelijk in het antwoord dat er continu gesprekken zijn geweest met UW en dat er eerder al een brief klaar lag, maar dat er telkens nieuwe informatie kwam en dat het college volledig wilde informeren.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) brengt naar voren dat iedereen weet dat, als het de 21ste was geweest, twee dagen eerder, de raad nog bij elkaar was geweest. Dan had de raad nog een gesprek kunnen aangaan of een spoeddebat kunnen aanvragen. Nu was dat niet mogelijk. Dat vindt zij veel opvallender dan de heer Van der Graaf.

De heer **Van der Graaf** (CU) deelt die opvatting niet. Zodra het reces naderde stond iedereen op. Raadsleden stelden elkaar vragen en stelden vragen op omdat zij de urgentie voelden. Met spoed is er ruimte vrijgemaakt om hierover vandaag hierover te spreken en zo de urgentie aan te geven. Er is wel degelijk urgentie meegegeven vanuit de raad.

De **voorzitter** wijst de heer Van Steeg erop dat de commissie in principe drie interrupties achter elkaar toestaat. De heer Van Steeg heeft één keer geïnterrupteerd, hij had toen geen vervolginterruptie.

De heer **Van Steeg** meent dat hij toch gewoon mag interrumpen. Op verzoek van de voorzitter houdt hij het kort. Hij vraagt de heer Van der Graaf of deze zijn mening deelt, ook die van

mevrouw Hessel, dat die urgentie om de raad te informeren blijkbaar onvoldoende werd gevoeld bij het college.

5 De heer **Van der Graaf** (CU) heeft daarom juist de vraag gesteld hoe dat proces is verlopen en waarom de raad niet eerder, desnoods in het geheim, was geïnformeerd over de signalen. Dat had gekund. Hij is heel benieuwd naar de reactie van het college.

10 Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) stelt dat UW een sociaal ontwikkelbedrijf is dat ontzettend belangrijk is voor de stad. UW levert een belangrijke bijdrage aan een inclusieve arbeidsmarkt door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te helpen. Daarom is het heel pijnlijk dat daarover nu onrust is ontstaan. Dat doet echt iets met de medewerkers. Zij heeft hun zorgen gehoord. Zij vragen zich af of zij hun baan kwijtraken en weer de bijstand in moeten of geen salaris meer krijgen. In dit debat zal het veel gaan over de aansturing van UW, maar de
15 commissie mag niet vergeten voor wie het wordt gedaan. De PvdA staat voor zeker zijn van goed werk. Aan het begin van het Kerstreces kwamen de problemen. Voor de PvdA was dat totaal onverwacht. In het najaar van 2023 is er nog een debat geweest over een basisbaan en een ontwikkelbaan en er was een technische sessie over het ondernemingsplan geagendeerd. De commissie is op werkbezoek bij UW geweest. Al die keren was er niets aan de hand. In dit debat wil de PvdA voor een deel terugkijken, maar ook vooruit kijken. In december 2023 is de gemeente
20 bijgesprongen en daarmee is de betaling van de salarissen van de medewerkers in die maand nu gegarandeerd. Haar fractie is daar blij mee, maar is de betaling van de salarissen in 2024 ook gegarandeerd? Zij sluit zich aan bij de vorige spreker wat betreft de tijdslijn. Waarom is de raad zo laat geïnformeerd? In juli 2023 werd nog een positief resultaat verwacht, twee maanden later zijn er signalen van een miljoenentekort. Het college lijkt eind september 2023 op de hoogte te zijn, maar de raad wordt pas drie maanden later geïnformeerd. Kon dat niet eerder?

30 Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt het begrijpelijk dat die salarissen zijn doorbetaald. Maar er is een tekort voor de komende tijd. Vindt de PvdA dan dat de gemeente moet blijven bijspringen zolang de financiële situatie slecht blijft?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) antwoordt dat de gemeente een wettelijke plicht heeft om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk te helpen. Zij is er dan ook voorstander van dat de gemeente voorlopig inspringt.

35 Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt wat voorlopig is en onder welke voorwaarden moet worden ingesprongen. Dat kan oneindig lang duren.

40 Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) hoort daarover graag het college. De raad weet nog niet hoe dat voorlopig gegarandeerd is. Zij gaat in haar inbreng ook op de toekomst in, maar zij weet wel zeker dat de gemeente daarin een rol heeft. Die heeft zij natuurlijk ook als enige aandeelhouder.

45 Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) is het daarmee eens, maar vraagt of de PvdA niet vindt dat de gemeente iets moet doen om het weerstandsvermogen van UW te vergroten zodat het niet steeds de gemeente is die, zoals nu, onverwacht in een gat moet springen.

50 Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) kan zich voorstellen dat de VVD een dergelijke oplossing voor ogen ziet, maar geeft aan dat haar fractie liever ziet dat de gemeente UW wat dichterbij heeft. De tweede vraag in haar terugblik gaat over de rol van de gemeente. De brieven en de antwoorden lijken vooral te wijzen op fouten aan de kant van UW. In het voorgaande debat ging het ook om de informatievoorziening aan de gemeente.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt wat dichterbij de gemeente betekent.

55 Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) zal dadelijk de vraag stellen om dat te onderzoeken. Maar dichterbij de gemeente zou ook een dienst van de gemeente kunnen zijn, zoals dat op een paar plekken in Nederland het geval is.

60 De heer **Otto** (EenUtrecht) vindt dit heel interessant. Staat de PvdA ook positief staat tegenover het onderbrengen van een deel van deze SW-kandidaten bij buurt- en burgerorganisaties?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) wil niet het beeld doen ontstaan dat de oude sociale ontwikkelbedrijven terug moeten komen. Nu wordt bij UW door werken op detacheringsbasis de arbeidsmarkt er in zekere zin bij betrokken. In die zin kunnen bbo's (buurt- en burgerorganisaties) daar ook een rol in spelen. Maar dat vangnet is heel belangrijk. Dat vangnet ziet zij meer bij de gemeente dan bij uitbesteding aan een heleboel andere partijen. Spreekster rondt haar inbreng af met de vraag aan het college de optie te verkennen om een sociaal ontwikkelbedrijf een onderdeel te laten worden van de gemeente in plaats van een bedrijf met de gemeente als enige aandeelhouder. Het college geeft in de beantwoording zelf ook aan te willen bekijken of besturen op afstand nog wenselijk en haalbaar is, maar tegelijk geeft het college ook aan het huidige ondernemingsplan dat nog tot 2026 loopt te willen uitvoeren. De PvdA wil liever dat eerder wordt gekeken of UW bij de gemeente kan komen. Zij vraagt een toezegging.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) hoort dat het nu zo klinkt alsof UW al die mensen zo graag helpt, maar daarvoor krijgt UW 20 miljoen euro van het Rijk en gemiddeld 2,5 miljoen euro van de gemeente. Zo tevreden zijn de mensen daar niet. Zij krijgt zelfs mails van: "laat ze alsjeblieft failliet gaan, want het beleid klopt niet". Vindt mevrouw Raaijmakers ook niet dat, als de WSW'ers naar de gemeente worden gehaald, die gewoon in een kleine organisatie moeten worden ondergebracht en dat al die private trajecten en al die samenwerkingsverbanden, aan een b.v. kunnen worden overgelaten?

De **voorzitter** verzoekt mevrouw Hessel via de voorzitter te praten. Voor het debat is het echt belangrijk dat te doen. Het is 'U' voor de voorzitter en het is 'de PvdA' voor mevrouw Raaijmakers.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) heeft daarnet al aangegeven dat er meer nodig is voor een inclusieve arbeidsmarkt. Het gaat haar niet alleen om de WSW'ers, maar ook om nieuwe groepen. Berenschot heeft een landelijke verkenning uitgevoerd. Minister Schouten heeft daarop gereageerd. Daarin is te zien dat er een groep is die nu tussen wal en schip valt. Zij vindt dat de gemeente naar al die groepen moet kijken. Daar zijn verschillende mogelijkheden voor. Het is meer dan alleen deze groep.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) merkt op dat hier nu een debat plaatsvindt over wat vorig jaar is gebeurd. De WSW'ers bij UW zijn ook niet tevreden. Het is een enorm waterhoofd. Al jaren gaat er heel veel geld naartoe. Die 20 miljoen euro zou beter aan een organisatie kunnen worden gegeven die zegt dat zij daarvoor kan leveren en dat er geen geld bij hoeft.

Volgens mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) lijkt het alsof Utrecht Solidair al in één klap de oplossing heeft. Zij meent dat het wat complexer is. Zij deelt die oplossing niet.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) ziet dat al twintig jaar steeds meer miljoenen naar UW worden gegooid dat steeds groter wordt, dat steeds meer samenwerkingsverbanden aangaat en ontwikkelrapporten maakt. UW heeft met allerlei directeuren een waterhoofd van hier tot Tokio. Zij vraagt of mevrouw Raaijmakers dit in de hand werkt met haar stelling. Dit doet de mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt echt geen goed.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) krijgt, als zij het goed hoort, de indruk dat haar fractie tussen neus en lippen door wordt verweten dat die verantwoordelijk zou zijn voor het ontstaan van dit probleem. Dat gaat haar toch echt wel te ver. Het draagt ook niet bij aan het vinden van een oplossing, terwijl de commissie hier ook zit om te kijken wat er moet gebeuren. Zij laat het hierbij.

De heer **Van Steeg** (CDA) merkt op dat in een andere commissie heel veel wordt gepraat over komende bezuinigingen in het sociale domein. Die gaan echt pijn doen. Nu verliest de gemeente hier in één keer 1,5 miljoen euro en dat is waarschijnlijk niet het einde. Hoe beoordeelt mevrouw Raaijmakers het dan dat de gemeente 1,5 miljoen euro verliest aan bestuurlijk geklungel en onvoldoende doorvragen?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vindt het pijnlijk dat de gemeente het geld daaraan kwijt is. Zij kan genoeg bestedingen bedenken waarvoor het geld meer nodig is. Maar als 1,5 miljoen euro nodig is om salarissen uit te kunnen betalen, dan vindt zij dat een goede besteding.

De heer **Van Steeg** (CDA) stelt dat er natuurlijk continuïteit moet zijn voor de mensen die daar werken. Maar dat de gemeente 1,5 miljoen euro verliest in een tijd waarin het financieel buitengewoon moeilijk is en met nog veel moeilijkere financiële tijden die eraan komen is toch eigenlijk onacceptabel?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) herhaalt dat zij ook liever niet had gezien dat dat geld hiervoor nodig was. Maar in het debat blijft de belangrijkste vraag of dit had kunnen worden voorkomen en of de gemeente daarin een andere rol had kunnen hebben. Zij heeft al gereflecteerd op de eigen rol van de gemeente. Het lijkt erop dat er ook heel veel fouten aan de kant van UW zaten. Dan kan iemand zich ook afvragen of dat had kunnen worden voorkomen, als de gemeente daar meer zicht op had gehad of meer had kunnen sturen. Misschien was dit dan voorkomen. Het kan een van de oplossingen zijn.

De heer **Van Steeg** (CDA) begrijpt dat mevrouw Raaijmakers eigenlijk zegt dat de gemeente onvoldoende aan het stuur heeft gezeten, dat er onvoldoende is doorgevraagd en dat daardoor deze situatie is ontstaan. Dat heeft wel het gevolg gehad dat de gemeente nu zit met een probleem van 1,5 miljoen euro.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) moet altijd even uitkijken, als anderen haar woorden samenvatten. Zij wil dat de gemeente meer regie krijgt, maar het is de vraag of in de huidige constructie de gemeente die regie had kunnen hebben. Zij denkt eigenlijk dat dat niet gekund had. Als de fouten aan de andere kant worden gemaakt en het een b.v. is die de gemeente op afstand heeft gezet, dan kan de commissie luid schreeuwen dat zij het niet zo wil hebben, maar uiteindelijk is de gemeente de enige aandeelhouder. Dan zal zij moeten bijspringen. Zij vindt die constructie niet ideaal.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) hoort dat mevrouw Raaijmakers zegt dat het een vraag is voor onderzoek hoe UW dichterbij moet komen. Maar het gaat om deze mensen die de gemeente aan het werk wil hebben. Zouden mevrouw Raaijmakers en zij niet kunnen vragen om te kijken of er andere mogelijkheden zijn om deze mensen aan het werk te hebben en vooral te kijken naar wat wel en wat niet werkt? Zij vraagt dit omdat duidelijk is dat werkbedrijven het moeilijk hebben. Sommige onderdelen daarvan zullen werken, andere niet. Misschien zijn er nieuwe manieren nodig. Staat mevrouw Raaijmakers erachter om dat ook mee te nemen?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vindt het belangrijk dat deze optie wordt onderzocht. Bij eerdere onderzoeken is bijvoorbeeld al vaak de wens uitgesproken om Werk en Inkomen van de gemeente dichterbij UW te brengen. Maar toch lukt dat in de praktijk op de een of andere manier niet. De overheid heeft de wettelijke taak om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te helpen. Zij ziet dat in gemeenten als Groningen dat goed werkt. Zij wil dat deze optie echt wordt verkend. Maar het doel dat mevrouw Dada schetst deelt zij absoluut.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) vindt het prima om deze optie te onderzoeken. Maar is de PvdA het dan ook met D66 eens dat breder moet worden gekeken naar wat nog meer mogelijk is?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) wil dat vooral deze optie goed wordt verkend. Wat mevrouw Dada schetst is in het verleden gebeurd. Maar steeds wordt weer binnen de bestaande structuur gekeken hoe het beter kan worden opgezet, met betere checks en balances. Zij wil echt dat naar deze optie wordt gekeken.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) begrijpt dat. Mevrouw Raaijmakers heeft het vooral over ideeën, maar zij wil niet alleen naar ideeën kijken, maar ook naar andere mogelijkheden daarbuiten om dat vangnet nog breder te maken.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) denkt dat zij de inbreng van D66 moet afwachten om daar meer over te horen. Het is haar nu nog te cryptisch.

De heer **Van Steeg** (CDA) stelt dat de situatie bij het Utrechtse werkbedrijf op verschillende manieren pijnlijk is voor de stad. Veel mensen zijn afhankelijk van subsidie van Utrecht. Op zich is het goed dat de gemeente heeft ingegrepen, maar het is wel pijnlijk dat de gemeente met 1,5 miljoen euro moet bijspringen in een periode waarin, zoals eerder gezegd, wordt gesproken

over grote bezuinigingen in het sociale domein. Als hij de antwoorden op de vragen leest, dan ziet hij vooral bestuurlijk geklungel en veel contact, maar niet over de echte onderwerpen. Het leidt tot heel veel vragen, ook bij zijn fractie. De vraag is hoe deze situatie heeft kunnen ontstaan.

11 juli 2023 was er een aandeelhoudersvergadering waarin blijkbaar een rooskleurig beeld is geschetst dat later werd tegengesproken. Maar dan blijft de belangrijke vraag waarom de raad zo laat is geïnformeerd. De heer Van der Graaf had het daar ook al over. Eigenlijk waren er immers al sinds 1 augustus 2023 signalen dat er bij UW problemen waren. Blijkbaar zit dat niet alleen in het uitvallen van vraag, maar is dat veel breder. Dan rijst echt wel de vraag waarom de raad van 1 augustus 2023 tot de zaterdag in het Kerstreces in het duister is gehouden over de ontwikkelingen. De raad had toch veel eerder in positie kunnen worden gebracht om in ieder geval mee te kunnen denken?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) hoort nu de datum 1 augustus 2023. Maar volgens haar is dit niet de datum waarop de gemeente dit al wist. Is het CDA dat met haar fractie eens?

Volgens de heer **Van Steeg** (CDA) staat in de antwoorden dat de eerste signalen er al op 1 augustus 2023 waren en dat er in september 2023 inderdaad meer van die signalen waren.

Mevrouw **Raaijmakers** stelt dat, als zij het goed heeft begrepen, die signalen er waren bij UW. Bij de gemeente zijn die pas in september 2023 aangekomen.

De heer **Van Steeg** (CDA) zal dit checken. Maar die signalen waren er in ieder geval al op 1 augustus 2023. Er is heel regelmatig contact met UW. 1 augustus 2023 wordt volgens hem, ook genoemd in het antwoord op de schriftelijke vragen. Maar ook al is het september 2023 geweest, dan is er toch de vraag waarom de raad pas op een zo laat moment, nota bene net in het Kerstreces, wanneer de raad minder mogelijkheden heeft om onderwerpen te agenderen, wordt geïnformeerd. Het gaat om een groot tekort dat veel impact heeft op de Utrechtse begroting. Hij krijgt graag een reactie.

Voor de heer **Van der Graaf** (CU) is de datum 21 september 2023. Dan is er het eerste telefoontje tussen UW en de gemeente, zoals ook in de beantwoording van de schriftelijke vragen staat. Dan weet de gemeente er dus van. Het is natuurlijk ook wel een dilemma, als een raad volledig wil worden geïnformeerd. Er komt een telefoontje over signalen, maar dan is nog niet bekend wat het precies is en om welk bedrag het gaat. Is het CDA het dan met de CU eens dat het wel goed is om eerst duidelijkheid te krijgen, voordat de raad wordt geïnformeerd?

De heer **Van Steeg** (CDA) geeft aan dat er tot op zekere hoogte duidelijkheid moet zijn over wat er gebeurt. Maar als er zo grote problemen zijn, die een zo grote impact hebben op de lopende begroting, dan dient raad eerder te worden geïnformeerd. De datum van 1 augustus 2023 wordt overigens gewoon genoemd in de beantwoording. Als het college op die datum geen informatie had, is het wel bijzonder dat die datum wel in de beantwoording wordt genoemd. Er was op dat moment dus al informatie dat er problemen waren.

De heer **Van der Graaf** (CU) deelt de opvatting dat UW eerder de telefoon had kunnen pakken om dit bij de gemeente aan te kaarten. Dan begrijpt hij het CDA wel goed: het had eerder moeten, maar het moet wel volledig en duidelijk zijn.

De heer **Van Steeg** (CDA) wijst erop dat het verhaal nu ook niet volledig en duidelijk is. Het had gewoon veel eerder gekund. Het was al lang bekend dat het hier om miljoenen ging en dus impact had op de begroting van Utrecht. De raad had nog vier maanden kunnen wachten tot het duidelijk was. Er is nu geen duidelijkheid, dus had de raad het eerder moeten weten. Andere fracties hebben er al op gewezen, maar ook hij vindt het belangrijk om van de wethouders te horen wat er nu precies is gebeurd tijdens die aandeelhoudersvergadering, dan gaat het met name om de wethouder Financiën. Welke vragen zijn daar gesteld? Er wordt gezegd dat er wel kritisch is doorgevraagd op de problemen die er zijn. Die problemen waren ook al ruim bekend, maar toch is een rooskleurig beeld geaccepteerd. Hoe zit dat precies? Het tweede punt is de vraag wat daarna is gebeurd. Ook uit de antwoorden op de schriftelijke vragen blijkt dat er heel veel contact is tussen UW en de gemeente. Het is niet zo dat het een organisatie op afstand is. Er is een raad van toezicht waar de gemeente formeel niet in zit, maar er is ook een aandeelhoudersvergadering. Op beleidsmatig niveau is er heel regelmatig contact over de lopende onderwerpen en over het

plan dat op grond van de rapportage van Berenschot moet worden uitgevoerd. Hoe kan het dan dat zoveel bestuurlijke problemen, dus niet alleen die vraaguitval van 1 miljoen euro, niet zichtbaar zijn geworden? Hij vraagt om een reactie van de wethouders. Het had veel eerder duidelijk moeten zijn dat het bestuurlijk totaal niet loopt bij vele onderwerpen, als hij de antwoorden op de schriftelijke vragen mag geloven. Een belangrijk punt is ook nog de 1,5 miljoen euro subsidie. Het is belangrijk dat de mensen bij UW en die bij UW werken zekerheid krijgen. Er moest dus wel bijgesprongen worden. Maar dat bedrag komt dan wel in één keer uit de reserve Re-integratie. Spreker heeft de afgelopen jaren regelmatig gevraagd naar de ruimte in de reserves Re-integratie en dan kreeg hij altijd het antwoord dat er onzekerheden in zitten, dat er helemaal niets mee kan worden gedaan en dat de raad ervan af moet blijven. Ook als hij kijkt naar de 500.000 euro in de tweede bestuurs-rapportage, ziet hij dat heel omfloerst en met heel veel onzekerheden wordt omschreven dat er wel ruimte in zit. Als hij daarnaar vraagt in het debat, wordt gezegd dat die ruimte er eigenlijk niet is. Maar als het echt moet, dan is er blijkbaar wel 1,5 miljoen euro die kan worden ingezet. De raad is heel actief om het proces van besturen en verantwoorden beter te laten verlopen en om de raad beter in positie te brengen. Dit is weer typisch voorbeeld van waar dat totaal is mislukt. Hij vraagt de wethouders hoe het kan dat hier die ruimte opeens wel is, waarom die juist bij Re-integratie vandaan komt, waarom dat bedrag op dit moment wel beschikbaar is en waarom het niet beschikbaar zou zijn, als de raad erom zou vragen. Tenslotte heeft spreker een vraag over de raad van toezicht. Als gevolg van de ontstane onrust is er een nieuwe voorzitter van de raad van toezicht benoemd. Die voorzitter zegt dat hij helemaal niet wist dat er zo grote problemen zijn en dat hij ermee stopt. Hoe kan het dat dit zo is gelopen en hoe zit het met de informatie in dit geval en welk proces is hier doorlopen? Er moeten echt goede antwoorden komen om beter te begrijpen wat er is gebeurd en waarom het zo lang heeft geduurd voordat de raad werd geïnformeerd.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) legt uit waarom dit debat zorgt voor een knoop in haar maag. Toen de wethouders werden geconfronteerd met het flinke tekort bij UW, moeten zij ook het dilemma hebben gevoeld waarmee iedereen in de commissie nu wordt geconfronteerd. UW biedt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werk. Dat zijn kwetsbare mensen die op dat moment mogelijk niet meer uitbetaald konden worden en dat net voor de feestdagen. Aan de andere kant heeft deze werkgever flinke steken laten vallen waardoor deze zeer ongunstige financiële situatie heeft kunnen ontstaan. D66 deelt het gevoel om deze mensen te willen beschermen. Tegelijkertijd moet het verstand de objectiviteit leveren om te erkennen dat de gemeente te maken heeft met een niet-adequaat bestuurder en een daardoor ongezonde financiële organisatie. Ook moet worden erkend dat er in de aanloop naar de ontstane situatie en de afhandeling ervan dingen niet goed zijn ingeschat en opgepakt en daarom ongeldig moeten worden. UW was voor de omzet enorm afhankelijk van een bepaalde klant die is weggefallen. Hoe reflecteert de wethouder erop dat het klantenbestand zo dun was en dat dit nooit eerder is opgemerkt, terwijl al geruime tijd bekend was dat dat UW een financieel risico droeg?

De heer **Claasen** (GL) merkt op dat in het ondernemingsplan dat de raad ook heeft ontvangen al stond dat het terugbrengen van die afhankelijkheid van weinig klanten geen prioriteit had bij het management en het bestuur van UW. Hoe kijkt mevrouw Dada ertegenaan dat die vraag nu wordt gesteld en niet op het moment in december 2023 toen dat ondernemingsplan hier lag? Toen had die vraag ook kunnen worden gesteld.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) antwoordt dat op het moment dat het ondernemingsplan er was het gezien de situatie toen en de in het plan opgenomen prognoses niet aannemelijk was dat dit zou gebeuren. Nu kijkt de commissie terug. Er is nu een financieel ongezonde situatie en daarom vindt zij het wel belangrijk om te kijken waarom dit toen, voorafgaand aan deze problemen, niet is opgepakt.

De heer **Van Steeg** (CDA) hoort dat mevrouw Dada wijst op het tekort en de vraaguitval van één klant. Dat klopt, maar spreker vraagt haar of zij ook niet vindt dat de problemen veel breder zijn. De vraaguitval is 1 miljoen euro, het tekort bedraagt 2 miljoen euro.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) deelt die mening inderdaad. De commissie kan ook kijken naar wat eerder aan bod kwam. De PvdA noemde dat al. Veel werkbedrijven verkeren in moeilijkheden. Er zijn verscheidene oorzaken. Bij meer organisaties, zoals de GGD en de bibliotheek, waar de gemeente nauw mee is verbonden zag de raad dit jaar ook financiële uitdagingen. Hier had de

gemeente de ruimte om bij te sturen, om eisen te stellen en om eventueel financiële steun te bieden. Waarom kon dat hier niet? In de beantwoording van de schriftelijke vragen wordt bij vraag 5 een tijdslijn weergegeven. Op 1 augustus 2023 was het tekort bij UW belend en toch heeft het tot 21 september 2023 geduurd voordat het college op de hoogte is gebracht. Spreekster sluit zich hier aan bij de vraag van de CU waarom dit zolang heeft geduurd en waarom dit toen niet in een geheime brief had kunnen worden meegedeeld. Maar was het ook in het licht van de bezuinigingen waarmee de raad sinds de voorjaarsnota wordt geconfronteerd niet zuiverder geweest de raad er eerder bij te betrekken of in elk geval vooraf te informeren over het besluit deze subsidie te verstrekken? Kan de wethouder toezeggen de raad vanaf nu tijdig op de hoogte te brengen van nieuwe informatie en de raad vanaf nu mee te nemen in besluiten van financiële aard in relatie tot UW? De dekking is gevonden in de onderbesteding van het re-integratiebudget. Het CDA raakte dit al aan, zij sluit zich graag aan bij die vragen. De verklaring waarom geen lening kon worden verstrekt en gekozen is voor een subsidie laat zien hoe ongezond de financiële positie van UW is. Daarmee ontstaan nieuwe zorgen. Ook andere sociale werkbedrijven staan onder druk. Daarnaast zijn de afhankelijkheid van een dun klantenbestand en een aantal extern factoren ook uiteengezet in de beantwoording van vraag 17. Een verbeterplan en een herstelplan zouden het ondernemingsplan haalbaar moeten maken.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt hoe D66 erbij komt dat het klantenbestand zo dun is. Dat is helemaal niet zo. Er is verkeerd omgegaan met de cijfers. Er zijn cijfers doorgetrokken die helemaal niet aan de orde waren. Wat vindt D66 daarvan?

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) antwoordt dat zij het feit dat één klant wegvalt en dat dan dit soort problemen ontstaat, naast andere problemen, een dun klantenbestand noemt. Zij zegt niet dat het aantal klanten te weinig is, maar het klantenbestand is dan flinterdun. Spreekster vraagt wat het verschil zal zijn tussen het eerder genoemde ondernemingsplan en het verbeterplan en het herstelplan waardoor aannemelijk wordt dat UW een financieel gezonde organisatie wordt. Waarom zijn bij de subsidieverlening geen aanvullende eisen gesteld? Signalen hebben haar fractie bereikt dat niet alleen de toekomst, maar ook het gevoel van veiligheid bij de werknemers mogelijk in het geding is. Het hoge verzuim kan daar een signaal van zijn. Daarom vraagt zij de wethouder een toezegging om op korte termijn een vertrouwenspersoon aan te stellen voor de werknemers. Ook vraagt zij om een toezegging om een onafhankelijk onderzoek in te stellen onder de werknemers om eventuele problemen en risico's te kunnen identificeren en de sociale veiligheid zo nodig beter te kunnen waarborgen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) hoort de goede suggestie om een vertrouwenspersoon aan te stellen. In de huidige situatie moet dat aan de aandeelhouder worden gevraagd om dat in te brengen. De gemeente heeft niet direct de bevoegdheid om dat zo voor elkaar te krijgen. Hoe reflecteert D66 daarop?

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) merkt op dat de aandeelhouder de gemeente is.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) stelt dat de aandeelhouder niet de directie is. De raad kan wel zeggen dat hij dat wil. Zij hoort D66 vragen een vertrouwenspersoon aan te stellen. Spreekster probeert door te vragen hoe dat er dan praktisch uit zou zien en hoe de raad dat voor elkaar zou kunnen krijgen.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) meent dat bij de subsidie extra eisen mogen worden gesteld en dat dit prima kan worden voorgesteld.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) wijst erop dat die subsidie is verleend en dat de gemeente daarbij geen voorwaarden heeft meegegeven.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) denkt dat het verstandig is om, als de raad kijkt naar de toekomst en dit goed wil regelen, dat in de communicatielijnen met de organisatie naar voren te brengen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt of D66 ook niet denkt dat dit veel gemakkelijker en veel beter gaat, als de raad ervoor zorgt dat UW dichterbij de gemeente wordt gehaald.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) begrijpt dat de PvdA graag wil horen dat zij ja zegt, maar dat doet zij niet. Het zou misschien gemakkelijker zijn, maar gemakkelijk is niet altijd de juiste oplossing. Tenslotte vraagt spreekster hoe beide wethouders reageren op hun eigen rol in deze casus en wat zij anders zouden hebben gedaan, wetend wat de commissieleden nu allemaal weten.

De **voorzitter** constateert dat de commissie nu vijf kwartier onderweg is. Er stond twee uur voor dit agendapunt. Hij voorziet dat de commissie aan het begin van de middag met zijn opvolger de heer Bosch moet bekijken wat dit voor de agenda betekent. Hij wil nu kort schorsen. Daarna neemt de heer Bosch voor de eerste keer het voorzitterschap over.

De **voorzitter** schorst de vergadering om 11.40 uur.

De (nieuwe) **voorzitter** heropent de vergadering om 11.50 uur.

De **voorzitter** houdt dezelfde lijn vast als zijn voorganger en geeft het woord aan de volgende agenderende fractie.

De heer **Paalman** (Horizon) wijst op het belang van werken voor mensen die wat minder gemakkelijk aan het werk komen, maar wel willen bijdragen aan de maatschappij door hun kunnen om te zetten in daden. In dat opzicht onderschrijft Horizon het belang van UW. Zijn fractie kan en mag echter de gang van zaken in de afgelopen jaren niet begrijpen. Het eerste dat onderzoek laat zien is een patroon van nalatigheid. Hij pakt de tijdslijn erbij. Op 1 augustus 2023 zijn er de eerste signalen dat het flink misgaat. Pas anderhalve maand later weet het college dat. Hoe kan dat? De gemeente is de enige aandeelhouder van UW. Pas drie maanden later wordt de raad met een geheime brief geïnformeerd, vlak voor Kerst. De raad stond voor een voldongen feit, de subsidie was toegekend. Er gaat 1,5 miljoen euro subsidie naar een bedrijf waarvan de commissarissen zaten te slapen, waarvan de directeur de zaak niet op orde heeft en waar volgens sommige medewerkers zelfs een angstcultuur heerst. Horizon roept het college op tot verantwoordelijkheid. Spreker dankt voor de beantwoording van de schriftelijke vragen. Daarin wordt gewezen op het feit dat UW zelfstandig is en dat de gemeente geen partij is omdat het niet gemeld is bij het college. Horizon gaat daar niet volledig in mee.

De heer **Claasen** (GL) hoort de heer Paalman zeggen dat het allemaal falen is en dat hij dat koppelt aan de subsidie. Bedoelt hij daarmee dat omdat de bestuurders ruzie maken, falen of wat dan ook, die subsidie niet gegeven zou moeten worden en dat de mensen maar geen salaris zouden moeten krijgen?

De heer **Paalman** (Horizon) antwoordt dat zijn fractie dat zeker niet bedoelt. Zij blijft zeker achter de 1,5 miljoen euro subsidie staan, maar hij vindt wel dat het moet kunnen worden uitgelegd. Hij vindt het een lastig verhaal worden. Natuurlijk hoeft het personeel geen slachtoffer te worden van wat er aan de top is misgegaan. Maar omdat het publiek geld is, moet de gemeente kunnen uitleggen wat zij ermee doet. In een dergelijke situatie vindt hij het lastiger om dat te doen. Maar hij herhaalt dat zijn fractie wel achter die 1,5 miljoen euro subsidie blijft staan. Als enig aandeelhouder van UW is het college voor een deel verantwoordelijk, het moet er dan ook bovenop zitten. Als zijn huis in brand staat, kan hij ook niet zeggen dat hij met vakantie was en dat de burens maar hadden moeten blussen. Daarom wil zijn fractie van de wethouder weten hoe het kan dat zij niet op de hoogte was, terwijl haar ambtenaren in elk geval viermaal overleg met UW hebben gehad. Anderhalve maand, van begin augustus tot midden september 2023, heeft UW redelijk in brand gestaan zonder dat iemand op het stadskantoor dat wist. Hoe kan dat? Spreker hoort graag van de wethouder of er geen enkel signaal, geen enkel vonkje, was in die anderhalve maand en of niemand er iets over zei. Als dat wel het geval is geweest, is de vraag waarom dat niet bij de ambtelijke top of bij haarzelf is terechtgekomen. De meeste moeite heeft zijn fractie met de houding tegenover de raad in dit dossier. Spreker en zijn collega-raadsleden zitten hier om namens 470.000 Utrechters de boel in de gaten te houden. Dat kunnen zij alleen doen, als het college hen tijdig informeert. Als in september 2023 iets van deze omvang bekend wordt bij de wethouder, is het eerste dat zij moet doen haar vulpen pakken en een raadsbrief schrijven. In de beantwoording van de vragen geeft het college aan dat het steeds wachtte op extra informatie. Hoewel Horizon waarde hecht aan goede informatie, was het mogelijk geweest de raad alvast geheim op de hoogte te stellen van wat er gaande was. Is de wethouder het met zijn fractie eens dat de raad al in september 2023 had kunnen worden geïnformeerd? Informatie

kan ook opgedeeld worden in verscheidene brieven op verschillende momenten. De raad heeft er ook begrip voor dat informatie in lopende zaken later aangevuld wordt. Ook had zijn fractie graag gezien dat de aanvullende subsidie van 1,5 miljoen euro via de raad was gegaan. In de headlines van het nieuws lezen de raadsleden immers dat de gemeente op elke cent moet letten. Is de wethouder het met zijn fractie eens dat uitgaven van gemeenschapsgeld altijd via de raad moeten gaan?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt of Horizon begrijpt dat het soms noodzakelijk is om snel in te kunnen grijpen om zoiets als betaling van salarissen te kunnen garanderen. In de ideale wereld gaat het allemaal langs de raad, maar soms is ingrijpen ook nodig.

De heer **Paalman** (Horizon) is het hiermee eens. Maar daarom had zijn fractie al veel eerder geïnformeerd willen worden. Dan had de raad al veel eerder kunnen kijken hoe hij kan helpen en dan had de raad erover kunnen praten.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) merkt op dat uit de beantwoording ook blijkt dat een dergelijk liquiditeitsprobleem pas laat in het zicht komt. Zou de heer Paalman het er dan mee eens kunnen zijn dat snel ingrijpen vereist is? Iets langs de raad laten gaan betekent dat het zo twee maanden later is.

De heer **Paalman** (Horizon) denkt dat aan de ene kant snelheid is geboden, maar aan de andere kant staat hij er nog steeds achter dat er middelen zijn om sneller de mening van de raad te vragen. In dit proces had de raad sowieso eerder kunnen worden geïnformeerd. Horizon betreurt de wijze waarop dit hele proces is verlopen. Het is schadelijk voor het vertrouwen in de overheid in tijden waarin dit toch al een gevoelig punt is. Vaak hoort hij van bewoners schampere opmerkingen, maar ook oprechte zorgen. Hij begrijpt die zorgen en hij kan het bijna niet meer uitleggen. Hij vraagt zich af of de wethouder nog kan uitleggen waarom de burgers moeten geloven in een overheid die weet wat zij doet. Horizon is blij met de stappen die genomen zullen worden om UW onder verscherpt toezicht te stellen en staat ook achter het geven van subsidie om het personeel door te betalen. Maar zijn fractie gaat wel bij de voordeur staan en gaat proactief kijken naar alle samenwerking van de gemeente met partijen om te zien of het goed gaat. Dit is niet uit te leggen.

De heer **Claasen** (GL) probeert niet te herhalen wat al is gezegd. Hij wijst op de wettelijke zorgplicht van de gemeente voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Die taak heeft de gemeente onder andere bij UW neergelegd en het is goed dat daar continuïteit in is. Uiteindelijk gaat het om mensen die niet in raden van commissarissen zitten, die niet de raad hadden moeten informeren, maar gewoon hun werk hebben gedaan. De zorg voor die mensen moet centraal blijven staan. Het is pijnlijk dat daarvoor extra geld nodig is, maar het is terecht hiervoor uitgetrokken. Het is pijnlijk dat de gemeente dan andere dingen niet kan doen, maar het is terecht dit te doen.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) vraagt of GL het terecht vindt dat 1,5 miljoen euro wordt uitbetaald zonder dat er enige controle is of er een tekort is. Moet dat niet eerst worden onderzocht?

De heer **Claasen** (GL) meent dat het allerbelangrijkste op dat moment was ervoor te zorgen dat mensen niet zonder hun geld naar huis gestuurd moesten worden. Als mevrouw Hessel vraagt of hij vindt dat de gemeente dit eerst uitgebreid had moeten onderzoeken en dat de mensen dan maar een maand later hadden moeten worden betaald, dan zegt hij nee.

De **voorzitter** wijst erop dat normaal is dat mevrouw Hessel het woord krijgt van de voorzitter. Zij mag haar tweede interruptie doen.

Als mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) GL het goed begrijpt, kan elke onderneming gewoon zeggen dat zij 1,5 miljoen euro moet krijgen omdat anders deze mensen geen geld hebben. GL trekt zich er dus niets van aan dat UW met 38 miljoen euro omzet 22 miljoeneuro subsidie krijgt om deze mensen aan het werk te helpen. UW heeft een tekort en dat lapt de gemeente vlot even bij en er wordt niet onderzocht wat er met de 22 miljoen euro subsidie gebeurt.

De heer **Claasen** (GL) stelt dat mevrouw Hessel een weergave schetst die niets te maken heeft met wat er gebeurt in een situatie waarin de gemeente misschien onvoldoende, maar voortdurend zicht heeft en waarin er voortdurend overleg is. Ook deze raad heeft van tevoren het ondernemingsplan gezien en gezien waaraan het geld is uitgegeven. Als in die situatie de keuze moet worden gemaakt om de salarissen veilig te stellen en als het college die keuze maakt, dan vindt hij dat terecht en dan is het terecht dat het zich daarna hier daarvoor verantwoordt. Daarmee zegt hij op geen enkele manier dat elke ondernemer maar zijn hand mag ophouden, alsof dit een ondernemer is die geld weg kan sluizen naar het buitenland. Het is een bedrijf dat volledig eigendom is van de gemeente en dat voortdurend zijn sociale taak uitvoert.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) heeft zelf een half jaar bij UW gewerkt en heeft een scriptie over deze subsidies gemaakt. Zij merkt dat de heer Claasen er nog nooit is geweest. Zij vindt dat hij niet over de rug van juist deze kwetsbare mensen die directieurtjes, coördinatoren en regisseurs miljoenen moet gunnen. Dat is wat nu gebeurt.

De heer **Van der Graaf** (CU) vindt het goed om dit debat scherp te voeren, maar wil wel dat het dan via de voorzitter gaat en niet rechtstreeks.

De heer **Claasen** (GL) wijst mevrouw Hessel erop dat de subsidie is gegeven om ervoor te zorgen dat de salarissen kunnen worden uitbetaald in het bedrijf zoals het is. Een discussie over het bedrijf op een ander moment vindt hij uitstekend. Maar dat op dat moment moest worden gegarandeerd dat de salarissen betaald konden worden blijft hij volledig verantwoord vinden.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) hoort dat de heer Claasen het een prima plan vindt om nu die subsidie van 1,5 miljoen euro te geven. Maar hoe moet het dan in de toekomst? De tekorten blijven ook in 2024 bestaan.

De heer **Claasen** (GL) heeft allerlei vragen gehoord. Hij wil graag het antwoord daarop afwachten.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) merkt op dat het ook een politieke afweging is om te zeggen dat de gemeente door moet gaan met de subsidies of niet. Nu klinkt het als: "Het college vraagt en wij draaien". Zij is benieuwd naar wat de heer Claasen vindt.

De heer **Claasen** (GL) antwoordt dat GL vindt dat de raad in positie moet zijn bij een zorgvuldige afweging. Maar GL meent dat dit een geval was van acute nood waarin het college moest handelen. Het is niet permanent acute nood. Nu wordt gewerkt aan o.a. een herstelplan. Net als alle andere fracties vindt GL dat de raad in positie moet zijn om daarover te oordelen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) wil het scherp formuleren. Als dus de volgende keer dat blijkt dat er een tekort is, dan mag het college niet zomaar bijspringen. Dan wordt de raad in positie gebracht voordat dat wordt gedaan. Dat hoort zij nu.

De heer **Claasen** (GL) geeft aan dat mevrouw Al-Saqaff dat over deze kwestie absoluut hoort. Over andere kwesties zegt hij in principe dat er afspraken en spelregels zijn en dat het college niet de bevoegdheid heeft om zomaar geld uit te geven. Spreker wees al op het belang van de mensen. Via de voorzitter vraagt hij aan het college of dit niet als een klap is aangekomen bij het personeel. Hoe is daarop gereageerd? Heeft het college overleg gehad met de ondernemingsraad en wat vindt die ervan? Zal erin de toekomst verder worden gesproken met de ondernemingsraad over het herstelplan? Hebben de ondernemingsraad en het personeel ook een inbreng, als straks een nieuwe directeur wordt gekozen? Tenslotte sluit spreker zich aan bij de opmerking van de PvdA dat de afstand tussen het UW-bedrijf en de gemeente kleiner moet worden. Als iemand de rekening moet betalen, is het belangrijk dat hij de zeggenschap heeft over hoe het gaat. Daarmee komt ook de raad beter in positie.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) heeft het einde van het betoog van GL afgewacht. Zij hoort de heer Claasen praten over de mensen en de verantwoordelijkheid van de gemeente ten aanzien van deze werknemers. Kan zij GL dan ook aan haar zijde vinden, wanneer zij stelt dat als mogelijk de sociale veiligheid in het geding is, ook door de gemeente stappen moeten worden ondernomen?

De heer **Claasen** (GL) is er mogelijk ten onrechte vanuit gegaan dat zorg voor de mensen en voor het werkklimaat ook onderdeel zou zijn van het herstelplan. Maar misschien moet hij die vraag expliciet aan het college stellen.

5 Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) vraagt of zij, als dat niet zo zou zijn, GL aan haar zijde vindt.

De heer **Claasen** (GL) antwoordt dat dat afhangt van de reden die in het antwoord van het college wordt genoemd. Hij begint niet met een oordeel. Hij begint met luisteren en dan vindt hij iets.

10 Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) merkt op dat het geen oordelen zijn van D66 of van haar. Het zijn signalen die zij krijgen. Dat is echt wel serieus. Zij heeft het over mogelijke sociale onveiligheid. Is dat voldoende grond voor GL om toch mee te gaan?

15 De heer **Claasen** (GL) meent dat, als er sociale onveiligheid is, moet worden ingegrepen. Dat vindt hij altijd. De manier waarop wordt ingegrepen hangt af van welk soort sociale onveiligheid er is, hoe die wordt gesignaleerd en hoe die eruit ziet.

20 Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) wil de wethouders vragen hoe het kan dat de 1,5 miljoen euro een subsidie was. Een lening kon niet omdat de draagkracht van UW daarvoor niet goed genoeg was. Dat scheen allemaal uitgezocht te kunnen worden, maar de wethouder had geen tijd om de raad voor een spoedvergadering bijeen te roepen, voordat zij een greep in de kas deed. Zij wil graag een verklaring daarvoor. In de tweede plaats merkt zij op dat de raad op de donderdag voor het Kerstreces nog bijeen is geweest. Toen had de wethouder de raad kunnen informeren. Dit is veel te laat. Toen was die 1,5 miljoen euro al lang uit de kas gehaald. De wethouder moet er niet over beginnen dat het college dit direct moest doen voor die arme mensen. Zij had de raad gewoon kunnen inlichten. Het ernstigste is het achterhouden van informatie. Hoe kijkt de wethouder daartegenaan? Dit kan niet!

30 Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) begrijpt waar het gevoel van mevrouw Hessel vandaan komt, maar tegelijk vraagt zij mevrouw Hessel of de raad, als die een paar dagen voor Kerst was geïnformeerd, het hart zou hebben gehad dit niet goed te keuren. Het gevolg zou zijn geweest dat deze mensen niet uitbetaald zouden worden.

35 Volgens mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) is dat de vraag niet. Het gaat erom dat er een spoedvergadering had moeten komen. De raad gaat over het geld. Dan had er overlegd kunnen worden. Het college gaat niet half november 2023 1,5 miljoen euro uit de kas halen om op 23 december 2023 te zeggen dat het dat heeft gedaan. Dat vindt zij geen enkel excuus.

40 Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) geeft aan dat het ook geen excuus is. Het is wel het dilemma waar op dat moment de wethouders voor stonden. Eigenlijk hoort zij mevrouw Hessel; zeggen dat de optie om dan niet uit te keren met als gevolg dat deze mensen niet uitbetaald zouden worden voor haar op tafel lag.

45 Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) stelt dat er nu over de rug van deze mensen een politiek spelletje wordt gespeeld. Het gaat erom dat de gemeente hier als enige aandeelhouder bij wordt betrokken en dat de wethouders besluiten 1,5 miljoen euro uit de kas te halen. Dan moet het college gewoon in overleg gaan met de raad, punt. Budgetrecht, punt. Spreekster vindt veel te late informatie een doodzonde voor een college. De onderste steen zal boven moeten komen. Er is hier immers een raad van commissarissen die toezicht houdt. De gemeente heeft UW op afstand gezet omdat zij vertrouwen heeft in de raad van commissarissen. Daar vergadert de gemeente regelmatig mee als aandeelhouder en dat is in orde. Dan blijkt dat die raad van commissarissen gewoon een jaar zijn werk niet heeft gedaan. De commissarissen gaan er snel vandoor, zij zullen ook allemaal wel de bijdrage hebben geïncasseerd voor het houden van toezicht. Utrecht Solidair stelt voor om deze mensen strafrechtelijk te vervolgen voor het niet houden van toezicht.

50 Daardoor worden juist deze mensen de dupe. Als er één ding is dat haar stoort, dan is dat het geval dat mensen geld verdienen en mooi weer spelen voor de Bühne over de rug van zwakkere mensen. Daar wordt zij niet goed van.

60 Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) meent dat de commissie eraan gewend is dat stellige uitspraken worden gedaan en dat vaak het oordeel al klaar ligt zonder beantwoording af te wachten. Het

oproepen tot strafrechtelijk vervolgen gaat nogal ver. Vindt mevrouw Hessel niet dat de raad dan eerst moet horen wat er aan de hand is? Zij spreekt nu een oordeel uit over de raad van commissarissen, zonder dat zij weet wat die mogelijk niet of verkeerd heeft gedaan en of die dat bewust heeft gedaan. Zij trekt vergaande conclusies zonder dat zij de informatie heeft.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) meent dat het de taak is van een raad van commissarissen om toezicht te houden. Die moet kijken of de directie doet wat zij belooft en of de financiën kloppen. Als zij dat niet hebben gedaan, dan zijn zij zwaar te kort geschoten. Dat is een feit. Het blijkt dat zij te kort zijn geschoten.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vindt dat de commissie zorgvuldig moet zijn, als de rechterlijke macht erbij wordt geroepen. Het is inderdaad de taak van commissarissen om toezicht te houden, maar ook kan de open vraag worden gesteld waar het dan is misgegaan en of het college vindt dat dat goed is gegaan. Er moeten nog een aantal verdiepende vragen worden gesteld in plaats van dat meteen de conclusie wordt getrokken dat zij 'dus' strafrechtelijk vervolgd moeten worden. Dat gaat haar fractie drie of vier stappen te ver.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) geeft aan dat haar vraag meer is of dit een van de mogelijkheden is die het college overweegt. Als nooit iemand verantwoordelijk wordt gesteld en iedereen er altijd mee wekomt, dan stoort haar dat. Als de gemeente dit gedrag wil beëindigen, dan zal er wel een keer een voorbeeld moeten worden gesteld. In de toeslagenaffaire kwamen betrokkenen er ook niet mee weg.

De **voorzitter** vraagt mevrouw Hessel wat kortere antwoorden te geven.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) hoort nu toch een afzwakking en zij is er blij mee dat het meer als een open vraag wordt gesteld. Spreekster roept alle commissieleden op om toch echt even de antwoorden af te wachten en niet meteen al een oordeel klaar te hebben.

Mevrouw **Hessel** is klaar met haar bijdrage, zij laat het hierbij.

De heer **Nyqvist** (Stadsbelang Utrecht) gaat niet in op de 1,5 miljoen euro en ook niet op de 2,2 of de 2,6 miljoen euro. Misschien krijgt raad volgende week immers de informatie dat het wel 3,8 miljoen euro wordt. Volgens hem is die boekhouding niet zo dat de gemeente daarop kan vertrouwen. Het gaat hem erom dat de commissie het hier heeft over de waardigheid van mensen en de waardigheid bij het invullen van een activiteit, meestal een baan waarbij mensen zoveel mogelijk tot hun recht komen. De vraag is dan of de gemeente zich daar zo mee bezig moet houden of dat de gemeente juist een bepaalde afstand moet creëren, waarbij het doel wel degelijk voorop staat, maar de uitvoering niet direct in handen is van de gemeente. Spreker verzoekt de commissie aan het college te vragen te kijken naar een andere structuur waarbij de discussies over directie, commissarissen, wethouders en college op een andere manier worden ingevuld. Daarbij moet het belang van de werknemer wel overeind blijven. Spreker vraagt dit omdat hij bang is dat, als dit zo doorgaat, de raad elk jaar opnieuw zal worden geconfronteerd met grote bedragen die zullen toenemen om dit feest voort te kunnen zetten. De vraag is immers wie aangesproken moet worden. Zijn dat de wethouders? Hij kan zich voorstellen dat de ene wethouder kijkt naar de financiën, als het al gebeurd is en de andere kijkt naar de juiste invulling van de functie die de gemeente nastreeft. Over de raad van commissarissen is al veel gezegd. Bij de raad van commissarissen is er een zekere positionering waarbij deze op een bepaald moment verantwoording aflegt, meestal bij de jaarstukken die in elk geval één keer per jaar moeten worden besproken. Dan kijkt hij naar de directie. Maar die directie is er niet meer en ook de raad van commissarissen is er niet meer. Niemand kan echt inhoudelijk vertellen hoe het zit, ook het college niet. Dat betekent dat de commissie praat over iets waarover zij de inside information niet tot haar beschikking heeft. Dat is jammer omdat dat verkeerd kan worden uitgelegd in de richting van de werknemer. Dat zou niet juist zijn. Het pleidooi van Stadsbelang is om zich te buigen over een nieuwe structuur. Het staat hem tegen dat hij de indruk krijgt dat de raad hier te maken heeft met een structuur waarin iedereen zich zeer wel heeft bevonden, maar op geen enkele manier bereid was verantwoordelijkheid te dragen, laat staan verantwoording af te leggen in de richting van degene die het geld verschaft. Dat is de gemeente.

De **voorzitter** meldt dat de volgende agenderende fractie Student & Starter is. Mevrouw Oudejans is echter helaas ziek naar huis gegaan. Hij wenst haar beterschap.

5 Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) wil voordat zij ingaat op de financiële en technische aspecten van dit
onderwerp laten weten dat de VVD baalt van deze situatie. Haar fractie baalt voor alle
medewerkers van UW en iedereen die via UW aan het werk wordt gezet. Daarom is het goed te
achterhalen wat beter kan. Haar fractie heeft drie hoofdvragen met enkele sub-vragen. De eerste
10 hoofdvraag is of het college op de hoogte had moeten zijn van de situatie. Wat de VVD betreft is
het antwoord ja. De VVD concludeert één ding glashelder: de afstand tussen bestuur, raad van
commissarissen en het college en daarmee ook de raad te groot is om goed toezicht te houden.
De betrokkenheid moet intensiever zijn, niet frequenter. Hoe gaat de wethouder dit vorm geven?
Haar fractie is het helemaal eens met de vraag van de CU over de expertise van de raad van
commissarissen. De VVD wil een reflectie van de wethouders over de rol van degene die de raad
15 van commissarissen benoemt. 2,2 miljoen euro als nadelig resultaat is zeer hoog, vooral in
vergelijking met de prognose van min 350.000 euro. 1,5 miljoen euro subsidie is nogal hoog in
vergelijking met de jaarlijkse bijdrage van de gemeente van 1,8 miljoen euro. Er wordt slordig
omgegaan met de contracten en de afhankelijkheid van één partner is te groot, er moet meer
spreiding komen in de portfolio. Haar fractie hoort graag van een van de wethouders of zij het
daarmee eens is. De tweede hoofdvraag is of het college juist heeft gehandeld in zijn rol van
20 aandeelhouder. In eerste instantie is de VVD het eens met de collega's dat de raad echt veel
beter hierbij betrokken had moeten worden en beter geïnformeerd had moeten worden. Haar
fractie wil het hebben over de voorwaarden van de subsidie. De fractie heeft die opgevraagd en
vindt dat die nagenoeg niet aanwezig zijn. Er staat alleen in dat er een herstelplan moet komen.
Maar aan welke voorwaarden dat moet voldoen staat er niet in. De VVD wil van de wethouder
25 weten welke voorwaarden aan dat herstelplan worden gesteld. Haar fractie wil meedenken over
die punten.

De heer **Van der Graaf** (CU) bedankt voor het doorsturen van de voorwaarden die de VVD heeft
opgevraagd. Er staat heel duidelijk in dat er een herstelplan moet komen. Er worden wel degelijk
30 voorwaarden geschetst. Er moet ook echt een overleg komen. Wat wil de VVD terugzien in dat
herstelplan?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) geeft aan dat een aantal punten is meegenomen bijvoorbeeld in het
onderzoek van Berenschot. Een van die punten is al in dit debat genoemd, de spreiding van de
35 portfolio en het aantrekken van meer mensen. Dat is niet als prioriteit gesteld en dat vindt de VVD
apart. Haar fractie vindt dat de businesscase een duidelijke voorwaarde moet zijn. De
businesscase moet op orde zijn en het college moet dat controleren. Haar fractie vraagt zich
verder af of er bijzonderheden over de bedrijfsvoering zijn genoemd door de externe accountant
en of deze zijn gemeld in zijn managementletter of zijn accountantsverslag over het boekjaar
40 2022. Haar fractie heeft die documenten zelf niet in kunnen zien. Zij is dus benieuwd naar het
antwoord van de wethouder. De derde hoofdvraag is wat het college in de toekomst gaat doen.
Het college schrijft in de brief over de voorgenomen maatregelen. Denkt het college dat dit
afdoende is om de risico's te beheersen? Hoe kan de raad dit monitoren? De controlerende taak
moet verstevigd worden. In interruptiedebatten heeft spreekster al gezegd dat voor 2024 een
45 tekort is voorspeld. Haar fractie wil weten hoe het college daarmee omgaat. Het is opmerkelijk dat
het eigen vermogen van UW bewust laag wordt gehouden. UW is duidelijk niet in staat om
tegenvallers op te vangen, ook niet één tegenvaller. Betekent dit dat het college van plan is
automatisch het tekort van het aankomende jaar ook te gaan subsidiëren? De VVD wil dat niet
doen, maar wil bekijken hoe het weerstandsvermogen van UW wordt vergroot. Haar fractie wil
50 weten hoe de wethouder dit ziet, ook in het licht van de financiële situatie van de gemeente zelf.
Hoe schat het college het risico in dat bij andere verbonden partijen zo iets ook kan gebeuren?
Monitort het college de risico's afdoende of is ook hier aanscherping noodzakelijk? Spreekster
vraagt een kritische reflectie hierop. Tenslotte brengt zij naar voren dat haar fractie oog blijft
houden voor degenen voor wie de gemeente dit doet, de kwetsbaren die zij aan werk wil helpen
55 en degenen die bij UW werken. Dat heeft voor de VVD ook prioriteit.

De heer **Semenzato** (UtrechtNu!) heeft als laatste agenderende fractie de luxe dat hij zich kan
aansluiten bij vele van de zorgen van de collega's en vele van de vragen die zijn gesteld aan het
college. Hij houdt het kort. Bij dit soort onderwerpen ontstaat bij UtrechtNu! de gedachte of het niet
60 beter zou zijn voor de Utrechtse geldpot om een art. 12-gemeente te worden. Een paar jaar

curatele van het Rijk zou de uitbundigheid van dit college mogelijk temperen. De crisis bij de UW-bedrijven staat niet op zichzelf. Afgelopen maandag werd zijn fractie opgeschrikt door het bericht dat deze gemeente echt diep in de donkerrode cijfers duikt. De onthullingen over een schuld van 2,2 miljoen euro bij UW vallen zijn fractie rauw op het dak. De enorme schuld bij UW, de schorsing van de directeur en het aftreden van de raad van commissarissen hebben er bij UtrechtNu! voor gezorgd dat het vertrouwen in dit college, dat nagelaten heeft de raad bijtijds te informeren, flink is gedaald. Eén vraag spookt door het hoofd van zijn fractieleden: wie heeft er liggen slapen? Was het de raad van commissarissen onder leiding van een niet nader te noemen persoon die nu provinciebestuurder is geworden? Of zijn de problemen vooral te wijten aan de geschorste directeur en de betrokken ambtenaren? Het systeem in Nederland denkt eigenlijk toch meer zwart-wit. De verantwoordelijke wethouders en dus het college zijn politiek verantwoordelijk. In het licht van deze crisis lijkt het dichterbij de gemeente brengen van de UW-bedrijven een logische stap voorwaarts. Dit zou het toezicht op en de sturing van deze diensten kunnen verbeteren, vooral gezien de logische grote schoonmaak. De opmerking van zijn collega mevrouw Hessel van afgelopen maandag bij Bingo FM vond hij dan ook doeltreffend. UW-bedrijven heeft door een overschot aan leiding een waterhoofd.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) meent dat het dichterbij de gemeente brengen natuurlijk niet de heilige graal is. Zoiets kan ook extra geld gaan kosten. Hoe weegt UtrechtNU! dat?

De heer **Semenzato** (UtrechtNu!) antwoordt dat het nu bij UW ook niet loopt. UW vervult een maatschappelijke functie en hij denkt dat het goed is voor de inwoners van Utrecht dat de gemeente beter zicht houdt op wat bij UW speelt.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) erkent dat het nu niet werkt. Wat vindt de heer Semenzato van de mening van de VVD dat het weerstandsvermogen van UW vergroot moet worden zodat het ook eigen tegenvallers kan opvangen?

De heer **Semenzato** (UtrechtNu!) wil nu niet in details treden. Hij voelt daar wel iets voor, zijn fractie denkt dat op dit ogenblik zeker goed zou zijn UW dichterbij de gemeente te brengen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) denkt dat iets er voor voelen en misschien toch iets anders doen wel heel wat touwtrekken bij UW betekent. Wil de heer Semenzato de scenario's horen of is het een gelopen race en moet het dichterbij?

De heer **Semenzato** (UtrechtNu!) antwoordt dat zijn fractie daar zeker ook voor open staat.

De **voorzitter** stelt vast dat de agenderende fracties hebben gesproken. Hij vraagt of een van de niet-agenderende fracties nog een vlammend, maar kort betoog wil houden.

De heer **Van Heuven** (PvdD) staat te branden om een kort betoog te houden. Er is al veel gezegd en gevraagd. Hij heeft dus maar twee opmerkingen. De raad had inderdaad eerder moeten worden geïnformeerd. De grootste fout in de tijdslijn ziet zijn fractie op 12 december 2023. Op die datum besluit het college tot die aanvullende subsidie en wordt de raadsbrief herschreven. Hier had moeten staan: de raad wordt ter plekke geïnformeerd. De hele tijd is er natuurlijk een balans tussen tijdig en volledig informeren, maar op deze dag is die balans naar de verkeerde kant uitgeslagen. Het is prima dat het college besluit die salarissen uit te betalen, maar het is niet goed dat de raadsbrief pas elf dagen later uitgaat. Dat vindt de PvdD heel onzorgvuldig. Hij leest in de tijdslijn ook iets over grondige en kritische zelfreflectie vanuit UW. Vandaag is nog niet besproken wat hieruit is voortgekomen. Wat kunnen de wethouders zeggen over hoe UW zelf heeft nagedacht over het eigen handelen? De mensen zijn nu op non-actief of zij zijn weg. Met welke woorden zijn zij het gesprek aangegaan? Hebben zij het gesprek ook verdiept op de vele momenten van overleg tussen UW en college?

Mevrouw **Bode** (VOLT) sluit zich aan bij de vragen over hoe de situatie bij UW zo uit de hand heeft kunnen lopen en waarom de raad pas op 23 december 2023 is geïnformeerd. Dat had veel eerder gekund. Daarbij wil zij vooral op beide punten naar de toekomst kijken. Regelmatig contact dat als goed werd ervaren bleek niet productief te zijn. Ten onrechte werd vertrouwd op blauwe ogen, terwijl het college eigenlijk blind was. Daarom vraagt zij wat de wethouders anders zouden

hebben gedaan en wat zij anders zouden gaan doen om dergelijke situaties in de toekomst te voorkomen.

De heer **Otto** (EenUtrecht) brengt naar voren dat de naam UW, Utrechtse Werkbedrijven, al een paar keer is gevallen. Misschien is het beter om in het vervolg te praten over Utrechtse Waterhoofdbedrijven of Utrechts Overheadbedrijf. Het is pijnlijk om te zien wat hier is gebeurd. De meeste leden weten dat EenUtrecht in de afgelopen jaren voorstellen heeft gedaan om SW-kandidaten (kandidaten voor sociale werkvoorziening) onder te brengen bij buurt- en burgerorganisaties. Het antwoord van het college en ook van de ambtenaren was altijd dat daar geen geld voor was. Maar hij heeft eerder gehoord dat daar wel geld voor is.

Bij de heer **Claasen** (GL) roept de titel Utrechtse Waterhoofdbedrijven toch wel vragen op. Alle leden van deze commissie hebben het ondernemingsplan kunnen zien. Het was duidelijk dat er werd gestuurd op overhead. Toen heeft de heer Otto er niets van gezegd en nu het mis gaat roept hij dat het niet deugt. Waarom heeft hij die vraag niet een jaar geleden gesteld?

De heer **Otto** (EenUtrecht) antwoordt dat die vraag wel degelijk is gesteld door de heer Dijkstra. De heer Claasen was daar waarschijnlijk niet bij. Zijn fractie heeft hier verschillende keren aandacht voor gevraagd en ook voor de zorgelijke situatie bij het UW. Hij komt daar zo op. De eerste vraag aan de wethouder is of de voorstellen die zijn fractie eerder heeft gedaan nu misschien wel door het college kunnen worden meegenomen. Die houden in dat een deel van de SW-kandidaten wordt ondergebracht bij andere organisaties, ook omdat de enige aandeelhouder een groot risico loopt, als hij alle SW-kandidaten bij één partij onderbrengt. Dat heeft de gemeente nu dus gezien. Er is nu 1,5 miljoen euro bijgepast. Voor dat bedrag zouden ongeveer 75 SW-kandidaten onder kunnen worden gebracht bij buurt- en burgerorganisaties. Dit is een gemiste kans. De opmerking over het waterhoofd komt niet uit het niets. Andere fracties hebben er ook iets over gezegd. Het viel zijn fractie op in de beantwoording van de vragen en in de raadsbrief dat de gemeente aangeeft dat het tekort voor een deel is opgelopen omdat er een teruglopend aantal SW-kandidaten wordt aangeleverd bij het UW. Zijn fractie vraagt hoe het mogelijk is dat in een lopend boekjaar een teruglopend aantal SW-kandidaten leidt tot een financieel tekort. Bij zijn weten neemt een SW-kandidaat geen geld mee naar UW. Zij leveren alleen geld op, als zij werk verrichten voor opdrachtgevers. Maar de commissie heeft zojuist begrepen dat die opdrachtgevers er niet waren. Hoe kan het UW in een lopend jaar een tekort oploopt op de groep mensen die niet komt? EenUtrecht heeft wel een idee hoe dat kan, maar dan gaat hij waarschijnlijk langer terug dan het boekjaar 2023. Zijn fractie is vorig jaar ook op bezoek geweest bij UW. Die schrok daar wel. Spreker hoorde de PvdA zeggen dat er dar geen rare signalen waren, maar zijn fractie liep daar rond en heeft heel veel medewerkers gezien die indirect productief zijn, maar niet direct over de SW-kandidaten productie leveren. Hij heeft het dan over managers, werkbegeleiders, werkmatchers, communicatiemedewerkers, HR-medewerkers en administratiepersoneel.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) was bij datzelfde werkbezoek. Zij vindt het knap dat de heer Otto dat allemaal uit dat bezoek heeft kunnen opmaken. In aanvulling op wat een collega zei merkt zij op dat het ondernemingsplan nooit in de raad is besproken omdat daar toen geen animo voor was. Zij heeft het toen bij die technische sessie gelaten. Maar wat de vraag van de heer Otto over SW-kandidaten betreft, merkt zij op dat UW van het Rijk subsidie krijgt voor SW-kandidaten. Dat is nu een uitsterfconstructie, als mensen met pensioen gaan, stopt dat. Dat kan een van de redenen zijn waarom dat budget terugloopt. Misschien hoort de commissie daar straks meer over. Zij heeft nog een punt van orde: het was wel fijn geweest voor de inbreng, als EenUtrecht mee had geagendeerd. Het is toch wel een forse inbreng.

De heer **Otto** (EenUtrecht) beaamt dat, maar dat kan nu niet meer worden hersteld. Misschien lukt dat een volgende keer, maar hij hopt dat een volgende keer niet komt. Hij dankt voor de aanvulling, wellicht kan de wethouder er iets over zeggen. Hij wilde aangeven dat daar ontzettend veel mensen werken die in feite geen directe productie leveren. Dat is nu juist het 'verdienmodel' van UW.

Mevrouw **Raaijmakers** geeft aan dat dat 'verdienmodel' haar tegen de borst stuit. Het is een soort oordeel dat wordt uitgesproken, terwijl die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die begeleiding nodig hebben als vangnet. Dat is precies wat de heer Otto daar heeft gezien. Er zijn daar mooie constructies aan de gang. Om dat weg te zetten als een verdienmodel vindt zij

absoluut niet kies. Daar doet de heer Otto mensen pijn die hier op de publieke tribune zitten die werken bij UW.

De **voorzitter** hoort geen vraag, maar een statement. Wil de heer Otto daarop reageren?

De heer **Otto** (EenUtrecht) wil dat zeker. Nu gebeurt het hem weer wat bij het vorig debat gebeurde. Toen werd hij drie keer bestempeld als iemand die geen begrip heeft voor de doelgroep. Hij werkt nota bene elke dag met die doelgroep en hij weet precies waarover hij het heeft. Mevrouw Raaijmakers en hij zijn samen in Groningen geweest. Voor eens en voor altijd maakt hij duidelijk: hij is van deze doelgroep. Hij vindt het vreemd dat dit steeds wordt gesuggereerd. Het verdienmodel zit misschien meer in de benaming van UW. Het bedrijf UW heeft een model gecreëerd waarbij het steeds maar mensen aanneemt, en kosten maakt. Er rijden autootjes rond en er is een hoog communicatiebudget, maar het aantal mensen dat wordt aangeleverd loopt terug. Tijdens het werkbezoek zeiden mensen tegen zijn collega-raadslid dat het aantal mensen dat wordt aangeleverd al enige jaren terugloopt.

De **voorzitter** vraagt de heer Otto om kort te antwoorden op interrupties.

De heer **Otto** (EenUtrecht) wordt wat emotioneel, als hij erop wordt aangesproken dat hij geen begrip zou hebben voor de mensen waar hij zelf mee werkt. Het teruglopen van het aantal SW-kandidaten is niet van 2023, dat dateert al van een aantal jaren terug. Hij vraagt dus aan de wethouder of het zo kan zijn dat er inderdaad een waterhoofdbedrijf is ontstaan omdat UW niet heeft gehandeld naar aanleiding van de teruglopende aantallen. Had UW niet op een gegeven moment moeten saneren? Spreker verwijst naar wat Albert Einstein ooit heeft gezegd: "Het denken dat leidt tot een probleem kan nooit een oplossing zijn voor dat probleem". Met andere woorden: is de wethouder het met zijn fractie eens dat de gemeente radicaal van koers moet veranderen en op een heel andere manier moet kijken naar waar in de stad mensen met een SW-indicatie worden ondergebracht? Hij noemde al de buurt- en burgerorganisaties, maar dat kan ook, zoals de PvdA aangaf, bij andere organisaties en partijen die nu niet in beeld zijn. In het verleden werd altijd gezegd dat hier geen geld voor is, maar hij denkt dat de gemeente daar misschien geld voor moet maken.

De **voorzitter** denkt dat mee agenderen een tip zou kunnen zijn voor de volgende keer.

De heer **Şimşek** (DENK) zal korter zijn dan de heer Otto. Er zijn een heleboel punten waarbij hij zich kan aansluiten. Ook DENK baalt natuurlijk van de situatie bij UW. Het is een belangrijke plek die veel Utrechters aan vast werk helpt, dat is althans het idee. Zijn fractie begrijpt ook dat de gemeente is bijgesprongen omdat uiteindelijk de salarissen betaald moeten worden, maar DENK sluit zich natuurlijk wel aan bij de vele kritische vragen, o.a. die over het te laat informeren van de raad.

De **voorzitter** stelt vast dat de commissie hiermee aan het einde is gekomen van de inbreng van de commissie. Hij vraagt of de wethouders nu meteen kunnen beginnen met de beantwoording of dat zij een schorsing nodig hebben.

Wethouder **Voortman** deelt mee dat zij wel een schorsing nodig hebben om te overleggen. Dat zal zeker een halfuur nemen.

De **voorzitter** vermoedde dat al. Hij stelt dan voor aan de commissie om om 13.45 uur te beginnen in plaats van om 14.00 uur. Hij vraagt of dat tot bezwaren leidt.

De heer **Van Steeg** (CDA) heeft een afspraak van 13.00 uur tot 14.00 uur, maar hij gaat het proberen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) denkt dat dat kwartier niet de agenda van deze dag redt. Zij ziet dat het flink uitloopt.

De **voorzitter** komt daar dan aan het begin van de middag op terug. Hij denkt dat, als de commissie die anderhalf uur neemt, dat in elk geval niet helpt bij het halen van de agenda. Het kwartiertje kan dan enigszins een pleister op de wonde zijn.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 12.35 uur.

Lijst van toezeggingen

5 Geen toezeggingen

Verslag openbare middagvergadering commissie Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Datum 8 februari 2024
Locatie Raadzaal, stadhuis
Verslag door F. van Vlodrop (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag

Aanwezigen

De voorzitter, de heer Van der Zweth, de wethouders, mevrouw Schilderman en mw. L. Voortman, de commissiegriffier mw. W. Kok, de leden mw. M. Al-Saqaff (VVD), mw. L. Bode (VOLT), dhr. D. Bosch (UtrechtNu!), mw. V. Dada- Anthonij (D66), dhr. R. van der Graaf (CU), mw. Y. Hessel (Utrecht Solidair), dhr. M. van Heuven (PvdD), dhr. C. Nyqvist (Stadsbelang Utrecht), dhr. J. Otto (EenUtrecht), dhr. V. Paalman (Horizon), mw. I. Raaijmakers (PvdA), dhr. K. Semenzato (UtrechtNu!), dhr. I. Şimşek (DENK), dhr. B. van Steeg (CDA), mw. N. Stylianou (D66), mw. M. Vermeulen (GL), mw. A. Oudejans (Student & Starter) dhr. F. Claasen

Afwezigen

Er zijn geen afwezigen gemeld.

Verslag Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

.....	24
Verslag openbare middagvergadering commissie Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie	24
Aanwezigen.....	24
Afwezigen.....	24
7. Debat stand van zaken UW	25
8. Rekenkameronderzoek en bijbehorende raadsvoorstel 'Het gaat niet goed'	32
LIJST VAN TOEZEGGINGEN	38
9. Raadsvoorstel Zienswijze kaderbrief GGDrU	38

7. Debat stand van zaken UW

De voorzitter heropent om 14.00 uur de vergadering en heet alle aanwezigen van harte welkom. Hij stelt voor om de bespreking van de agendapunten Festival Verknipt of het Ondernemersfonds, gezien de resterende beperkte tijd, door te schuiven naar een volgende vergadering.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) is het ermee eens om de behandeling van Festival Verknipt uit te stellen.

De voorzitter stelt vast dat de commissie daarmee instemt.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) heeft de ervaring dat debatten over onder andere het segregatie-onderwijs langer duren en is bang dat de behandeling van het Evaluatierapport Ondernemersfonds niet meer aan de orde kan komen.

De heer Şimşek (DENK) had dat probleem al voorzien. Het is een belangrijk maar geen urgent onderwerp. Hij heeft er geen problemen mee om de behandeling ervan door te schuiven naar de volgende commissievergadering.

De voorzitter deelt mee dat er maar één onderwerp door kan worden geschoven naar de volgende commissievergadering. Voor de behandeling van het Ondernemersfonds moet gewacht worden op wethouder Schilderman.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) denkt dat de behandeling van Festival Verknipt in deze vergadering snel kan worden afgerond. Dan kan er een volgende keer meer tijd besteed worden aan het Ondernemersfonds.

De heer Şimşek (DENK) is het daarmee eens.

De voorzitter stelt vast dat alleen het Evaluatierapport Ondernemersfonds in de volgende commissievergadering wordt behandeld.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) stelt voor om daar aan het eind van deze middag op terug te komen.

De voorzitter zegt dat toe.

Wethouder Voortman merkt op dat bij UW een ernstig financieel tekort is ontstaan. Het is belangrijk om de oorzaak daarvan te bespreken en hoe daar vervolgens mee is omgegaan. Bij UW werken ongeveer duizend mensen. Voor velen is het de enige mogelijkheid voor een baan. Een baan zorgt voor inkomen, maar ook voor sociale contacten en eigenwaarde. De wethouder zal ingaan op de situatie bij UW, op het besluit om financieel bij te springen en de informatieverstrekking daarover aan de raad. Wethouder Schilderman gaat daarna in op het doorlopen proces.

Er is gevraagd wanneer precies duidelijk werd wanneer het financieel slecht ging, wat het college daarna gedaan heeft en hoe het college de raad daarover heeft geïnformeerd. Begin 2023 was duidelijk dat UW 350.000 euro verlies zou draaien. In de aandeelhoudersvergadering van juli 2023 veranderde dat in een kleine plus door een gestegen vraag van een grote klant. De gemeente werd op 21 september 2023 echter geïnformeerd over een mogelijk financieel tekort. Uit eerdere jaren is al duidelijk geworden dat de financiële situatie kan fluctueren. UW is daarom om een grondige analyse gevraagd. Half november 2023 werd duidelijk wat de omvang van het te verwachten verlies was. Eind die maand werd duidelijk dat er een acuut liquiditeitsprobleem zou ontstaan en dat de salarissen van december 2023 niet zouden kunnen worden uitbetaald. Het college heeft toen een voorstel voor subsidieverlening opgesteld en heeft op 12 december 2023 het besluit genomen en een raadsbrief opgesteld om de raad informeren. Net voor het moment van versturen werden echter (steeds meer) nieuwe feiten bekend. Op 22 december 2023 verzocht de raad van commissarissen om een schorsing van de directeur. Dat is diezelfde dag nog gebeurd en is de raad daarover geïnformeerd.

De wethouder benadrukt dat de raad niet eerder, bijvoorbeeld in september 2023, had kunnen worden geïnformeerd. Toen was er nog veel onduidelijkheid over de financiële situatie. Maar zij is het ermee eens dat de raad al meteen in december 2023 geïnformeerd had moeten worden over

het ontstaan en de grootte van het tekort en vlak voor kerst 2023 nogmaals met de nieuwe informatie. Nu viel de informatie de raad rauw op het dak. De wethouder heeft nu geleerd om de raad meteen, ook als nog niet in alle informatie beschikbaar is, te informeren.

5 **De heer Van Steeg** (CDA) merkt op dat al in september 2023 sprake was van een tekort van 2,2 miljoen euro. Dat is al een signaal dat er serieus iets aan de hand is en dat dat onder andere consequenties heeft voor de begroting van de gemeente.

10 **Wethouder Voortman** herhaalt dat er toen slechts sprake was van een *mogelijk* tekort van 2,2 miljoen euro. Dat vroeg om een grondige analyse.

De heer Van Steeg (CDA) vindt dat bij het verschil tussen een kleine plus in juli 2023 en een mogelijk tekort van 2,2 miljoen euro alle alarmbellen hadden moeten gaan rinkelen.

15 **Wethouder Voortman** beaamt dat. Daarom is toen gekozen voor een grondige analyse

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat de hoofdoorzaak eigenlijk al bekend was, namelijk een uitval van de vraag voor een bedrag van 1 miljoen euro. Het was dus al bekend dat er consequenties zou zijn voor de begroting.

20 **Wethouder Voortman** beaamt dat er sprake was van een mogelijk tekort, maar het kon ook zo zijn dat financiële situatie nog sluitend kon worden gemaakt. Zij beaamt opnieuw dat het college de raad al begin december had moeten informeren over de ontstane financiële situatie.

25 **De heer Van Heuven** (Partij voor de Dieren) merkt op dat het college op 12 december 2023 besloten heeft om subsidie te verlenen. Waarom is de raad daar toen niet over geïnformeerd?

30 **Wethouder Voortman** deelt mee dat de brief op die dag is besproken in het college. Om de raad beter te informeren is gewacht op nieuwe informatie. Op 19 december 2023 zou de raad geïnformeerd kunnen worden, maar toen kwam nieuwe informatie (waar in het vertrouwelijk deel over is gesproken).

35 **De heer Van Heuven** (Partij voor de Dieren) snapt het niet helemaal. Het gaat om grote bedragen. De wethouder had de raad eerder moeten inlichten over het verlenen van de subsidie en dat er mogelijk extra informatie komt.

Wethouder Voortman legt uit dat er ook nog besluiten uit de aandeelhoudersvergadering (op diezelfde dag) moesten worden toegevoegd.

40 **De heer Van Steeg** (CDA) vindt het onbestaanbaar dat de raad in het kerstreces wordt geïnformeerd.

45 **Wethouder Voortman** herhaalt dat de nieuwe feiten pas vlak voor het kerstreces bekend werden. Bovendien verzocht de raad van commissarissen op 22 december 2023 om de directeur te schorsen. De dag erna, op zaterdag 23 december 2023, is de raad geïnformeerd.

De heer Van Steeg (CDA) had de brief liever voor het kerstreces, met wellicht niet alle informatie, gekregen.

50 **Wethouder Voortman** legt uit dat de brief dan niet de nieuwe feiten had bevat. Het besluit over de extra subsidie is genomen om in december 2023 de salarissen te kunnen betalen. In het coalitieakkoord is opgenomen dat de gemeente mensen niet laat vallen. Dat is ook een verantwoordelijkheid van het college. De raad heeft middelen uitgetrokken voor re-integratie. De subsidie is binnen dat budget verstrekt.

55 De wethouder vervolgt met een reactie op de opmerkingen van de fracties. De ChristenUnie heeft gevraagd naar het functioneren van UW. De wethouder denkt erover om de relatie van de gemeente met UW opnieuw te overwegen, onder andere op grond van de nota Verbonden partijen en kondigt aan de raad in het najaar van 2024 te informeren over mogelijke scenario's en een herstelplan met aandacht voor de financiële situatie.

De ChristenUnie en de PvdA wilden weten waarom er tot 23 december 2023 gewacht is om de raad te informeren. De reden was om de raad, gezien de te verwachten nieuwe informatie, zo compleet mogelijk te informeren. Ze begrijpt dat zij de raad eerder, dan wel onvolledig, had moeten informeren.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) wil weten of de aangekondigde scenario's alleen betrekking hebben op UW of ook op de andere verbonden partijen.

Wethouder Voortman is niet van plan om alle verbonden partijen onder de loep te nemen.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) merkt op dat het college volgens een bepaalde constructie toezicht houdt op UW, maar er zijn ook andere verbonden partijen. Ook daar kan het misgaan. Het is toeval dat er nu over UW wordt gesproken.

Wethouder Voortman stelt voor om daar in een breder debat op terug te komen. Nu gaat het over UW.

In het najaar kan de raad scenario's verwachten met onder andere ook aandacht voor een andere manier van governance.

De PvdA vroeg informatie over de betaling van salarissen. Op de korte termijn zijn er geen problemen. Een mogelijk liquiditeitstekort doet zich pas aan het eind van 2024 voor. Er wordt hard gewerkt om problemen met de betaling van salarissen te voorkomen. De mensen van UW mogen daar niet de dupe van worden.

Financiële problemen zouden kunnen worden voorkomen door meer instroom. De wethouder wil daarbij onderscheid maken tussen instroom op de re-integratietrajecten en instroom op banen. In het re-integratietraject was in 2023 sprake van een lagere instroom dan begroot. Meer instroom zou echter de problemen slechts beperkt hebben. Daar wordt nu wel meer op ingezet. Het Rijk verstrekt 30.000 euro subsidie voor een WSW-medewerker. Voor een P-wetter (Participatie) is dat 15.000 euro. Het kleiner worden van het WSW-deel kan dus niet geheel worden opgevangen door meer P-wetters. Daar hebben alle sociale werkbedrijven in Nederland mee te maken.

De PvdA vroeg naar rol van de raad in het vervolg. De wethouder zegt toe de heroverweging over onder andere de governance ter instemming aan de raad voor te leggen. Ook de uitkomst van de audit en het herstelplan worden, in Q2 2024, aan de raad voorgelegd.

De PvdA vroeg om een verkenning om het sociale werkbedrijf weer onderdeel van de gemeente te laten worden. De wethouder zegt toe daar bij de scenario's rekening mee te houden.

De heer **Talhaoui** (PvdA) wil weten wanneer de raad daarover wordt geïnformeerd.

Wethouder Voortman verwijst daarvoor naar de aangekondigde scenario's in het vierde kwartaal van 2024.

De wethouder legt uit dat de toegekende subsidie niet uit de reserve komt, maar uit een onderbesteding van het re-integratiebudget. De problemen van UW kwamen aan het eind van het jaar aan het licht. Toen kon goed beoordeeld worden welke ruimte er nog was om de subsidie te verstrekken. Normaal wat komt de onderbesteding aan de orde bij de bespreking van de voorjaarsnota. In dit geval ging het echter om een zeer acute situatie. Ook past de subsidie binnen de doelstellingen van het budget.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat bij de bespreking van de voorjaarsnota altijd afwegingen tussen de verschillende mogelijkheden van besteding van de onderbestedingen wordt gemaakt. Nu is dat achterwege gebleven. Dat verdient geen schoonheidsprijs, mede gezien de eerdere toezegging om de raad beter te informeren over financiële afwegingen.

Wethouder Voortman herhaalt dat het ging om een acute situatie. Er was geen ruimte om met een oplossing te wachten tot juni 2024. Bovendien past de subsidie binnen de kaders die de raad heeft gesteld op het gebied van re-integratie.

De heer Van Steeg (CDA) vindt het opvallend dat er opeens 1,5 miljoen euro beschikbaar is. Als de raad om geld vraagt, heeft het college altijd veel argumenten waarom dat niet mogelijk is. Nu blijkt dat als het moet, er altijd ruimte is. Hij hekelt die onevenwichtigheid.

Wethouder Voortman herhaalt dat dit alles zich afspeelde aan het eind van het jaar. Toen was goed zicht op de ruimte binnen de onderbesteding.

5 **De heer Van Heuven** (Partij voor de Dieren) vindt dat laatste een gelegenheidsargument. Hij benadrukt dat afwegingen altijd plaatsvinden bij de bespreking van de voorjaarsnota. Dat was een extra reden om de raad al op 12 december 2023 te informeren over de ontstane situatie.

Wethouder Voortman geeft hem gelijk.

10 De wethouder beaamt dat een breed klantenbestand, waar D66 opmerkingen over maakte, de financiële stabiliteit ten goede komt. De situatie verschilt echter per bedrijfs onderdeel. Het ging in dit geval om een grote klant. Bij kleinere klanten heeft het verlies minder effect. Het herstelplan moet leiden tot een gezond UW. De plannen moeten verwerkt worden in de begroting. Dat is als voorwaarde meegegeven aan het bedrijf.

15 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) vraagt naar de subsidievoorwaarden, want een herstelplan zegt niet zoveel.

Wethouder Voortman antwoordt dat het plan moet uitwijzen op welke manier het bedrijf weer financieel gezond wordt.

20 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) merkt op dat het rapport Berenschot al adviezen heeft gegeven. Ook toen moest er een ondernemingsplan komen. Dat is allemaal niet gebeurd. Wat zijn de eisen aan het herstelplan?

25 **Wethouder Voortman** verwijst voor een uitgebreid antwoord op die vraag naar wethouder Schilderman.

Mevrouw Dada-Anthonij (D66) vraagt inzicht in de voorwaarden die verbonden zijn aan de subsidie.

30 **Wethouder Voortman** herhaalt dat daarvoor een herstelplan wordt opgesteld. De consequenties daarvan moeten worden opgenomen in de Begroting 2024. Voor verdere informatie verwijst zij opnieuw naar wethouder Schilderman.

35 Utrecht Solidair vroeg naar waarom de subsidie zo snel is verleend. Daarmee konden de betalingen van december 2023 wordt betaald.

Stadsbelang Utrecht stelde een onderzoek voor naar een andere governance-structuur. De wethouder verwijst daarvoor naar de eerder aangekondigde scenario's.

40 De VVD wilde weten hoe het college de betrokkenheid met UW verder vorm wil geven. Dat gebeurt met een versterkt toezicht, bestuurlijk overleg met de raad van commissarissen en met de wethouders Financiën en Werk en inkomen, een maandelijks overleg met de raad van commissarissen en de directeur en onderzoek naar hoe de relatie strakker kan worden georganiseerd.

45 Het herstelplan biedt een mogelijkheid om op korte termijn te komen tot een financieel gezond UW. Alle onderdelen die daaraan bijdragen moeten in het plan worden opgenomen. Daarbij is er ook aandacht voor het voorspelde tekort. Dat moet worden meegenomen in de begroting.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) wil weten hoe het college omgaat met dat tekort. Daar wordt nu de subsidie voor ingezet.

50 **Wethouder Voortman** verwijst opnieuw naar het herstelplan en de begroting.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) herhaalt dat er een tekort is voorspeld. Wat doet het college daarmee?

55 **Wethouder Voortman** wil met het herstelplan er juist voor zorgen dat die situatie zich niet voordoet.

Een Utrecht stelt voor om de banen onder te brengen bij wijk- en buurtorganisaties in plaats van bij UW. De wethouder benadrukt dat de gemeente tevreden is over de dienstverlening van het bedrijf. Het is een waardevolle partner om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan een baan te helpen. Er is geen reden om het anders te organiseren.

Een teruglopend aantal kandidaten is niet de directe aanleiding van het tekort, maar dat verklaart wel waarom sociale ontwikkelbedrijven financieel onder druk staan. Voor een WSW-kandidaat verstrekt het Rijk 30.000 euro subsidie en voor een reguliere P-wet 15.000 euro. Dat maakt de financiële situatie bij dit soort bedrijven moeilijk.

De heer Otto (EenUtrecht) wil weten waarom het aantal kandidaten terugloopt.

Wethouder Voortman legt uit dat de reguliere WSW wordt afgebouwd. Dat moet worden opgevangen door kandidaten uit de (bredere) Participatiewet. Dat lukt nog onvoldoende.

EenUtrecht stelt voor om radicaal van koers te veranderen. De wethouder stelt voor om eerst een analyse te maken van de problemen. Pas als dat nodig blijkt te zijn, kan de koers radicaal worden veranderd. Zij is er voorstander van om de problemen individueel aan te pakken. Zij verwijst opnieuw naar de eerder aangekondigde scenario's voor een andere aanpak.

Wethouder Voortman geeft vervolgens een overzicht van haar toezeggingen.

- De uitkomst van de audit volgt in april/mei 2024.
- Het herstelplan komt ook in april/mei 2024.
- De scenario's voor de governancestructuur komen in het vierde kwartaal van 2024.

Verder wordt de raad via de reguliere p&c-stukken geïnformeerd over UW.

Wethouder Schilderman beaamt dat er veel gebeurd is. Dat heeft zowel de raad als ook het college diep geraakt, maar vooral ook de medewerkers van UW. Zij herkent de pijnlijke situaties die de fracties noemden. Ook in andere gemeenten hebben sociale werkbedrijven problemen. Dat wordt in G4-verband besproken met het Rijk, dat steeds meer terugtrekkende bewegingen maakt. Zij onderschrijft de bijdrage van wethouder Voortman volledig, ook de zaken die anders en beter hadden gekund. Het is nu belangrijk te werken aan een financieel gezonde UW.

De wethouder gaat in op een aantal cruciale momenten sinds juli 2023. In de aandeelhoudersvergadering van juli 2023 was sprake van een mogelijke positieve financiële situatie. Dat beeld bleek te rooskleurig. Zo werd uitgegaan van niet gecontracteerde afspraken. Daar is in de aandeelhoudersvergadering niet over gesproken.

Pas op 21 september 2023 kwam het eerste signaal dat UW er slechter voorstond dan gedacht. Het was slechts een signaal via de telefoon en geen totaalbeeld van de financiële situatie.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat er op alle niveaus wordt gesproken over de financiële situatie. Waarom is dat dan niet in de aandeelhoudersvergadering aan de orde gekomen? Wat gaat daar mis?

Wethouder Schilderman legt uit dat de financiële situatie eerder al bekend (via het ondernemersplan) was. Dat is ook aanleiding geweest voor een maandelijkse monitoring. Toch is toen niet bekend gemaakt dat het contract van de grote klant niet was gebaseerd op een contractuele afspraak, maar op een inschatting.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat er wel meer problemen waren die aanleiding zouden kunnen zijn voor een slechte financiële situatie. .

Wethouder Schilderman legt uit dat er altijd wel sprake is van mee- en tegenvallers. Daar is ook over gesproken, onder andere hoe de tegenvallers het hoofd kan worden geboden. Maar de grootste impact had het wegvallen van de grote klant.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat het wat betreft deze klant gaat om een bedrag van 1 miljoen euro. Er is echter sprake van een tekort van 2,2 miljoen euro.

Wethouder Schilderman herhaalt dat er meerdere mee- en tegenvallers waren. Het liquiditeitsprobleem is ontstaan door het wegvallen van de grote klant.

De raad van commissarissen is betrokken geweest bij het verdere aanscherping van het financiële beeld. De rvc is ook gevraagd waarom het college niet eerder is geïnformeerd over het tekort. Dat heeft geleid tot een lastig gesprek. Op de aandeelhoudersvergadering van 12 december 2024 is een groot aantal besluiten genomen, onder andere over de uitbreiding van de directie, het crisisteam en de financiële situatie. UW had echter moeite om de financiële situatie in beeld te brengen. Dat alles vroeg om een intensere samenwerking. De wethouder beaamt dat de raad eerder (en dan wellicht niet volledig) daarover had moeten worden geïnformeerd.

De ChristenUnie en VVD vroegen naar de financiële expertise van UW. Hebben ook andere organisaties wellicht een gebrek aan financiële expertise? De wethouder stelt voor om op een ander moment te spreken over de financiële risico's. Zij deelt mee dat de raad twee keer per jaar wordt geïnformeerd over de situatie bij de verbonden partijen, onder andere over de risico's en het beheersen daarvan. Maar er is altijd een afweging hoeveel risico je bereid bent te nemen.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) wil weten wanneer de raad opnieuw wordt geïnformeerd over de (financiële risico's bij) verbonden partijen.

Wethouder Schilderman deelt mee dat de raad daar via de planning- en controlcyclus over wordt geïnformeerd. Zij vindt verder dat de nota Verbonden partijen gezien moet worden en kondigt aan daar later in 2024 op terug te komen.

Het CDA vroeg informatie over het opstappen van de raad van commissarissen. De nieuwe voorzitter is op 12 december 2023 benoemd. Zij is vooraf geïnformeerd over de ontstane situatie en daarna ook over de nieuwe feiten. Daarop heeft zij op 28 december 2023 haar ontslag ingediend. Zij voelde zich onvoldoende toegerust om haar taken verder in te vullen. Het ontslag is op 12 januari 2024 toegekend. Er is de raad van commissarissen echter geen decharge verleend. Er is vooralsnog onvoldoende informatie om vast te stellen of de raad van commissarissen in gebreke is gebleven.

En zijn vragen gesteld over de voorwaarden voor de subsidie. De eisen waar UW aan moet voldoen, zijn in de vergadering van 12 december 2023 besproken. Bijvoorbeeld de eis van een tweede bestuurder die zich specifiek richt op de bedrijfsvoering; het herstelplan moet zorgen voor een financieel sluitende situatie.

De heer Talhaoui (PvdA) wil weten of de raad invloed kan uitoefenen op het herstelplan.

Wethouder Schilderman legt uit dat UW het plan moet opstellen. Zij ziet uit naar suggesties van de fracties. Zij stelt voor om de relatie met UW bij de bespreking van de aangekondigde scenario's verder te bespreken. Het is nu belangrijk dat de financiële situatie gezond wordt en dat de werknemers hun werk kunnen uitvoeren. Het herstelplan is een verantwoordelijkheid van UW. Het is een zelfstandige organisatie. De gemeente zal toezien op een ordentelijk plan.

Mevrouw Al-Saqaiff (VVD) verwacht van het college een betere manier van rapporteren, zodat duidelijk wordt wat er in het bedrijf gaande is.

Wethouder Schilderman herhaalt de toezegging van het college om de raad daar in het tweede kwartaal van 2024, samen met de uitkomsten van de audit, verder over te informeren.

Mevrouw Al-Saqaiff (VVD) verwacht een andere manier van rapporteren over het herstelplan, zodat het college het beter kan controleren.

Wethouder Schilderman ziet uit naar suggesties daarvoor. Zij heeft al de eis gesteld dat in het herstelplan de financiële risico's duidelijk in beeld moeten worden gebracht. Zo moet helder zijn dat verwachtingen zijn gebaseerd op (nog niet) gecontracteerde afspraken.

Er is verder gevraagd om een vertrouwenspersoon aan te stellen voor het personeel. Die is er al. zij werkt extern en is onafhankelijk. In 2023 is al vastgesteld dat de medewerkers haar weten te vinden en dat zij adequaat reageert op klachten.

Mevrouw Dada-Anthonij (D66) heeft eerder gevraagd om een onafhankelijk onderzoek. Ook heeft zij gevraagd om dit mee te nemen in het herstelplan.

Wethouder Schilderman beaamt dat het goed is om kritisch te kijken naar de cultuur van de organisatie, maar stelt voor om dit los te knippen van de huidige financiële situatie. Zij stelt voor om daar bij de bespreking van de scenario's op terug te komen.

GroenLinks vroeg naar de reactie van de medewerkers van de ondernemingsraad. De wethouder deelt mee dat de huidige onzekerheid de medewerkers zwaar valt. Het is echter niet mogelijk om dat nu volledig weg te nemen. Het helpt wel om zo snel mogelijk duidelijkheid te geven over de toekomst. Daar wordt met de ondernemingsraad over gesproken. De ondernemingsraad wordt ook betrokken bij de werving van nieuwe leden voor de raad van commissarissen en het herstelplan.

De heer Claasen (GroenLinks) wil weten of de ondernemingsraad ook betrokken wordt bij het aantrekken van een nieuwe bestuurder.

5 **Wethouder Schilderman** beaamt dat.

De leden van de raad van commissarissen worden benoemd door de aandeelhouders. Ook de ondernemingsraad draagt een lid voor.

10 Spreiding in de portfolio, een vraag van de VVD, is inderdaad wenselijk en belangrijk, maar nog belangrijker zijn goede contracten met heldere afspraken. Het verbeteren van de contractvoorwaarden is daarbij een belangrijk aandachtspunt voor het huidige bestuur en het management. In het ondernemingsraad plan is opgenomen dat een evenwichtig klantenbestand belangrijk is met heldere en ondertekende afspraken.

15 De VVD vroeg om de documenten van de accountant in te zien. De accountantsverklaring en de jaarrekening zijn openbaar en kunnen ingezien worden. Verbeterpunten gaan vaak over de planning- en controlcyclus en bevatten managementinformatie. Een extern bureau heeft daarvoor een rapport opgesteld. Nu is duidelijk dat er een aantal stappen nog onvoldoende is uitgevoerd. Die maken nu deel uit van het herstelplan.

20 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) wil weten of het college van plan was om te controleren of de managementrapportage op orde was.

Wethouder Schilderman beaamt dat. Dat was ook de aanleiding voor dat onderzoek nu blijkt dat een aantal stappen onvoldoende is uitgevoerd.

25 De verstrekte subsidie is opgenomen in de financiële verordeningen. Die passen binnen het mandaat van het college.

30 EenUtrecht vroeg naar de overhead. Het in lijn brengen van de overhead met de landelijke norm (van 4%) is ook onderdeel geweest van het ondernemingsplan. De overhead bleek 5% te zijn. Daarom moet er een reductie plaatsvinden. Er is op dat vlak al progressie boekt, maar de wethouder verwacht dat de overhead komend jaar zal stijgen door de vraag naar meer managementinformatie.

35 **De heer Otto** (EenUtrecht) wil weten of de inkomsten van UW teruglopen. Als die onzeker zijn, moet gewerkt worden aan de kosten (bijvoorbeeld de vaste lasten), bijvoorbeeld door de afvloeiing van personeel.

40 **Wethouder Schilderman** kan dat nu niet aangeven. Het is de bedoeling dat UW snel financieel gezond wordt. Zij beaamt dat er later wellicht moeilijke gesprekken nodig zijn om de kosten terug te dringen. Nu is het belangrijk om een goed inzicht te krijgen in de daadwerkelijke financiële situatie. Op basis daarvan kunnen keuzes worden gemaakt voor de langere termijn.

De voorzitter geeft ruimte voor gemiste vragen.

45 **Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) vraagt de wethouder de raad tijdig te informeren over nieuwe informatie. Ook vraagt zij om de raad mee te nemen in besluiten van financiële aard.

50 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) vraagt naar de rol van de wethouder als aandeelhouder bij de benoeming van leden van de raad van commissarissen, nu blijkt dat ze expertise missen om hun taken goed uit te voeren. Zij vraagt ook naar eventuele bijzonderheden in de managementletter en naar eventuele risico's bij andere verbonden partijen.

De heer Paalman (Horizon) stelt vast dat in de periode van 1 augustus 2023 tot 21 september 2023 niemand iets wist van wat er gaande was bij UW. Hoe is dat mogelijk?

55 **Wethouder Voortman** herhaalt haar toezegging om de raad eerder te informeren en mee te nemen in het proces. Dat is echter iets anders dan de raad een raadsvoorstel voorleggen. Zij herhaalt dat de actie van het college plaatsvond binnen de doelstellingen van de raad en dat het ging om een acute situatie.

Wethouder Schilderman is eerder al ingegaan op de vraag over de verantwoordelijkheid en rol van de raad van commissarissen. Zij herhaalt dat dit onderwerp is van onderzoek. Je kunt nu (nog) niet zeggen dat de raad van commissarissen onvoldoende kennis had.

Met de bijzonderheden in de accountantsverklaring bedoelde de wethouder de verbetering van de planning en control van managementinformatie. Zij benadrukt dat er vooraf (tussen 1 augustus 2023 en 21 september 2023) geen informatie bekend was over de slechte financiële situatie. Daarom kwam het ook als een verrassing.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vraagt naar de risico's bij andere verbonden partijen. Hoe wordt dat gemonitord?

Wethouder Schilderman legt uit dat binnen de planning- en controlcyclus de risico's bij de verschillende verbonden partijen worden benoemd. Leidraad daarbij is de Nota verbonden partijen. Daar wordt in de loop van 2024 verder over gesproken, bijvoorbeeld over de gewenste sturingsinformatie.

De voorzitter vraagt de fracties of het onderwerp nog verder in de raad moet worden behandeld.

De heer Van Steeg (CDA) vindt een raadsbehandeling wenselijk. Wellicht dat de fractie voorstellen zal indienen over het proces en eventueel naar aanleiding van toegezegde nieuwe informatie.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) vindt de bespreking afdoende. Hij ziet uit naar eventuele moties.

EenUtrecht, Horizon en Utrecht Nu sluiten zich hierbij aan.

D66 en EenUtrecht kondigen fractieberaad aan.

De voorzitter ziet uit naar de agendering van dit onderwerp door onder andere het CDA en sluit de bespreking van het onderwerp af.

8. Rekenkameronderzoek en bijbehorende raadsvoorstel 'Het gaat niet goed'

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) vraagt na een korte schorsing om de bespreking van het agendapunt over de segregatie-monitor te verschuiven in verband met de afwezigheid van mevrouw Raaijmakers. Zij wil er graag bij zijn. De behandeling van het leerlingenvervoer kan worden doorgeschoven naar april 2024

De voorzitter deelt na overleg met de griffier mee dat eerder afgesproken is dat de balans eind van de middag wordt opgemaakt. Hij stelt voor om aan die afspraak vast te houden.

De voorzitter heet mevrouw 't Lam van de Rekenkamer en wethouder Eerenberg van harte welkom.

De rekenkamer heeft de uitvoering en doeltreffendheid van het beleid voor mentale gezondheid in Utrecht onderzocht en gepubliceerd in het rapport 'Het gaat niet goed'. Hoofdconclusie van de rekenkamer is dat het niet goed gaat met de mentale gezondheid van Utrechters en niet met het gemeentebeleid hierop. In het bijbehorende raadsvoorstel stelt de rekenkamer voor het college onder meer te verzoeken dit onderwerp integraal op te pakken, het een concreet doel te geven en doel en budget op elkaar af te stemmen.

Mevrouw 't Lam (Rekenkamer) heeft geconstateerd dat een grote Utrechters met mentale klachten (alleen al 12.000 jongvolwassenen) niet worden bereikt dan wel geholpen. Daarmee vervult de gemeente haar taak op het gebied van preventie niet. Daardoor wordt de druk op de GGZ ook niet verminderd. Slechts een kleine groep mensen, 2500, is bereikt. Daarvoor zijn incidentele middelen ingezet. Het is dan ook maar zeer de vraag of er sprake is van structurele gezondheidswinst.

De positieve effecten blijven uit omdat er weinig terecht is gekomen van de uitvoering. De in de nota genoemde activiteiten zijn niet uitgevoerd. Partijen ervaren geen sturing van de gemeente. Verder is de basis van het beleid niet op orde. Er is geen concreet doel geformuleerd, er is geen samenhangend pakket van maatregelen en de grote ambities in de Nota volksgezondheid 2024-

2027 staan niet in verhouding tot de zeer beperkte middelen van slechts 50.000 euro die hiervoor beschikbaar waren. Verder zijn de ontwikkelingen onvoldoende gemonitord en geëvalueerd. De aanbevelingen in het raadsvoorstel hebben betrekking op het beter afstemmen van doel en middelen, het onderbouwen van interventies voor het te bereiken doel, een betere monitoring en evaluatie met onder andere betere afspraken met de andere partijen en een betere inhoudelijke sturing op de doelen.

Externe professionals en jongeren hebben eind december een gesprek had met de raad naar aanleiding van het rapport. Ook zij vragen aandacht voor de aanbevelingen en voor het feit dat vraag en aanbod niet op elkaar zijn afgestemd.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) stelt vast dat de rekenkamer kritisch is. GroenLinks kan zich vinden in de meeste aanbevelingen. De fractie heeft nog enkele vragen en opmerkingen.

- Er is sprake van een groot aantal doelstellingen, maar ook van te weinig middelen en mankracht. Waren de doelstellingen wel realistisch? Voor het realiseren van de doelstellingen is een goede afstemming nodig met organisaties in de keten. De gemeente vervult de functie van aanjager. GroenLinks ziet uit naar de aangekondigde stappen op dit vlak.
- Uit de aanbevelingen 3 en 4 blijkt dat het voor ambtenaren een worsteling is geweest om alle doelstellingen te realiseren. De doelstellingen moeten dan ook concreter en realistischer worden geformuleerd. Daarmee kan ook het proces beter worden gemonitord. Het is echter lastig om de werking en doeltreffendheid van preventieve maatregelen te meten. Hoe ziet de rekenkamer dat en hoe denkt de rekenkamer over de wijze van evalueren en monitoring? Dat mag echter niet ten koste gaan van het volledige personeelsbudget.
- GroenLinks ziet kansen voor de gemeente in de vorm van een verbindende rol tussen de initiatieven in de stad, maar ook het beter in beeld brengen van initiatieven in de stad. Jongeren weten niet waar ze informatie kunnen vinden over preventieve mentale zorg. Ook huisartsen weten dat vaak niet. In de motie van 21 februari 2019 is daar al naar gevraagd. GroenLinks vraagt de wethouder dan ook om de motie alsnog uit te voeren en dit op te nemen in de Nota volksgezondheid 2024-2027. Daarmee kan de gemeente de kracht van de organisaties die op dit terrein actief zijn in de stad benutten om zoveel mogelijk mensen te helpen die kampen met mentale gezondheid.

Mevrouw Stylianou (D66) is verbaasd dat met de coronagelden slechts 2500 mensen bereikt zijn. Zij wil weten hoe het college aankijkt tegen de bevindingen van de rekenkamer. Waarom zijn de netwerken in het sociaal domein niet op de hoogte van de netwerken in de sociale gezondheid. Het Steunpunt zelfregie en herstel constateert dat er overal wachtlijsten zijn en dat huisartsen en buurtteams nauwelijks mensen doorverwijzen. Kennelijk zijn ze niet op de hoogte van allerlei initiatieven. D66 pleit voor een maandelijks te updaten lijst met allerlei initiatieven op het gebied van mentale gezondheid. Ook vraagt de fractie de wethouder de eerder aangehaalde motie uit 2019 alsnog uit te voeren.

Mevrouw Stylianou roept op om praktisch aan de slag te gaan (hosselmentaliteit) met een up-to-date overzicht. Daarmee wordt dat ook meer bekend, onder andere bij huisartsen.

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt wat hosselen betekent.

Mevrouw Stylianou (D66) legt uit dat het betekent om praktisch aan de slag te gaan; iets of iemand regelen en zorgen dat het ook gebeurt.

Er wordt ook teveel gedacht dat er altijd een expert nodig is. Er is eerder meer support nodig zodat mensen zelf aan de slag kunnen gaan. Bij mentale problemen is er ook geen concrete relatie tussen oorzaak en gevolg enerzijds en de behandeling anderzijds. Bij psychisch lijden spelen vele aspecten mee als armoede en zingeving. Hoe ga je dat meten? En hoe kun je een concreet doel formuleren? Met het benoemen van het aantal mensen dat je helpt, sla je de plank wellicht mis. Hoe kun je een kwalitatief doel formuleren met ruimte voor passende behandelingen? D66 pleit voor aandacht voor laagdrempelige initiatieven waarmee mensen zelf aan de slag kunnen gaan met hun herstel.

Het Steunpunt zelfregie en herstel pleit ook voor kleine stapjes bij innovatieve initiatieven. Dat past echter niet in de subsidievoorwaarden.

5 **Mevrouw De Vries** (Partij voor de Dieren) stelt vast dat het psychisch welzijn van de inwoners van Utrecht verslechtert. Daar moet de gemeente meer grip op krijgen. De rekenkamer maakt nu duidelijk dat het bereik ver achterblijft bij de omvang van de problematiek. Mensen krijgen op dit moment onvoldoende hulp. Mevrouw De Vries ziet uit naar een reactie van het college op de aanbevelingen en naar de stappen die de wethouder gaat zetten om hiermee aan de slag te gaan. Veel jongeren hebben problemen met hun mentale gezondheid. Zij maken zich zorgen over het klimaat en hebben bijvoorbeeld klimaatstress. Ipsos heeft na onderzoek vastgesteld dat driekwart van de jongeren zich zorgen maakt over het klimaat en 20% regelmatig tot vaak klimaatstress ervaart. Heeft de wethouder zicht op hoe klimaatstress invloed heeft op het mentale welzijn? Is hij 10 bereid om ook dit onderwerp mee te nemen in de nieuwe Nota volksgezondheid? De organisaties in Utrecht zijn versnipperd en moeten bij elkaar worden gebracht onder een overkoepelende organisatie. Daarmee wordt het aanbod beter zichtbaar en weten mensen waar ze terecht kunnen. Partij voor de Dieren pleit tot slot voor inzet op preventie.

15 **Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) stelt vast dat Partij voor de Dieren verschillende suggesties doet. De middelen van de gemeente zijn echter beperkt. Waar moet de gemeente zich op richten?

20 **Mevrouw De Vries** (Partij voor de Dieren) vindt dat de gemeente zich moet richten op de structuur om organisaties beter te kunnen steunen.

25 **Mevrouw Barelds** (CDA) stelt vast dat het beleid van de gemeente geen duidelijk doel heeft, dat er te weinig geld is en dat niet wordt geëvalueerd. De doelstellingen zijn niet gerealiseerd. De voortgangsrapportages bevatten te weinig informatie. Het CDA heeft enkele vragen en opmerkingen.

- Wat is de reactie van de wethouder op het verschil tussen de beloften en de werkelijke uitvoering? Hoe gaat hij er voor zorgen dat de doelstellingen wel worden gerealiseerd?
- Het CDA ziet het gezin als een plek waar problemen bespreekbaar moeten kunnen worden gemaakt, maar ook in de nabije omgeving als school en (sport)vereniging. Daarvoor is de hele 30 gemeenschap nodig.
- Welke maatregelen gaat de wethouder nemen voor verbetering?
- Het college moet goede doelstellingen formuleren, rekening houden met het gezin en de gemeenschap.
- Wat is de mening van de rekenkamer van de wijze waarop het college heeft gereageerd op de 35 bevindingen en aanbevelingen?

40 **Mevrouw Ramaker** (VVD) prijst de leesbaarheid van het raadsvoorstel en het rapport, maar vindt het beschamend dat slechts weinig inwoners zijn geholpen met het budget van 50.000 euro per jaar. Zij vindt het nog beschamender dat het college het in 2019 unaniem aangenomen voorstel niet heeft uitgevoerd, waarbij de raad mentale gezondheid als extra opdracht aan de nota heeft toegevoegd. Ook is niet gerapporteerd wie daadwerkelijk geholpen is.

45 De VVD stemt in met alle aanbevelingen en ziet uit naar een - naast de Nota volksgezondheid - afzonderlijk plan van aanpak met een reactie op de aanbevelingen. Dat afzonderlijke plan kan later worden opgenomen in de nota. De VVD wil verder weten op welke manier de uitvoering van moties en amendementen kan worden geborgd en hoe daarbij de raad wordt betrokken.

50 **De heer Van Velzen** (Student&Starter) merkt op dat de raad met een voorstel in 2019 psychisch gezondheid als een van de speerpunten heeft benoemd. Dat is echter niet zo behandeld. Er is minder dan 1fte begroot voor de uitvoering, er zijn geen duidelijke doelen gesteld, is geen sprake van een goede monitoring en er is geen evaluatie geweest. Hoe kan het zo mis gaan? Steeds meer mensen hebben psychische klachten. Bijna de helft van de jongvolwassenen heeft last van stress, angst of zit niet lekker in zijn vel. Met deze cijfers kun je spreken van een welzijns crisis onder jongvolwassenen.

55 **Mevrouw Nederhand** (Volt) vraagt Student&Starter om een reactie op het probleem dat D66 stelt dat het moeilijk is om naast kwantitatieve ook kwalitatieve doelen te stellen.

60 **De heer Van Velzen** (Student&Starter) beaamt dat het ingewikkeld is. Daarom is het belangrijk te weten binnen welke kaders de doelen moeten worden gesteld, hoeveel budget er beschikbaar is en wat haalbaar is. Daarbinnen moet een balans gevonden worden.

Voor de verschillende doelgroepen is gericht beleid nodig. Eerder lag de focus op jeugd en jongvolwassenen. Dat is tussentijds aangepast. Daar is de raad echter niet bij betrokken geweest. Student&Starter pleit voor aandacht voor preventie om klachten in de verdere levensloop te voorkomen. Ook onderwijsinstellingen spelen hierbij een rol.

Mevrouw Stylianou (D66) heeft dat ook overwogen, maar merkt op dat de mentale gezondheid van ouders gevolgen hebben voor de mentale gezondheid van jongeren.

De heer Van Velzen (Student&Starter) beaamt dat. Maar als er prioriteiten moeten worden aangebracht, kiest Student&Starter voor aandacht voor preventie bij de jeugd. Als je de weinige beschikbare middelen uitspreidt over veel verschillende groepen, blijft er voor niemand wat over. Student&Starter pleit er ook voor om onderwijsinstellingen bij het beleid te betrekken. Mentale weerbaarheid en mentale gezondheid zijn belangrijke onderdelen van de pedagogische rol van die instellingen.

De fractie kan zich vinden in de adviezen van de rekenkamer onder andere over de bekendheid van netwerken, het stellen van duidelijke haalbare doelen en een degelijke monitoring en evaluatie. Welke rol hebben studenten- en jongerenorganisaties hierbij? Zij moeten bij het beleid, monitoring en evaluatie worden betrokken. Kan de wethouder dat toezeggen?

Student&Starter pleit voor campagnes en toegankelijke evenementen (in samenwerking met diverse partners in de stad) om de bespreekbaarheid van mentale gezondheid te vergroten. Welke acties zijn er haalbaar met de beschikbare budgetten? De heer Van Velzen roept de wethouder op zo snel mogelijk aan de gang te gaan zodat de mentale gezondheid van de Utrechters snel op orde komt.

De voorzitter heet de heer Van Velzen van harte welkom in deze commissie en feliciteert hem met zijn eerste bijdrage.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) vraagt Student&Starter naar haar mening over klimaatstress en of de fractie ook vindt dat dit onderwerp moet worden meegenomen in de Nota volksgezondheid.

De heer Van Velzen (Student&Starter) beaamt dat dat een veel voorkomend probleem is onder jongeren, net als financiële stress en stress bij het zoeken naar een huis. Het is goed om verschillende oorzaken van stress in de nota te benoemen.

Mevrouw Leever (PvdA) hoopt dat het college de aanbevelingen opvolgt. Zij wil weten wat er lokaal moet gebeuren en wat er landelijk nodig is. Veel van de problematiek is te wijten aan armoede en bijvoorbeeld prestatiedruk. De mentale gezondheid staat al langere tijd onder druk en er is een toenemende vraag naar hulp. Ook groeiende is de multiproblematiek. Er is nu geen informatie wat er gedaan is om de mentale gezondheid te bevorderen en wat het precies oplevert. Dat kan alleen als je goed meet. Gaat de wethouder daar beter op sturen?

Het budget is te laag om alle doelgroepen te bereiken. Driekwart van alle stoornissen ontstaan voor het 25^e levensjaar. De PvdA pleit voor zowel individuele als collectieve preventie. Is de wethouder het daarmee eens?

Mevrouw Leever sluit zich aan bij de opmerkingen over versnippering van organisaties en initiatieven. Dat vraagt om een integrale aanpak.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) snapt dat er veel aandacht uitgaat naar jongeren, maar ook veel volwassenen en (eenzame) ouderen hebben psychische en mentale problemen.

Mevrouw Leever (PvdA) is het daarmee eens. Zij herhaalt dat driekwart van de problemen ontstaan voor het 25^e levensjaar. Dan is het niet meer dan logisch om op die groep te focussen. Dat hoeft overigens het ander niet volledig uit te sluiten.

De heer Otto (EenUtrecht) noemt veel groepen mensen die kampen met psychische en mentale problemen, zoals eenzame ouderen, verslaafden, ex-gedetineerden, getraumatiseerde statushouders, dak- en thuislozen en mensen in armoede. Kun je dan überhaupt wel een keuze maken? Nee! Dus moet er meer geld bij.

Mevrouw Nederhand (Volt) verwijst naar bericht van Elmo van Sesamstraat straat. Hij vroeg slechts 'Hoe gaat het met je?'. Er kwamen veel reacties. Mensen bedankten hem voor de doorverwijzingen waar ze terecht konden met hun mentale problemen. Ook in Utrecht ervaren vele doelgroepen stress, prestatiedruk of depressieve gevoelens. Dat blijkt ook uit het rapport van de rekenkamer.

Het doorverwijzen gaat, in tegenstelling tot Sesamstraat, in Utrecht niet goed. Veel organisaties doen goed werk, maar de gemeente streeft geen doelen na om de mentale gezondheid van de inwoners te verbeteren. De gemeente werkt ook niet aan preventie, waardoor de druk op de GGZ ook niet minder wordt. Organisaties werken hard, maar niet doelgericht. Mevrouw Nederhand vraagt om een reactie van de wethouder.

Uit het rekenkamerrapport blijkt dat de gemeente voornamelijk een faciliterende rol heeft voor de organisaties. Dat is echter niet genoeg. De gemeente moet een meer leidende rol aannemen met duidelijk geformuleerde doelstellingen en indicatoren voor het meten van de effecten. Daarvoor moet goed worden gemonitord en moet actief de samenwerking met de organisaties gezocht worden. Volt vraagt de wethouder dit toe te zeggen.

Het college stelt voor om het plan van aanpak op te nemen in de nieuwe Nota Utrechtse volksgezondheid. Wanneer wordt de nota gepresenteerd en wat gebeurt er met de aanbevelingen die niet in de nota worden opgenomen?

Mevrouw 't Lam (Rekenkamer) geeft na een korte pauze een reactie op de bijdragen van de fracties.

Ze gaat in op de vraag over kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen. Het gaat niet om one-size-fits-all, zoals werd gezegd; in de gemeente gaat het om down-size: de rol van gemeente hierbij, zowel kwantitatief als kwalitatief. Uit de logische verhaallijn moet blijken dat maatregelen effectief zijn.

Mevrouw Stylianou (D66) vraagt naar de uitwerking in de praktijk. Preventie van mentale gezondheid is een complex probleem. Hoe kun je dat effectief monitoren?

Mevrouw 't Lam (Rekenkamer) deelt mee dat je daarbij wat je uiteindelijk wil bereiken en de daarbij behorende denkstappen moet vastleggen. Het gaat dan om het aantal mensen dat je bereikt en in welke mate ze tevreden waren. Uiteindelijk maak je in het verhaal aannemelijk dat dit bijdraagt aan je doel, bijvoorbeeld praktische ondersteuning.

In het rapport is opgenomen wat de rekenkamer vindt van de reactie van het college. Mevrouw 't Lam is blij dat het college de aanbevelingen overneemt. Het college vraagt ruimte voor experimenten, omdat niet van tevoren bekend is wat de effectiviteit van de maatregelen is. Dat is zeker mogelijk, maar daarvoor moet je het beleid goed onderbouwen en de monitoring en evaluatie goed aanpakken. Daarmee kun je gedurende het traject bijstellingen.

De PvdA heeft gevraagd naar de verschillen tussen de landelijke en de lokale aanpak. Vanuit wetgeving (Wet publieke gezondheid, Wmo en Jeugdwet) heeft de gemeente een taak bij preventie. De gemeente moet er zelf invulling aan geven.

Wethouder Eerenberg is blij met het inzicht dat het onderzoek heeft opgeleverd. Een eerder college heeft een aantal speerpunten vastgelegd. De raad heeft daar een aantal speerpunten aan toegevoegd. Toen is echter niet gesproken over meer middelen of het beperken van doelstellingen.

Mevrouw Ramaker (VVD) valt het op dat bij voorstellen van de oppositie steeds om een dekking wordt gevraagd. Bij voorstellen van de coalitie is dat niet altijd het geval. Bij de (unaniem aangenomen) motie voor het toevoegen van een aantal speerpunten is ook niet gevraagd om een financiële dekking.

Wethouder Eerenberg beaamt dat daar destijds onterecht niet over is gesproken.

Mevrouw Ramaker (VVD) herhaalt dat het college initiatieven van de oppositie altijd beantwoord met de vraag naar een dekking. Dat is niet het geval bij initiatieven van de coalitie.

Wethouder Eerenberg is het met de VVD eens dat die spelregel voor alle raadsleden en fracties moet gelden.

Tijdens de coronaperiode is het probleem van de mentale gezondheid snel verergert, vooral bij jongeren. Veel jongeren werden de dupe van de maatregelen. Toen is veel geld besteed aan de mentale gezondheid en weerbaarheid van jongeren. Student&Starter heeft daar destijds herhaaldelijk oproepen voor gedaan. De rekenkamer stelt nu vast dat het bereik van die middelen nu moeilijk is vast te stellen. Wat vastgesteld kan worden, is slechts een laag bereik. Echter, nog niet alle verantwoordingen van alle partijen voor de besteding van hun budget zijn binnen. Het bereik zal dan ook meer dan 2500 zijn. De wethouder zegt toe de raad binnen twee weken met een raadsbrief te informeren over het daadwerkelijke bereik. Hij benadrukt dat er in die coronatijd veel is gedaan wat de gemeente nog niet eerder heeft gedaan. De sturing daarop moet nog ontwikkeld worden.

De site unboxyourself bevat de publiekscampagne voor jongeren op het gebied van mentale gezondheid. Daarop staat nu het actuele aanbod. Dat aanbod varieert met nieuwe toetreders, nieuwe ideeën, nieuwe initiatieven enzovoort. In de Nota volksgezondheid zal worden opgenomen dat dit aanbod regelmatig wordt geactualiseerd.

Mevrouw Nederhand (Volt) wil weten hoe nieuwe initiatieven en organisaties worden gewogen en hoe daarop doelgericht gestuurd kan worden.

Wethouder Eerenberg legt uit dat de nota niet op dat niveau wordt geschreven.

De VVD vroeg naar een apart plan van aanpak, naast de Nota volksgezondheid. De wethouder is daar geen voorstander van. Dat komt niet overeen met het niveau van de nota. Hij zegt toe dat in een raadsinformatiebrief nader uit te leggen in het tweede kwartaal van 2024.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) merkt op dat ook huisartsen niet bekend zijn met initiatieven en organisaties op het gebied van mentale gezondheid.

Wethouder Eerenberg legt uit dat hij hierover spreekt met de koepel van huisartsen. Het is echter moeilijk om het collectieve en preventieve aanbod op het gebied van mentale gezondheid in de hoofden van de huisartsen te krijgen. De wethouder zegt toe daar samen met de leden van de koepel aan te blijven werken.

Mevrouw Stylianou (D66) merkt op dat ook in wachtkamers veel informatie kan worden verstrekt met posters en bijvoorbeeld filmpjes. Zij stelt voor om daarvoor de doktersassistenten over te informeren.

Wethouder Eerenberg beaamt dat dat mogelijk is, maar deelt ook mee dat dat een serieus grote klus is voor een medewerker. In gesprekken geven (met name) jongeren aan dat zij de route naar de huisarts niet prettig vinden. Daarom is een website met informatie ook belangrijk.

Het Steunpunt GGZ zit in het netwerk met de huisartsen. In het Zorgakkoord is opgenomen dat overwogen moet worden of mensen met mentale problemen ook zonder GGZ geholpen kunnen worden.

De wethouder prijst de kleine initiatieven op het gebied van mentale gezondheid, maar noemt daarbij het gevaar van versnippering. Vernieuwende initiatieven moet je honoreren, maar moeten daarna worden opgeschaald. Hij waarschuwt ervoor dat de gemeente, ondanks de lange wachtlijsten, niet de hele GGZ- problematiek moet binnenhalen. De taak van de gemeente ligt op het gebied van preventie. De gemeente moet er ook voor zorgen dat het onderwerp bespreekbaar wordt.

In het rapport van de rekenkamer is al een bestuurlijke reactie van het college inclusief verbetervoorstellen, opgenomen.

De wethouder is het ermee eens dat ook klimaatstress een toenemend probleem is. Hij is er echter geen voorstander van om een limitatieve lijst van oorzaken in de nota op te nemen.

Het CDA vraagt om scherpere en concretere voortgangsrapportages. De wethouder stelt voor om daar in het raadsdebat over dit onderwerp verder over te spreken. De fractie vraagt ook aandacht voor de kracht van het gezin. De wethouder geeft er de voorkeur aan om de gehele omgeving mee te nemen.

Wethouder Eerenberg zegt toe te werken aan het beter en smart formuleren van doelstellingen.

Mevrouw Nederhand (Volt) wil weten wat de wethouder dan beter wil weten en meten.

5 **Wethouder Eerenberg** legt uit dat het begint met het stellen van doelen. Dat is op het gebied van volksgezondheid inderdaad erg moeilijk. Een doel kan zijn het verkleinen van gezondheidsverschillen, zodat het verschil tussen het aantal gezonde en ongezonde mensen binnen een bepaalde periode minder wordt, bijvoorbeeld met de aanleg van meer groen. Die relatie is echter moeilijk aan te tonen, beaamt hij.

10 **Mevrouw Nederhand** (Volt) heeft sport- en cultuurmakelaars in de stad gesproken. Zij zijn vanuit Werk en Inkomen benaderd met de vraag hoeveel kinderen zij uit de armoede hebben gehaald. Vanuit Volksgezondheid krijgen ze echter niet de vraag wat zij kunnen betekenen voor kinderen.

15 **Wethouder Eerenberg** kent deze casus niet, maar beaamt dat er betere gemeten en geteld moet worden en dat de raad daar beter over geïnformeerd moet worden. Het blijft echter lastig om met kortetermijnmaatregelen de gevolgen voor de lange termijn te voorspellen. Er zijn veel factoren van invloed op gezondheid en de mogelijkheden voor de gemeente zijn beperkt.

20 Na het beleidsprogramma volgt het Uitvoeringsprogramma mentale gezondheid. Dan gaat de gemeente met co-creatie met jongeren aan de slag. Ook moet de gemeente het Integraal Zorgakkoord uitvoeren met transformatieplannen onder andere over het verbeteren van de mentale gezondheid van mensen.

25 Een Utrecht stelde de principiële vraag of je wel focus moet aanbrengen. Het college zal in de beleidsnota, mede gezien de beperkte middelen, een speerpunt voorstellen.

De wethouder benadrukt dat de GGZ-medewerkers hard werken. Zij worstelen bijvoorbeeld met tekorten op de arbeidsmarkt en de preventiemaatregelen van de gemeente leveren niet op korte termijn kortere wachtlijsten op.

30 **De heer Van Velzen** (Student&Starter) gaat in op de opmerking van de wethouder dat er bij het Uitvoeringsprogramma mentale gezondheid co-creatie plaatsvindt met jongerenorganisaties. Hij wil weten of jongeren en andere doelgroepen ook betrokken worden bij de monitoring en de evaluatie.

35 **Wethouder Eerenberg** legt uit dat dit allemaal wordt vastgelegd in het uitvoeringsprogramma. Hij wil graag met de doelgroepen aan de slag, bijvoorbeeld ook met een kwalitatieve vorm van evaluatie door van de verhalen en ervaringen van jongeren te leren.

40 **De voorzitter** stelt vast dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. De wethouder heeft de raad een raadsbrief toegezegd. Daarmee wordt het als b-punt voor de raadsvergadering geagendeerd met een besprekingsduur van 30 minuten..

45 **De voorzitter** bedankt mevrouw 't Lam voor haar bijdrage en sluit de bespreking van dit onderwerp af.

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

Wethouder Eerenberg

- De wethouder stuurt de raad in het tweede kwartaal van 2024 het plan van aanpak. Voorafgaand aan de raadsvergadering stuurt de wethouder de raad een brief met de uitgaven en impact van de besteding van de 1,1 miljoen euro.

9. Raadsvoorstel Zienswijze kaderbrief GGDrU

50 *De GGDrU stuurde op 13 december 2023 de concept Kaderbrief 2025 van de GGDrU naar de raad. De raad kan hierop een zienswijze indienen. Het college heeft hiervoor een conceptbrief opgesteld in de vorm van een raadsvoorstel.*

55 **Mevrouw Stylianou** (D66) is blij met het voorliggende raadsvoorstel. Zij deelt mee dat de verantwoordelijke ministers in december 2023 voor het eerst gesproken hebben over klimaatverandering als gezondheidsrisico. De WHO vindt dat ook een grote bedreiging voor de volksgezondheid. Naast overstromingen, hitte en bosbranden heeft klimaatverandering effecten op bijvoorbeeld zwangerschap en op de mentale ontwikkeling van kinderen.

De GGD-pijlers zijn: een gezonde en veilige leefomgeving en langer gezond zelfstandig. Is in die pijlers ook klimaatverandering geborgd en is de wethouder bereid om dit op te nemen in de zienswijzebrief?

5 Mevrouw Stylianou is blij met de aandacht voor seksuele gezondheid, gezien de toename van onder andere de soa-consulten.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) stelt vast dat er sprake is van een forse bezuinigingsopgave. Is daarmee deze zienswijze nog actueel?

10 De inhoudelijke boodschap van de zienswijze is voor de ChristenUnie niet ideaal, maar het is goed om in gesprek te blijven met de GGD. Voor geld is de GGD echter afhankelijk van het Rijk. De GGDru krijgt structureel minder geld dan ze zou moeten krijgen. In de conceptbrief staat dat de lobby wordt voortgezet. Wat is de stand van zaken van de lobby? De situatie is zorgelijk, zeker in het licht van de financiële ontwikkelingen.

15 **Mevrouw Leevers** (PvdA) stelt vast dat de kaderbrief doordrenkt is met pijnlijke financiële keuzes. De fractie sluit zich aan bij de vragen over seksuele gezondheid. In de brief staat dat de gemeente niet meer bijdraagt aan overlappingen en ook niet meer aan GALA-IZA omdat de eigen afdeling Volksgezondheid daar al aan werkt. Daarmee krijgt de gemeente wel de lusten maar niet de lasten. De gemeente doet daarmee aan cherrypicking. Dat is niet solidair met de regio.

Mevrouw Barelds (CDA) is geen woordvoerder bij dit onderwerp en zal dus niet alle vragen kunnen beantwoorden. Voor de Begroting 2025 zullen vooralsnog dezelfde principes gelden als voor de Begroting 2024. Wat wordt daarmee bedoeld?

25 In de brief wordt vaak gerefereerd aan gesprekken die gevoerd moet worden, voordat er daadwerkelijk sprake kan zijn van beleid dat leidt tot kostenverhoging. Op welke manier wordt de raad hierbij geïnformeerd?

De raad werd in november 2023 geïnformeerd over landelijke structurele financiering van de pandemische paraatheid. Wat is de stand van zaken van de vijf thema's?

30 **Mevrouw Ramaker** (VVD) merkt op dat de GGD de pandemische paraatheid al uitgebreid heeft toegelicht in de kaderbrief.

Mevrouw Barelds (CDA) vervolgt met het probleem van de dalende vaccinatiegraad. De GGD zal dit onderwerp in 2024 agenderen. Dat vraagt extra inzet van de gemeente om de daling proactief tegen te gaan.

Eerder is veel geld gaan naar extra arbeidsvoorwaarden voor medewerkers. Het behoud van personeel blijft een punt van zorg. Wat is de stand van zaken?

40 **Mevrouw De Vries** (Partij voor de Dieren) sluit zich aan bij de oproep van D66 om ook de impact van klimaatverandering als gezondheidsrisico mee te nemen in de zienswijzebrief. De fractie gaat akkoord met het raadsvoorstel.

45 **Mevrouw Ramaker** (VVD) benadrukt dat het gaat om een regionale GGD met aandacht voor het stedelijke en het landelijke. Wat vraagt de Partij voor de Dieren concreet aan deze regionale GGD met de vraag voor aandacht voor de impact van klimaatverandering? Wat moet de GGD daaraan doen?

50 **Mevrouw De Vries** (Partij voor de Dieren) merkt op dat er verschillende manieren zijn om hiermee aan de slag te gaan, zowel in steden als op het platteland. Het is belangrijk om dit onderwerp in het pakket mee te nemen. De GGD kan bijvoorbeeld adviezen geven.

Zij vraagt de wethouder om een reactie op het door de PvdA genoemde cherrypicking. Zij roept op om verder te kijken dan alleen de gemeentelijke financiën.

55 **Mevrouw Ramaker** (VVD) begrijpt de houding van het college om de hand op de knip te houden. De wethouder wil met de GGD verder spreken over de uitslag van het onderzoek van Berenschot naar de Formatienormering infectieziektebestrijding en de implementatie van de informatievoorziening. Zij stelt de wethouder voor om dan ook de financiële visie van GGD Utrecht aan de orde te stellen, gezien de aanstaande slechte financiële posities van de gemeenten.

De aanpak van het vaccinatieprogramma om de dalende trend te keren, is een wettelijke taak. Daar kan niet op bezuinigd worden. De VVD gaat ervan uit dat dit programma wordt opgenomen in de nieuwe Nota volksgezondheid. Wat gaat Utrecht zelf doen om deze dalende trend te keren?

- 5 **Wethouder Eerenberg** deelt mee dat de gemeente met onder andere een hitteplan werkt aan het omgaan met klimaatverandering. Als de GGD Utrecht meer moet doen op dat vlak, dan moet de raad ook een factuur van die organisatie accepteren.

10 **Mevrouw Stylianou** (D66) stelt in dat geval voor om het onderwerp in de eigen nota Volksgezondheid op te nemen.

15 **Wethouder Eerenberg** beaamt dat het een onderdeel is van de Nota de gezonde leefomgeving. Over seksuele gezondheid is een Kamerbrief verschenen met een onderzoek van AEF. Daarin staat dat Utrecht meer benadeeld wordt dan andere gemeenten. Hij zal daar in Den Haag over spreken en roept de fracties op om dat ook te doen.

De solidariteit is grotendeels geregeld met bijdragen per inwoner en bijvoorbeeld lumpsum bedragen. Ook steekt de wethouder tijd en energie in een aantal bestuurlijke zaken binnen de GGD. Daarnaast is afgesproken dat de gemeente een aantal taken in eigen beheer uitvoert, mede gezien de specifieke stedelijke problematiek van Utrecht.

20 Na deze kadernota volgt de begroting van de GGD. De raad wordt dan in staat gesteld om ook daarop in zienswijze in te dienen.

Voor de landelijke financiering voor de vijf thema's verwijst de wethouder naar de kadernota. Het grootste deel komt via een uitkering van VWS, de rest via bijdragen van inwoners.

25 De gemeente Utrecht neemt ook zelf maatregelen tegen de dalende vaccinatiegraad. Dat biedt de mogelijkheid om er zelf op te sturen. De wethouder zegt toe de raad daarover door middel van een aparte raadsbrief te informeren.

30 **Mevrouw Ramaker** (VVD) vindt dat dit onderwerp deel uitmaakt van het volksgezondheidsbeleid en dus deel moet uitmaken van de Nota volksgezondheid.

Wethouder Eerenberg legt uit dat de nota gaat over beleid. De dalende vaccinatiegraad is een acuut probleem.

35 **Mevrouw Ramaker** (VVD) merkt op dat het gaat om verschillende groepen mensen die op verschillende manieren benaderd moeten worden. Dat is ook beleid. Het moet dus opgenomen worden in de nota.

Wethouder Eerenberg stelt voor om hierover verder te spreken aan de hand van de nota.

40 Het personeelsbeleid is deels aangepast. Het blijven echter krappe tijden met strijd om talent en met gevolgen voor de salariering.

De VVD heeft gevraagd om de gesprekken te combineren. De wethouder zegt dat toe.

De wethouder is van mening dat de brief nog steeds actueel is. Daarin wordt al gerefereerd aan de financiële situatie van de gemeente.

45 **De voorzitter** stelt vast dat er geen behoefte is aan een tweede termijn en dat het onderwerp als a-stuk geagendeerd kan worden voor de raadsvergadering.

50 **Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) feliciteert de voorzitter met zijn (eerste) goede leiding van deze commissievergadering. Zij herhaalt haar verzoek om uitstel van de behandeling van segregatie-monitor.

De voorzitter neemt de felicitaties graag in ontvangst. Hij stelt vast dat er weinig mogelijkheden voor uitstel zijn. Hij stelt GroenLinks voor om de woordvoerder te vervangen.

55 Hij schorst vervolgens om 16.50 uur de vergadering uur tot 20.00 uur.

Verslag openbare avondvergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Datum donderdag 8 februari 2024
Locatie Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door Robert Vernooy (Notuleerservice Nederland)

Aanwezigen

De voorzitter, dhr. R. van der Zweth, de wethouder, dhr. E. Eerenberg, de commissiegriffier, mw. W. Kok, dhr. C. Bos (Stadsbelang Utrecht), mw. B. Van der Wilt (D66), dhr. R. Peters (D66), dhr. M. Talhaoui (PvdA), mw. M. Al-Saqaff (VVD), mw. M. Vermeulen (GroenLinks), dhr. R. Brouwer (CDA), dhr. H. Stellinga (CDA), dhr. D. Van Bergen (ChristenUnie), dhr. M. van Heuven (Partij voor de Dieren), dhr. J. Van Velzen (Student & Starter), dhr. M. Şimşek (DENK), dhr. J. Otto (EenUtrecht)

Afwezigen

Ilse Raaijmakers (PvdA)

Verslag openbare avondvergadering Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Aanwezigen.....	441
Afwezigen.....	441
1. Opening.....	4Error! Bookmark not defined.
2. Debat Segregatie in het onderwijs	42
Lijst van toezeggingen	49
3. Debat over de besluitvorming en de informatieverschaffing rondom Festival Verknipt	50

10. Debat Segregatie in het onderwijs

Dit debat is geagendeerd door de PvdA, GroenLinks, D66, Student & Starter, de VVD, en de ChristenUnie.

De voorzitter geeft allereerst het woord aan de PvdA.

5 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) merkt op dat Utrechtse kinderen in hun eigen bubbels opgroeien. De PvdA zou graag zien dat kinderen met diverse sociaaleconomische achtergronden elkaar op het schoolplein ontmoeten. Daarom wil de fractie de segregatie in het onderwijs benoemen en bestrijden. Gemeenten hebben hier ook een wettelijke opdracht toe. Onderwijssegregatie is een 'wicked problem' omdat ouders, schoolbesturen en scholen verschillende belangen hebben. Juist de gemeente zou het publieke belang moeten bewaken. De PvdA vraagt hoe de wethouder daartegen aankijkt. Er is nu eindelijk een segregatiemonitor. Op basis daarvan wil de fractie
10 inzetten op een integraal plan.

Dhr. Van Bergen (CU) merkt op dat in de RIB met een wicked problem niet werd bedoeld dat er veel verschillende belangen spelen.

15 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) zegt dat het gaat om een kluwen van problemen.

Dhr. Van Bergen (CU) zegt dat een wicked problem niet op te lossen is door alle neuzen dezelfde kant op te krijgen.

20 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) antwoordt dat het hier ook om een maatschappelijk probleem gaat. De gemeente dient het publieke belang en die moet hier de regie pakken.

Dhr. Van Bergen (CU) denkt dat beide fracties het erover eens zijn dat het probleem groter is dan het onderwijs en dat het om een maatschappelijk probleem gaat dat ook in de maatschappij
25 opgelost moet worden.

Dhr. Talhaoui (PvdA) zegt dat de gemeente hier een duidelijke rol heeft en vervolgt zijn inbreng. De fractie wil het probleem oplossen op basis van de segregatiemonitor door 1) de oorzaken van segregatie tegen te gaan, 2) de negatieve effecten tot een minimum te beperken, en 3) gemengde
30 scholen te ondersteunen. Integraliteit is belangrijk bij het tegengaan van segregatie in het onderwijs. Het gaat niet alleen om losse interventies, maar vooral om de samenhang. Hoe kijkt de wethouder hier tegenaan? De PvdA wil dat er specifiekere aandacht aan sub buurten wordt besteed. Soms is een wijk gemengd en staan er toch twee gesegregeerde scholen naast elkaar.

35 **Mw. Van der Wilt** (D66) merkt op dat de PvdA het wel over integraliteit heeft maar zich vervolgens vooral op het onderwijs concentreert. Hoe kijkt de PvdA naar het gegeven dat in de segregatiemonitor wordt gezegd dat de segregatie voor meer dan de helft samenhangt met woonsegregatie?

40 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) beaamt dat hier ook zeker naar gekeken moet worden, maar zegt dat vandaag de nadruk ligt op de segregatie in het onderwijs.

Mw. Van der Wilt (D66) zegt dat je toch vooral naar de woonsegregatie moet kijken als daar de voornaamste oorzaak van segregatie in het onderwijs ligt.
45

Dhr. Talhaoui (PvdA) antwoordt dat het helaas niet zo simpel ligt. In wijken met een eenzijdige populatie gaan de kinderen samen met elkaar naar school. Ook dan heb je segregatie. Maar dat heb je ook als kinderen uit meer gemengde wijken ergens anders naar school gaan.

50 **Mw. Van der Wilt** (D66) vraagt of je toch niet moet streven naar meer gemengde wijken.

Dhr. Talhaoui (PvdA) is het hiermee eens en erkent dat woonsegregatie een deel van het probleem is. Maar ook dan ben je er nog niet. Hij vervolgt zijn betoog en stelt voor om gebruik te maken van het aanmeldbeleid en dat eerlijker te maken. Hoe kijkt de wethouder hiernaar en wil hij
55 in combinatie met onderzoek in wijken verkennen wat er op buurtniveau ingezet kan worden?

Mw. Al-Saqaff (VVD) vraagt zich af wat de PvdA vindt van de invloed van het postcodebeleid.

Dhr. Talhaoui (PvdA) vraagt of mevrouw Al-Saqaff kan uitleggen wat zij daarmee bedoelt.
60

Mw. Al-Saqa (VVD) is van mening dat het segregatie in de hand werkt als ouders die op zoek gaan naar scholen in eerste instantie alleen scholen bij hen in de buurt vinden of dat ze voorrang krijgen bij scholen in hun eigen postcodegebied.

5 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) vindt dit een goede vraag. Volgens hem is het probleem niet dat er voor de dichtstbijzijnde scholen wordt gekozen maar is de woonsegregatie een groter probleem. Het postcodebeleid is alleen daar een probleem waar niet gewoond wordt.

10 **Mw. Al-Saqa** (VVD) merkt op dat als er woonsegregatie is en je dan voorrang krijgt bij scholen in je eigen buurt, dit de segregatie toch alleen maar in de hand werkt.

15 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) beaamt dit en ziet dit als een deel van het grotere probleem. Als ouders vrij zijn in hun schoolkeuze, helpt het postcodebeleid niet. Hij vervolgt zijn inbreng. Wat betreft de ouderbijdrage vraagt hij hoe de wethouder de eerder aangenomen moties gaat uitvoeren, zowel bij het BO als het VO. De beste manier om segregatie tegen te gaan is ervoor te zorgen dat de beste school altijd om de hoek is. Alle scholen moet even goed onderwijs aanbieden. Er moet in kaart gebracht worden bij welke Utrechtse scholen de kwaliteit van het onderwijs achterblijft. De gemeente moet hier ongelijk investeren voor gelijke kansen. Hoe gaat de wethouder dit met de schoolbesturen bespreken? De heer Talhaoui noemt ook de zorg voor kennisdeling. Scholen die het goed doen moeten van elkaar leren.

20 **Mw. Van der Wilt** (D66) zegt dat er tijdens de RIB is gebleken dat er wel geld naar scholen gaat die het moeilijker hebben, maar dat de ondersteuning van gemengde scholen soms achterblijft. In die zin lijkt ongelijke investering voor gelijke kansen dus niet te werken.

25 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) heeft dat niet zo gehoord. In elk geval is ook hij een voorstander van ondersteuning voor gemengde scholen. Hij merkt op dat mw. Vermeulen van GroenLinks daar straks nader op in zal gaan.

30 **Mw. Al-Saqa** (VVD) merkt op dat tijdens de RIB werd gezegd dat het principe van ongelijk investeren voor gelijke kansen averechts werkt, dat een heel goede school in Overvecht wel geld krijgt maar een gemengde school in Leidserijn niet. Wat vindt de PvdA daarvan?

35 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) zegt dat er wel begonnen moet worden bij de meest kwetsbare kinderen in de meest kwetsbare omgeving, bij scholen met een opeenstapeling van problematiek.

Volgens **mw. Al-Saqa** (VVD) kijk je dan naar de wijk en niet naar de school. Wat vindt de PvdA ervan dat er nu geld gaat naar scholen waar het juist heel goed gaat?

40 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) vraagt op zijn beurt op welke manier zo'n school het dan goed doet.

Mw. Al-Saqa (VVD) antwoordt dat ze het goed doen zowel qua onderwijs als qua segregatie. Is het dan niet misplaatst om daar geld naar toe te sturen?

45 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) zegt dat het niet gaat om scholen die het beter doen dan andere scholen.

De voorzitter geeft het woord aan de fractie van GroenLinks.

50 **Mw. Vermeulen** (GroenLinks) zegt dat de gemeente de taak heeft om segregatie tegen te gaan. Ouders en scholen hebben elk hun eigen belangen maar de gemeente kan boven de partijen staan en met het oog op het publieke belang de regie nemen. GroenLinks is blij met de segregatiemonitor omdat die inzicht geeft in wat er tussen de wijken gebeurt. Binnen buurten kan de populatie echter aanzienlijk verschillen. De fractie hoopt dat het onderzoek van schoolbesturen over de keuzen van ouders hierover meer informatie kan verschaffen. Verder zou zij willen weten hoe de situatie in het voortgezet onderwijs is en vraagt de wethouder om dit ook te laten onderzoeken. Bij het oplossen van het segregatieprobleem is er niet één knop waar je op kunt drukken. GroenLinks wil een integrale aanpak bij de uitvoering van de onderwijsagenda en dat sluit ook aan artikel 61 van de wet Primair Onderwijs. Mevrouw Vermeulen noemt hierbij drie aspecten: 1) gesegregeerde wijken en scholen, 2) meer mengen, en 3) gemengde scholen. 55
60 Leerkrachten maken zich zorgen over de gesegregeerde wijken en scholen. Voor de leefbaarheid,

5 sociale cohesie en gelijke kansen vindt GroenLinks het belangrijk dat er geïnvesteerd wordt in ontmoetingen tussen kinderen en scholen uit verschillende wijken en koepels, bijvoorbeeld door samenwerkingsprojecten. Dat zou de fractie graag terugzien in de onderwijsagenda. Daarnaast is er blijvende aandacht voor scholen met een lage sociaaleconomische score nodig. Er moet meer
10 gemengd worden in en tussen de wijken. Er zijn wel ouderinitiatieven, maar ouders weten vaak niet waar te beginnen. De fractie vraagt de wethouder om samen met de schoolbesturen een draaiboek te ontwikkelen. In het kader van meer samenwerking en minder concurrentie denkt zij aan afspraken tussen scholen en schoolbesturen. Ook hierop wil zij graag een reactie van de wethouder.

10 **Mw. Van der Wilt** (D66) is benieuwd hoe GroenLinks zelf naar deze interventies kijkt. Volgens D66 zou dat hierin de heilige graal zijn.

15 **Mw. Vermeulen** (GroenLinks) zegt dat er geen heilige graal is bij het oplossen van segregatie. Het gaat om verschillende thema's waarop je enige verschuiving teweeg kunt brengen, zoals het aanbodbeleid en tochten langs de diverse scholen.

20 **Mw. Van der Wilt** (D66) vraagt hoe GroenLinks aankijkt tegen de 20 procentmaatregel op scholen en naar de wens om zoveel mogelijk naar scholen in de eigen wijk te gaan.

20 **Mw. Vermeulen** (GroenLinks) vindt een vast percentage kinderen met een lage sociaaleconomische achtergrond bij de instroom een heel interessante gedachte. Zij vervolgt haar inbreng. De fractie wil extra aandacht voor het belang van gemengde scholen, die soms net wel of net niet buiten de subsidie vallen. Zij wil dat de wethouder deze scholen meeneemt in het kader van ongelijke investeringen in gelijke kansen en ook zorgt voor meer kennisdeling op dit thema. Utrecht zou hierin een voorbeeldrol kunnen spelen. GroenLinks wil een toezegging dat er met de
25 onderwijspartners gewerkt gaat worden aan een integrale aanpak, waarbij de gemeente de regie neemt.

30 **De voorzitter** geeft het woord aan de fractie van D66.

35 **Mw. Van der Wilt** (D66) sluit zich aan bij de PvdA wat betreft de vraag hoe verschillende groepen elkaar vanaf jonge leeftijd kunnen ontmoeten. Daarbij moet de focus liggen op onderliggende oorzaken en duurzame oplossingen. Als verschillen in het onderwijs vooral worden bepaald door woonsegregatie en de inkomenspositie van de ouders, moet daarnaar ook gekeken worden en niet alleen naar het onderwijs. In de RIB bleek dat het hier om een grootstedelijk probleem gaat, dat moeilijk te duiden is. D66 is kritisch op een deel van de oplossingen.

40 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) vraagt hoe D66 de aanpak van de woonsegregatie voor zich ziet. Wat moet er veranderen?

Mw. Van der Wilt (D66) vindt dat er gekeken moet worden hoe je alle wijken in Utrecht meer kunt mengen.

45 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) vraagt of D66 dit ziet als iets wat volgend jaar kan gebeuren. Of is dat iets voor over tien, twintig jaar?

Mw. Van der Wilt (D66) zegt dat dit iets is wat nu al geprobeerd wordt, met name in Overvecht.

50 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) vraagt wat D66 ervan vindt dat ook in gemengde buurten ouders met hun kinderen naar andere scholen in andere wijken gaan.

Mw. Van der Wilt (D66) zegt dat het aanpakken van het woonvraagstuk niet de enige oplossing is.

55 **Mw. Vermeulen** (GroenLinks) zou graag een reflectie van D66 willen op de (ook internationaal) toenemende segregatie.

60 **Mw. Van der Wilt** (D66) zegt dat de duiding van de cijfers niet zo eenduidig is, noch in de RIB noch in deze commissie. Zij vervolgt haar inbreng.

Mw. Vermeulen (GroenLinks) merkt op dat uit de internationale vergelijking door experts blijkt dat Utrecht heel hoog scoort qua segregatie.

5 **Mw. Van der Wilt** (D66) wil niet de indruk wekken dat zij dit geen belangrijk probleem vindt. Zij probeert vooral de cijfers te duiden en te kijken wat Utrecht hier dan wel goed doet. Zij vervolgt haar inbreng. Wat betreft de 20 procent ondervertegenwoordigde groepen is zij heel benieuwd hoe de wethouder hiertegen aankijkt. Hoe ziet dat eruit? Worden de verschillen hierdoor kleiner?

10 **Mw. Al-Saqa** (VVD) vraagt hoe die 20 procent zich verhoudt tot de vrije schoolkeuze van de ouders. Kan D66 daar kritisch op reflecteren?

Mw. Van der Wilt (D66) vindt dat de vrije schoolkeuze gerespecteerd moet worden, dat je mensen misschien beter tot gemengde scholen kunt verleiden.

15 **Mw. Al-Saqa** (VVD) merkt op dat vasthouden aan bepaalde percentages ouders beperkt in hun vrije schoolkeuze.

20 **Mw. Van der Wilt** (D66) is geen voorstander van een verplicht percentage. Zij vervolgt haar inbreng. De fractie vindt dat er zeker met het aanmeldbeleid moet worden doorgegaan. In de RIB was ook een aanmoediging om nog meer op de voorschool in te zetten. Mevrouw Van der Wilt sluit zich aan bij het punt van GroenLinks over het belang van gemengde scholen. Zij is benieuwd naar het standpunt van de wethouder ten aanzien van ongelijk investeren voor gelijke kansen. Daar is D66 voorzichtig kritisch op. Tot slot vraagt zij met betrekking tot de samenhang van woon- en onderwijssegregatie of de wethouder kan toezeggen dat hij dit met de wethouder Wonen gaat opnemen. Tevens meldt mw. Van der Wilt dat zij na het reces weggaat bij de commissie VOWE en naar Wonen gaat.

30 **De voorzitter** geeft het woord aan Student & Starter.

35 **Dhr. Van Velzen** (Student & Starter) wil de bijdragen van PvdA en GroenLinks niet herhalen. Hij noemt vriendschapsscholen laaghangend fruit en is een voorstander van samenwerking met tussenscholen om de uitwisseling tussen verschillende leerlingenpopulaties tot stand te brengen. De fractie zegt dat segregatie zich niet beperkt tot het primair onderwijs. Ook bij de kinderopvang en de buitenschoolse opvang is het wenselijk dat de groepen kinderen meer gemengd zijn. Is de wethouder bereid om dit aan te moedigen? In andere steden is er in de monitor ook aandacht voor het voortgezet onderwijs. Is de wethouder het ermee eens dat ook hier de segregatie gemonitord moet worden en is dat iets wat bij de volgende monitor meegenomen zou kunnen worden? Ook woonsegregatie is een belangrijk aspect. Wat voor gesprekken zijn hierover al geweest?

40 **De voorzitter** geeft het woord aan de VVD.

45 **Mw. Al-Saqa** (VVD) vindt het mooi als kinderen met verschillende achtergronden elkaar al op de basisschool tegenkomen. Het grootste deel van de segregatie kan worden verklaard vanuit de woonsegregatie, met name in Overvecht. Daarom blijft de VVD hameren op gemengd bouwen in wijken. Waar de gemeente sociale woningen toevoegt blijft de segregatie bestaan. Zij wil hierop graag een reactie van de wethouder. De VVD hecht ook veel waarde aan de vrije schoolkeuze. Ouders weten het best welke school bij hun kind past. De fractie sluit zich aan bij het punt van GroenLinks en is ook benieuwd naar zo'n handboek. Verder vraagt zij zich af wat het effect is van het postcodebeleid? Dit lijkt bij te dragen tot de segregatie. Hoe kijkt de wethouder hier tegenaan? De VVD ziet ook wel het nut van ongelijke investeringen in gelijke kansen, maar er moet wel goed gekeken worden of het doel daarmee bereikt wordt. Sommige scholen krijgen geld die het niet nodig hebben, en andere scholen die het wel nodig hebben krijgen het niet. De fractie pleit ervoor om op schoolniveau te kijken wat er nodig is. De gemeente moet goed kijken welke school op welke plaats gebouwd wordt.

55 **De voorzitter** geeft het woord aan de laatste agenderende fractie, de CU.

60 **Dhr. Van Bergen** (CU) kan zich grotendeels bij de eerdere sprekers aansluiten. De fractie ziet een groot probleem in de verbubbeling van de samenleving die in de segregatie van het onderwijs

tot uiting komt. Dat mensen met verschillende sociaaleconomische profielen elkaar niet meer tegenkomen is op termijn een groot gevaar voor de sociale cohesie van de samenleving. Dit is zorgelijk, zeker als dit ten koste gaat van de kwaliteit van het onderwijs. Daarom heeft de fractie de moties over de ouderbijdrage mede gesteund. Tegelijk is dit ook een breder maatschappelijk probleem dat daarom om een maatschappelijke oplossing vraagt. Wat dat betreft sluit de heer Van Bergen zich aan bij GroenLinks en de PvdA.

De voorzitter geeft het woord aan het CDA.

Dhr. Brouwer (CDA) zegt dat in de raadsbrief wordt gesproken over een schoolbesturenoverleg dat in december heeft plaatsgevonden en vraagt of de wethouder daar iets over kan zeggen.

De voorzitter geeft het woord aan DENK.

Dhr. Şimşek (DENK) is van mening dat de gemeente makkelijk kan sturen op het aanmeldbeleid. In diverse buurten worden kinderen van hoogopgeleide ouders vaak naar scholen in andere buurten gestuurd. Scholen moeten primair een afspiegeling zijn van de eigen wijk en de fractie vindt dat daar dan ook op gestuurd moet worden. De fractie sluit zich aan bij het punt van de PvdA dat de kwaliteit van scholen op peil moet worden gehouden volgens het principe van ongelijke investeringen voor gelijke kansen.

De voorzitter geeft het woord aan de fractie van EenUtrecht.

Dhr. Otto (EenUtrecht) zegt dat tijdens de RIB werd verteld dat er regelmatig kinderen van vier of vijf jaar voor het eerst naar school worden gebracht terwijl de ouders van niks weten. Zijn er in dit opzicht consultatiebureaus en buurtteams verbonden aan de gemeente? Dat zou kunnen helpen om de segregatie tegen te gaan.

De voorzitter schorst de vergadering voor vijf minuten.

De wethouder noemt de segregatie in de stad een ingewikkeld vraagstuk. Er is niet één maatregel waardoor die weg zou zijn. Volgens de segregatiemonitor doet Utrecht het gemiddeld genomen goed. Zo zijn schaduwlijsten in het onderwijs aangepakt die bepalend zijn voor de segregatie. Er moet echter nog veel gedaan worden. Wat gaat het college doen om de segregatie verder terug te dringen? Geïnspireerd door de motie Inclusief Onderwijs wordt er bij de bouw van scholen gestuurd op de faciliteiten. Ook de plaats van scholen is heel bepalend: midden in de wijk of aan de rand van de wijk. Ook hiermee kan tegengestuurd worden op segregatie. Mensen met een kleine portemonnee zijn eveneens heel bepalend voor segregatie. Het verlagen van financiële drempels bij het onderwijs is een heel effectieve manier om segregatie tegen te gaan. Daarom is de wethouder in gesprek met de schoolbesturen over het afschaffen van de ouderbijdrage. In de Utrechtse onderwijsagenda doet het college een voorstel om een deel van de eigen middelen in te zetten om dat voor de scholen te compenseren. Wonen is ook een heel belangrijk aspect bij de bestrijding van segregatie. Hoe gemengder de wijk en hoe beter de school daarop aansluit, hoe beter het probleem van de segregatie opgelost kan worden. Maar wijken mengen is nog veel moeilijker dan scholen mengen.

Mw. Vermeulen (GroenLinks) vindt dat er juist in de wijk meer afspraken over de verdeling gemaakt moeten worden en gekeken moet worden waar de problemen zitten. Hoe kijkt de wethouder daarnaar?

De wethouder zegt dat hij een voorstander van het concept van de buurtschool is. Daarbij heeft elke buurt zijn eigen school. Dat is het Scandinavische model, dat de wethouder ook graag in de kinderopvang zou zien. In dat geval zou de kinderopvang een publieke voorziening moeten worden. De wethouder is geen fan van het aanmeldbeleid met betrekking tot het primair onderwijs. Dan gaan kinderen buiten hun eigen wijk naar school en worden ouders ook beperkt in hun vrije schoolkeuze. Bij het postcodebeleid krijgen de dichtstbij gelegen scholen voorrang, zodat iemand die in Kanaleneiland woont ook naar een school aan de rand van Oog en Al kan. De vraag is of dat beleid nu niet iets te star is. Er is ook gevraagd waarom er geen onderzoek naar het VO is gedaan. Dit heeft praktische redenen, want zo'n onderzoek kost veel tijd, geld en capaciteit. Daarnaast is de selectie bij het VO ook afhankelijk van het schooladvies. Daar is de dynamiek dus

5 anders dan bij het primair onderwijs. Een andere vraag is of er meer gemengde scholen in dezelfde mate toegang kunnen krijgen tot die regelingen van de gemeente Utrecht die nu gericht zijn op 'zwakkere' scholen. De wethouder kan dit niet toezeggen want de commissie noemt hier geen budget bij. Nu krijgen 38 van de 110 scholen subsidie vanuit de brede school gelijke kansen en voor het versterken van de taal zijn dat er ongeveer 35. Bij een bredere populatie van scholen wordt het beschikbare budget per school aanzienlijk kleiner.

10 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) heeft een vraag over de buurtschool. In Kanaleneiland kiezen veel ouders ervoor om hun kind naar scholen buiten de wijk te sturen. Kan de wethouder daarop reflecteren?

De wethouder zegt dat dit een gegeven is. De buurtschool is er nog niet. Misschien voldoet de beweging naar scholen buiten de wijken wel aan de 20 procent definitie die een aantal van de fracties aan zou willen houden.

15 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) zegt dat de segregatie blijft bestaan als kinderen buiten hun eigen wijk naar school gaan. Volgens hem zit daar een urgentie die hij bij de wethouder nog niet echt voelt.

20 **De wethouder** heeft het idee dat hij hetzelfde zegt. De vraag is: wat is de beste weg? Hij pleit nogmaals voor de buurtschool. Daar moet vooral heel goed onderwijs gegeven worden.

Dhr. Talhaoui (PvdA) vindt dat de gemeente hier de regie moet nemen. Als de oplossing is dat je met 20 procent meer beweging in de wijk krijgt, dan heb je meer menging en ben je dus dichterbij het doel.

25 **De wethouder** vindt het vrijhouden van 20 procent van de plekken op een school voor kinderen die daar normaal gesproken niet voor zouden kiezen een heel heftig middel. Dan haal je kinderen uit hun wijk en wordt de vrije schoolkeuze van veel mensen beperkt. Wat op papier segregatie tegengaat, brengt in de praktijk veel problemen met zich mee. De wethouder vervolgt zijn
30 beantwoording. De PvdA vraagt om meer geld voor zwakke scholen. Dat betekent ofwel een verhoging van het budget ofwel een verwatering van de beschikbare middelen. De wethouder merkt op dat wordt onderschat hoe ingewikkeld het is om een gemengde school te hebben. Hij is het ermee eens dat gemengde scholen nu bij veel regelingen vanuit het rijk en de gemeente buiten de boot vallen. Lesgeven aan een gemengde populatie is heel ingewikkeld. Op de vragen van GroenLinks en het CDA antwoordt de wethouder dat de schoolbesturen zelf ook onderzoek
35 gaan doen. De resultaten daarvan zouden de komende twee maanden gepresenteerd moeten kunnen worden. De gevraagde integrale aanpak is ook terug te vinden in de onderwijsagenda. De wethouder is het met D66 eens dat de voorschool aangemoedigd moet worden. Net als Student & Starter is de wethouder een grote fan van vriendscholen. Volgens hem hebben scholen met een homogene populatie een grote verantwoordelijkheid naar scholen die het wat dat betreft minder
40 makkelijk hebben. Wat betreft de vraag van EenUtrecht hoe het kan dat kinderen van vier jaar opeens op school verschijnen antwoordt de wethouder dat dit gelukkig niet vaak voorkomt. Het is betreurenswaardig dat het soms gebeurt maar hiervoor is geen makkelijke oplossing.

45 **De voorzitter** vraagt of er nog gemiste vragen zijn.

50 **Mw. Vermeulen** (GroenLinks) zou graag de ontmoeting tussen verschillende kinderen uit verschillende wijken terugzien in de Utrechtse onderwijsagenda. Onder ouderinitiatieven verstaat de fractie bijvoorbeeld dat ouders gezamenlijk naar een school gaan als die naar hun mening al te homogeen is. Tot slot was er nog een vraag naar kennisdeling met betrekking tot gemengde scholen.

Mw. Al-Saqqaf (VVD) komt terug op het postcodebeleid. De wethouder zei dat daar nog naar gekeken zal worden. Waar kan de raad dit terugzien?

55 **De wethouder** zegt dat over het postcodebeleid meer uitsluitsel kan worden gegeven wanneer het onderzoek van de scholen zelf wordt gepresenteerd. Eind tweede kwartaal kan de raad dat in haar mailbox verwachten.

60 **Mw. Al-Saqqaf** (VVD) heeft nog een gemiste vraag over gelden die niet goed terecht komen bij ongelijke investering voor gelijke kansen.

De wethouder zegt dat hij die vraag al beantwoord heeft.

5 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) heeft nog een vraag over de verfijning van het onderzoek met betrekking tot de sub buurten. Een andere vraag ging over het in kaart brengen van scholen met een hoger gewicht.

10 **De wethouder** beantwoordt de gemiste vragen. Hij vindt het ook belangrijk dat de ontmoeting vooral in de wijk wordt geregeld en dat de school daar logisch invoegt. Op dat gebied zijn er veel initiatieven, bijvoorbeeld de vriendschool. De ontmoeting in de wijk gaat echter over veel meer dan onderwijs. Sport kan hierbij ook een belangrijke rol spelen. Wat betreft ouderinitiatieven zegt de wethouder dat dit wel in contrast is met het gemeentelijke aanmeldingsbeleid.

15 **Mw. Vermeulen** (GroenLinks) zegt dat het via het schoolbestuur kan, maar ook via de ouders. Alleen hoe dat moet is nu nog lastig. Daarvoor zou een draaiboek moeten komen. Waarom is dat er niet?

20 **De wethouder** zegt dat het schoolbestuur dan gebruik moet maken van de hardheidsclausule. Dat draaiboek zou in de onderwijsagenda opgenomen kunnen worden. Dan zou het hoe ondervangen moeten zijn.

25 **Mw. Vermeulen** (GroenLinks) zegt dat zij met haar vraag naar ontmoetingen vooral doelde op het tegengaan van de toenemende polarisatie. Zij zou graag zien dat dit ook een plaats krijgt in de onderwijsagenda.

De wethouder zegt dat voor het tegengaan van polarisatie meer nodig is dan ontmoetingen. Polarisation heeft ook te maken met de maatschappelijke context.

30 **Mw. Vermeulen** (GroenLinks) vraagt of er in de onderwijsagenda ook nog iets komt over het gesprek met betrekking tot burgerschap.

35 **De wethouder** zegt dat dat er zeker in komt. Wat betreft kennisdeling is de wethouder het met mevrouw Vermeulen eens. Op de vraag van de PvdA naar de sub buurten antwoordt de wethouder dat het CBS hiernaar onderzoek heeft gedaan. In Utrecht zijn 10 wijken, 34 sub wijken, 111 buurten en 194 sub buurten. Bij de bepaling van het niveau spelen er ook privacy kwesties mee. Op de vraag of de beste docenten niet kunnen gaan werken op scholen met een hoog gewicht antwoordt de wethouder dat de gemeente daarover in gesprek is met de schoolbesturen. Dit krijgt ook een plek in de onderwijsagenda.

40 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) zegt dat hij meer op zoek is naar een moreel appel aan docenten om de scholen te helpen beter te worden.

45 **De wethouder** is het daarmee eens. Aan het onderwijzend personeel ligt het niet. De wethouder doet dit morele appel ook bij schoolbesturen.

De voorzitter vraagt of er iets gezegd moet worden over het vervolg.

50 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) gaat overleggen met mevrouw Raaijmakers. De PvdA komt sowieso met twee moties naar aanleiding van de gestelde vragen.

Mw. Vermeulen (GroenLinks) zegt dat haar fractie één motie, misschien twee, in gaat dienen.

55 **De voorzitter** concludeert dat er één toezegging is. Bij het aanbieden van het onderzoek van scholen in Q2 gaat de wethouder in op het postcodebeleid met betrekking tot scholen. Er was mogelijk nog een andere toezegging. In dat geval zullen de wethouder en de griffie die later delen in de app.

De voorzitter schorst de vergadering voor 5 minuten.

Lijst van toezeggingen

De voorzitter concludeert dat wethouder Eerenberg de volgende toezegging heeft gedaan:

- Bij het aanbieden van het onderzoek van scholen in Q2 gaat de wethouder in op het postcodebeleid met betrekking tot scholen.

5

11. Debat over de besluitvorming en de informatieverschaffing rondom Festival Verknipt

5 **De voorzitter** heropent de vergadering om 21.50 met Agendapunt 11 over de besluitvorming en de informatieverschaffing rondom Festival Verknipt en breder debat over de vergunningverlening evenementen en communicatie hierover. Dit punt is geagendeerd door Stadsbelang Utrecht, Utrecht Solidair, PvdD, D66 en Student & Starter. Verder meldt de voorzitter dat mevrouw Oudejans van Student & Starter niet aanwezig is en dat Rien van den Hoek voor het eerst bij deze commissie zit.

10 **Aanwezigen**

15 **De voorzitter**, dhr. R. van der Zweth, de wethouder, mw. E. Oosters, de commissiegriffier, mw. W. Kok, dhr. C. Bos (Stadsbelang Utrecht), mw. E. Dolman (D66), dhr. M. Talhaoui (PvdA), mw. M. Al-Saqaff (VVD), mw. M. Fattal (GroenLinks), mw. M. Vermeulen (GroenLinks), dhr. R. Brouwers (CDA), dhr. D. Van Bergen (ChristenUnie), mw. A. Sasbrink (Partij voor de Dieren), dhr. M. Şimşek (DENK), dhr. J. Otto (EenUtrecht), dhr. R. Van den Hoek (UtrechtNu!), dhr. C. Bos (Stadsbelang Utrecht)

Afwezigen

Mw. A. Oudejans van Student & Starter en mw. Y. Hessel van Utrecht Solidair

20 **De voorzitter** geeft het woord aan Stadsbelang Utrecht.

25 **Dhr. Bos** (Stadsbelang Utrecht) is van mening dat de huidige situatie rond festivals in Utrecht van onbehoorlijk bestuur getuigt. Hij vindt dat de raad hierover niet actief geïnformeerd wordt. Het lijkt alsof alle informatie met betrekking tot het terugdringen van geluidsoverlast voor de raad achter wordt gehouden. De raad wordt ook verkeerd geïnformeerd. Dat gebeurde bij de beantwoording van mondelinge vragen van Stadsbelang Utrecht. Het college informeerde de raad niet dat er een alternatieve meetwijze was gebruikt bij het toetsen van de geluidsoverlast van Festival Verknipt. Dit zonder verdere motivering.

30 **Mw. Al-Saqaff** (VVD) merkt op dat uit de beantwoording van schriftelijke vragen bleek dat de andere meting strenger was en dus meer in het belang van de omwonenden. Hoe weegt de heer Bos dat?

35 **Dhr. Bos** (Stadsbelang Utrecht) vindt het een kwalijke zaak dat zijn fractie verkeerd is ingelicht. Dat is iets wat hij niet verwacht van een wethouder die verantwoordelijk is voor de festivals in een stad.

40 **Mw. Al-Saqaff** (VVD) vraagt of Stadsbelang Utrecht vooral boos is omdat de fractie een ander antwoord heeft gekregen bij de mondelinge dan bij de schriftelijke vragen.

45 **Dhr. Bos** (Stadsbelang Utrecht) zegt dat er een gerechtelijke uitspraak is geweest, die in tegenspraak was met wat het college schriftelijk beweert. De fractie is ook boos dat er überhaupt sprake is van geluidsoverlast bij festivals in de stad. Hij vervolgt zijn inbreng. Hij vraagt de wethouder waarom zij de raad niet proactief heeft geïnformeerd over de alternatieve meetwijze voor geluid. Klopte het dat de raad zonder het vonnis van de rechter nooit op de hoogte zou zijn gesteld over de keuze van de meetwijze? Hoe kan de raad onder zulke omstandigheden haar controlerende taak uitoefenen? Tijdens de mondelinge vragen werd er direct gevraagd of de metingen voor geluidsoverlast adequaat waren. Hij noemt het op zijn minst nalatig dat de wethouder de alternatieve meetwijze niet vermeldde. Wat betreft de bezwaarprocedure met betrekking tot festivals zegt de heer Bos dat er bij een succesvol bezwaar niets verandert omdat de termijnen te krap zijn. Vaak zijn de organisatoren al bezig met de organisatie van het festival ten tijde van de uitspraak van de rechter, die vervolgens stelt dat het festival niet kan worden afgelast omdat de organisator er al zoveel tijd en geld in heeft gestoken. De fractie vraagt de wethouder om een toezegging dat de termijnen voor bezwaarprocedures zo worden aangepast dat een festival niet doorgaat als er succesvol een bezwaar wordt ingediend.

De voorzitter geeft het woord aan Utrecht Solidair. Die is er niet terwijl het wel een van de agenderende fracties was. Vervolgens geeft hij het woord aan de PvdD.

5 **Mw. Sasbrink** (PvdD) wil het debat graag breder trekken omdat Verknipt niet het enige
grootschalige festival is waarbij dieren en omwonenden veel overlast ervaren. Om te kunnen
sturen dat evenementen op de juiste manier plaatsvinden is het nodig dat zij eerder een
vergunning aanvragen dan nu het geval is. Dat is ook nodig opdat omwonenden en organisaties
10 bezwaar kunnen maken voordat een evenement heeft plaatsgevonden. De fractie vindt dat de
vergunningsaanvraag en de bezwaarprocedure vervroegd kunnen en moeten worden in plaats
van de termijn van twaalf weken die nu wordt gehanteerd. Een termijn van 35 weken lijkt de fractie
haalbaar, want heel veel grote festivals vinden elk jaar op min of meer dezelfde manier plaats.
Wat vindt de wethouder ervan dat omwonenden en natuurorganisaties nu voor een voldongen feit
15 worden gesteld en dat de belangen van festivalorganisatoren zwaarder lijken te wegen? Kan de
wethouder toezeggen om in elk geval het moment van de vergunningsaanvraag te vervroegen,
met name voor de grootste evenementen? Op basis van de vorig jaar ingediende motie 400 kan
een rode kaart een reden zijn om een vergunning te weigeren. Als de vergunningsaanvraag
vervroegd wordt, is er meer tijd om dat goed te beoordelen. Wat betreft geluidsnormen en
20 geluidshinder zegt mevrouw Sasbrink dat geluidshinder bij bebouwing en in natuurgebieden
anders wordt gemeten. Zij pleit ervoor dat altijd beide meetwijzen gehanteerd gaan worden en dat
er ingegrepen wordt als bij een van deze methoden de normen overschreden worden. Kan de
wethouder dit toezeggen? Onlangs is er bij de geluidsnota een amendement aangenomen waarin
wordt gesteld dat in natuurgebieden niet afgeweken mag worden van de geluidsnorm als dat tot
25 een versoepeling leidt. Wat betekent dit voor toekomstige vergunningsaanvragen voor
evenementen? Tot slot vraagt de fractie of de wethouder het ermee eens is dat het tijdig verlenen
van vergunningen losstaat van de locatieprofielen omdat dit voor elke locatie moet gelden.

De voorzitter geeft het woord aan D66.

30 **Mw. Dolmans** (D66) zegt dat er volgens haar fractie in Utrecht voldoende ruimte is voor festivals
in de verschillende parken. Uiteraard moet er wel duidelijkheid en transparantie zijn over de
vergunningverlening en de communicatie hierover. Om dat beter te organiseren zijn de
locatieprofielen nodig waarvan de inhoud nu nog niet bekend is. Wanneer denkt de wethouder dat
35 die naar de raad toe zullen komen? Volgens D66 worden de geluidsnormen doorgaans goed
gehandhaafd. De fractie wil ruimte bieden voor festivals, en om dat in goede banen te leiden zijn
er normen. De organisatie heeft zich daaraan gehouden en daarmee is de zaak voor D66
afgedaan.

40 **Dhr. Bos** (Stadsbelang Utrecht) vraagt wat D66 vindt van de wijze waarop de gemeente
vergunningen verleent, vergunningen waarop geen bezwaar mogelijk is.

Mw. Dolmans (D66) is een voorstander van transparantie met betrekking tot het verlenen van
vergunningen. Daarvoor moet voldoende tijd beschikbaar zijn. D66 zou dat debat graag verder
45 voeren bij de locatieprofielen.

Dhr. Bos (Stadsbelang Utrecht) vraagt of D66 het geen probleem vindt dat bewoners geen
bezwaar kunnen maken over verleende vergunningen voor evenementen.

50 **Mw. Dolmans** (D66) is van mening dat er meer transparantie zou moeten komen over de reden
waarom zo'n bezwaar wordt afgewezen.

Dhr. Bos (Stadsbelang Utrecht) vraagt of D66 het voldoende vindt dat duidelijk is dat je niet in
bezwaar kunt gaan tegen die vergunningen.

55 **Mw. Dolmans** (D66) vindt dat er zeker een mogelijkheid moet zijn om bezwaar te maken. De
fractie zou het graag bij de locatieprofielen over de verschillende termijnen hebben.

Mw. Sasbrink (PvdD) vraagt of D66 het niet alleen belangrijk vindt dat er bezwaar kan worden
gemaakt maar ook dat de uitspraak op dat bezwaar uitgevoerd kan worden, dat daar tijd voor is.
60

Mw. Dolmans (D66) beaamt dit.

Mw. Sasbrink (PvdD) zegt dat in de praktijk blijkt dat dit nu niet het geval is. Is D66 het met haar eens dat de bezwaartermijn verlengd moet worden?

Mw. Dolmans (D66) wil dit debat graag voeren wanneer de locatieprofielen behandeld worden.

Mw. Sasbrink (PvdD) stelt dat het vergunningsproces losstaat van de kenmerken van de locatie.

Mw. Dolmans (D66) zegt dat dit klopt, maar wil hier toch verder naar kijken als de fractie hierover meer informatie heeft.

De voorzitter geeft het woord aan de niet-agenderende partijen, als eerste de VVD.

Mw. Al-Saqaff (VVD) zegt dat de VVD het goed vindt dat er nogmaals gekeken wordt naar de manier van meten, maar dan graag bij de commissie EDVW. Ook wil de fractie weten of het college stappen gaat nemen om vooraf bekende klachten van omwonenden beter mee te nemen in het vergunningsproces. Verder wil zij weten of de raad ook op de hoogte zou zijn gesteld van de nieuwe manier van meten als die vraag niet schriftelijk gesteld was? En tot slot: waar zijn die locatieprofielen nou eigenlijk?

De voorzitter geeft het woord aan de PvdA.

Dhr. Talhaoui (PvdA) vindt dat de behandelingstermijnen voor evenementvergunningen anders moeten. Het kan niet zo zijn dat omwonenden pas na het evenement bezwaar kunnen maken. De gemeente moet op zoek gaan naar manieren om dit eerder en tijdig te publiceren. De fractie wil een termijn van 35 weken in plaats van de 12 weken van nu. Kan de wethouder dit toezeggen? De PvdA ziet dat de andere methode om geluid te meten niet heeft geleid tot een verbetering voor omwonenden. Wat gaat de wethouder nu anders doen bij de beoordeling van de vergunningen voor evenementen? Nu wordt gebruik gemaakt van meetpunten van de organiserende partijen. Kan de wethouder toezeggen dat de gemeente voortaan eigen meetpunten in zal zetten op kosten van de festivalorganisatoren. En tot slot: waar blijven de locatieprofielen?

De voorzitter geeft het woord aan GroenLinks.

Mw. Fattal (GroenLinks) sluit zich aan bij de punten van de PvdD. En net als de PvdA is zij voorstander van een onafhankelijke toetsing van de geluidsnormen, ook voor de gezondheid van de festivalgangers zelf. Zij merkt op dat een hoog geluidsniveau ook voor hen slecht is. Hier heeft de gemeente een belangrijke rol.

Mw. Al-Saqaff (VVD) vraagt wat GroenLinks ervan vindt dat degene die zulke onafhankelijke metingen gaat uitvoeren de wethouder evenementen is die ook de wethouder geluid is.

Mw. Fattal (GroenLinks) bespeurt hier een twijfel die zij niet deelt. Zij gelooft dat het beleid van de gemeente best duidelijk is over hoe de inwoners en de natuur tegen geluidsoverlast beschermd moeten worden.

Mw. Al-Saqaff (VVD) vraagt of GroenLinks dan geen onafhankelijke metingen door de gemeente wil.

Mw. Fattal (GroenLinks) zegt dat de fractie de wethouder heeft gevraagd of de gemeente zelf kan meten of de geluidsnormen niet worden overschreden omdat er wat onduidelijkheid was over de toetsing door de festivalorganisatie.

De voorzitter geeft het woord aan EenUtrecht

Dhr. Otto (EenUtrecht) sluit zich aan bij de VVD en Stadsbelang Utrecht. Iedere Utrechter moet het idee hebben dat hij of zij bezwaar kan maken tegen een komend festival en dat dit bezwaar goed wordt behandeld.

De voorzitter geeft het woord aan UtrechtNu!

Dhr. Van den Hoek (UtrechtNu!) kan zich ook goed vinden in wat er door D66 en de VVD is gezegd. Ook zijn fractie wacht op de locatieprofielen en is van mening dat er voldoende tijd moet zijn voor de bezwaarprocedure. Hij beseft wel dat een festivalorganisator 26 of 30 weken eerder niet weet hoe het festival precies wordt ingericht

Mw. Sasbrink (PvdD) vindt dat dit omgedraaid moet worden en dat de festivalorganisatie zelf moet zorgen dat zij weten hoe het festival wordt ingericht, want dat is nodig om een vergunning aan te vragen.

Dhr. Van den Hoek (UtrechtNu!) beaamt dit maar merkt ook op dat dit telkens verschilt. Niet elk festival is hetzelfde; niet ieder podium is even groot. Een vergunningsaanvraag moet wel zo compleet mogelijk zijn zodat er door alle betrokken partijen een bezwaar gemaakt kan worden.

Dhr. Bos (Stadsbelang Utrecht) zag een paar weken eerder een ongedateerde vergunningsaanvraag van Verknipt langskomen. Wat vindt UtrechtNu! daarvan?

Dhr. Van den Hoek (UtrechtNu!) vindt het ook vreemd dat in de vergunning geen datum wordt aangegeven.

De voorzitter schorst de vergadering voor 10 minuten.

De voorzitter heropent de vergadering om 22.25 u en geeft het woord aan de wethouder.

Wethouder Oosters vat de bijdragen van de raad als volgt samen: de waarde van evenementen wordt door de raad weliswaar onderschreven maar er wordt vooral gezocht naar een manier waarop de communicatie en de bezwaarmogelijkheden van de bewoners goed tot hun recht komen. Hoe kan het dat de vergunning voor Verknipt is verleend als er een meetwijze is toegepast waarvan de raad op dat moment niet op de hoogte was? Het geluidsplan voor festivals gaat uit van meetpunten bij maatgevende woningen. Anders dan de meetwijze uit de beleidsregel Geluidsnormen is deze methode door deskundigen beoordeeld als de beste manier van meten.

Dhr. Talhaoui (PvdA) vraagt wat de wethouder bedoelt met 'deskundigen'.

De wethouder zegt dat het gaat om een meetwijze die ook landelijk als de beste meetmethode is beoordeeld.

Dhr. Talhaoui (PvdA) vraagt of dat anders is dan de bestaande beleidsregels.

De wethouder antwoordt dat de bestaande normen uit 2009 stammen. Deze nieuwe meetmethode kan de omwonenden beter beschermen tegen overmatige geluidsoverlast. De meetwijze had in de omgevingsvergunning en de omgevingsvergunning gemotiveerd moeten worden. De wethouder heeft echter niets verzwegen. Ook bij de beantwoording van de mondelinge vragen meende het college dat zij de juiste meetmethode had gehanteerd. De toepassing van nieuwe meetwijze was wel onvoldoende gemotiveerd maar het college heeft de raad dus niet verkeerd geïnformeerd. Hierdoor zijn omgevingsvergunningen herroepen. Ten tijde van de beantwoording van de mondelinge vragen was die uitspraak van de rechter met betrekking tot het bezwaar nog niet bekend. De vergunningverlening aan Verknipt en andere festivals blijkt niet onrechtmatig. Hoe maak je dit begrijpelijk voor bewoners? Die moeten ook in de toekomst weten dat ze kunnen bouwen op het beleid van de gemeente. Daarom moet beter gemotiveerd worden hoe die geluidsnormen worden gemeten. Ook wil het college kijken of het deze nieuwe meetwijze in het beleid kan verankeren.

Wat betreft de aanvraagtermijn erkent de wethouder dat er best weinig tijd zit tussen de bezwaarprocedure en het plaatsvinden van een evenement. Het verlengen van de bezwaartermijn is echter problematisch omdat in de evenementenvergunning heel veel details worden opgenomen die 35 weken van tevoren nog niet bekend zijn, zoals maatregelen voor flora en fauna, bereikbaarheid en veiligheid. De politie heeft actuele informatie nodig, onder andere over het aantal en type van de bezoekers. Ook het verkeersplan is afhankelijk van de omgeving. Die verandert, onder andere door werkzaamheden. Alle aanvragen voor vergunningen moeten tijdig

gepubliceerd worden zodat de omwonenden op tijd een zienswijze kunnen indienen. Hoewel 35 weken van tevoren nog niet alles bekend is moeten de plannen van festivalorganisatoren wel zo volledig mogelijk zijn. Het college zal kijken of dit nog steviger kan worden opgenomen in de APV. Hierop zal bij de locatieprofielen worden teruggekomen. Op de vraag van de PvdD of hierin ook gedifferentieerd kan worden antwoordt de wethouder dat een verlenging tot 16 of 20 weken niet gaat oplossen dat het bezwaar tijdig afgehandeld kan worden. De hele procedure duurt op zich al minimaal 12 tot 18 weken. De PvdD vroeg ook of een langere termijn voor de bezwaarprocedure en de vergunningverlening nodig is voor de uitvoering van motie 400. Een rode of gele kaart wordt na een festival vastgesteld en wordt meegenomen in de vergunningverlening en dat kan ook 12 weken van tevoren. Dus die termijn botst niet met de uitvoering van de motie. De PvdD en Stadsbelang Utrecht vroegen wat dan de waarde van een bezwaarprocedure is en wat de wethouder ervan vindt dat bewoners nu voor een voldongen feit worden gesteld. De wethouder zegt dat je bijna altijd bezwaar kunt maken vóór het plaatsvinden van een evenement, alleen niet 18 weken van tevoren. Er zijn genoeg voorbeelden waar bezwaren of zienswijzen effect hebben op het beleid van de gemeente en de doorgang van evenementen.

Mw. Sasbrink (PvdD) heeft twee vragen: kunnen we bij de volgende editie iets met een rechterlijke uitspraak naar aanleiding van een bezwaar? Wat hebben de bewoners daaraan? De overlast is immers al geweest.

De wethouder herhaalt dat er voorbeelden zijn dat een zienswijze of bezwaar wel effect heeft gehad, zoals bij het Wilhelminapark.

Mw. Sasbrink (PvdD) vraagt of het met een voorpublicatie mogelijk zou zijn om die 12 weken een beetje op te rekken.

De wethouder antwoordt dat je dan je doel voorbij schiet als het alleen gaat om die bezwaarprocedure. Volgens haar moet de gemeente zich er vooral op focussen dat de vergunningsaanvraag zo compleet mogelijk moet zijn.

Dhr. Bos (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat de organisatoren van grote festivals gewend zijn aan het aanvragen van vergunningen, het schrijven van motiveringen en het goed toepassen van de regels. Hij vindt dat de mogelijkheid tot bezwaar succesvol moet zijn in de weging van een toekomstig evenement en hij zou graag willen dat de wethouder aangeeft hoe dat zou kunnen.

De wethouder hoort twee aspecten in deze vraag. Zij vindt de mogelijkheid van bezwaar ook van waarde en beaamt dat veel organisatoren weten hoe zij een vergunning moeten aanvragen. Daarom wil zij vooral daarop proberen te sturen. Maar als je verder gaat dan die 12 weken is er nog veel onduidelijk dat wel relevant is voor die vergunning.

Dhr. Bos (Stadsbelang Utrecht) herhaalt dat je vóór een vergunningsaanvraag succesvol bezwaar moet kunnen maken. Hoe kan de wethouder dit mogelijk maken voor de omwonenden bij een evenement?

De wethouder antwoordt dat bezwaar alleen gemaakt kan worden nadat een vergunning is verleend.

Dhr. Bos (Stadsbelang Utrecht) wil dat het college onderzoekt hoe succesvol bezwaar kan worden gemaakt tegen een verleende vergunning voordat het evenement plaatsvindt.

De wethouder zegt dat een formele bezwaarprocedure op zijn minst 12 tot 18 weken kost. Als je die termijn gaat verlengen kom je met incomplete plannen en kan de gemeente de veiligheid niet garanderen. Zij wil zowel de bewoners een bezwaarmogelijkheid bieden en tevens veilige evenementen realiseren.

Dhr. Talhaoui (PvdA) hoort tot nu toe alleen praktische maar geen juridische bezwaren. Wat bedoelt de wethouder met een complete aanvraag van een vergunning voor een festival?

De wethouder noemt de bescherming van flora en fauna, verkeers- en mobiliteitsplannen die afhankelijk zijn van wegwerkzaamheden, soort en type publiek. Dat laatste is belangrijk zodat de

politie daar qua veiligheid op in kan spelen. Als je zo'n vergunningsaanvraag te ver van tevoren gaat verplichten, dan kunnen die plannen niet compleet worden ingediend.

5 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) erkent dat het veiligheidsonderzoek actueel moet zijn maar vraagt tevens hoe lang van tevoren actueel is.

De wethouder antwoordt dat 12 weken echt noodzakelijk is. Anders kom je in de knel met het veilig organiseren.

10 **Dhr. Talhaoui** (PvdA) vraagt wat je dan wel kunt doen om de termijn te verlengen. Zou 18 weken echt niet kunnen?

15 **De wethouder** antwoordt dat 18 weken te kort is voor een bezwaarprocedure. Zij vervolgt haar beantwoording. Om bewoners tijdig te informeren wordt er jaarlijks een evenementenkalender vastgesteld. Op de website staat ook een overzicht van alle vergunningsaanvragen. Daarop kan iedereen reageren. De reactie van de bewoners wordt ook meegenomen in de afweging om zo'n vergunning al dan niet te verlenen. Bewoners hebben tevens de mogelijkheid om via de rechter tot een voorlopige voorziening te komen. Qua communicatie zijn er nog wel slagen te maken, met
20 onder andere wijkberichten. Wat betreft de vragen over de geluidsnormen, hierbij zal de nota geluid en trillingen met betrekking tot natuurgebieden worden meegenomen. De gemeente wil de geluidsnormen voor meer locaties laten gelden dan alleen voor de locatieprofielen. Op de vraag hoe de metingen zo objectief mogelijk verricht kunnen worden antwoordt de wethouder dat de gemeente dit al zelf doet en daar twaalf meters voor heeft. Dit is bij Verknip ook gebeurd. Dat is
25 staand beleid. Eventuele klachten over geluidsoverlast zijn echter onvermijdelijk bij muziekevenementen in een stad als Utrecht.

Mw. Sasbrink (PvdD) vraagt of het een optie is om de twee verschillende meetwijzen allebei toe te passen.

30 **De wethouder** zegt dat er in Q1 een brief wordt gestuurd over de locatieprofielen. Zij heeft nog geen concreet antwoord op de vraag van mevrouw Sasbrink.

De voorzitter stelt vast dat er geen gemiste vragen zijn, afgezien van de vraag van mevrouw Sasbrink.

35 **Mw. Sasbrink** zegt dat zij zal zorgen dat het op een andere manier terugkomt naar de raad.

De wethouder vraagt op welke termijn dat zal zijn.

40 **Mw. Sasbrink** antwoordt dat het voor de zomer, in Q1, zal zijn.

De voorzitter concludeert dat er geen toezeggingen zijn.

45 **Dhr. Bos** (Stadsbelang Utrecht) overweegt een motie in te dienen met betrekking tot de vergunningverlening en de bezwaarprocedure.

De voorzitter zegt dat er dan in elk geval een raadsagendering komt. Hij sluit de vergadering om 23.00 u.

50

55

Lijst van toezeggingen

Wethouder Voortman bij debat stand van zaken UW

- T.a.v. UW ontvangt de raad in Q4 2024 een raadsvoorstel met scenario's voor de governance structuur
- De uitkomst van de audit en het herstelplan komen april/mei 2024 naar de raad

Wethouder Eerenberg bij het rekenkameronderzoek 'Het gaat niet goed'

- Het plan van aanpak komt in Q2 (binnen 6 weken) naar de raad

Wethouder Eerenberg bij Debat Segregatie in het onderwijs

- Bij de aanbidding van het onderzoek bij scholen in Q2 van 2024 gaat het college in op het postcodebeleid van scholen